

Megyei hatókörű városi múzeum teljesítményértékelő lapja

INTÉZMÉNY NEVE: Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum
 INTÉZMÉNY VEZETŐJE: Csapláros Andrea
 VEZETŐI MEGBÍZÁS (-TÓL – IG): 2018.05.01. - 2023.04.30.

Kérjük, hogy az adatok rögzítése során törekedjenek a hivatalos kulturális statisztika keretében (OSAP) szolgáltatott adatokkal való összhangra!

- I. Szervezeti kérdések és intézményi stratégia
- II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés
- III. Műtárgyvédelem
- IV. Tudományos kutatás
- V. Kiállítási tevékenység
- VI. Közönségkapcsolat, kommunikáció
- VII. Pályázati tevékenység

I. Szervezeti kérdések és intézményi stratégia

1. Szervezeti kérdések

1.1. Az elmúlt évi szervezeti átalakítások, személyi változások, az intézményi alapdokumentumokban történt változások szöveges bemutatása (alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosításának szükségessége, indokai stb.), max. 2000 karakter:

A 2020. évet meghatározta a koronavírus okozta járványhelyzet, ezért 2020. március 23. és május 22. között minden munkatárs otthoni munkavégzés keretében dolgozott. Az intézmény június 30-án nyitotta meg kapuit újra a látogatók előtt, amit november 10-én újra bezártunk. A KJT kivezetése nyomán egy kolléga nem írta alá a munkaszerződés-ajánlatot. Szervezeti változás nem volt. 2020. december 7-én az Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház közérdekű muzeális gyűjtemény státuszt kapott. 2020. január 15-től a Vasi Szemle főszerkesztői feladatait – tagintézményvezetőként – Mayer László látja el. A szerkesztőség irodája a Szombathelyi Képtárban – Rákóczi Ferenc utca 12. – kapott helyet. A szerkesztőség telephelyének változását az alapító okiratban átvezették. A Szent Márton Intézet kinevezett vezetője Szommer Ildikó történész. Az intézmény foglalkoztatottjai közül 2020-ban is többen elhagyták az intézményt. Munkahely-változtatásukat egyértelműen a vállalkozói szférában, illetve a pedagóguspályán kapható magasabb fizetés motiválta. Lényegesnek tartjuk kiemelni, hogy a rendkívül alacsony múzeumi munkabérek, a múzeumi szakma alulértékelt társadalmi státusza az elvándorlási trendet erősítik. A múzeumból távozó munkatársak státusza csak részben került betöltésre, nem jelentkezett az intézmény elvárásainak is megfelelő jelentkező. Vig Károly igazgatóhelyettes az MTA Vas Megyei Tudományos Testülete és a Magyar Rovartani Társaság elnöke, továbbá az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakági vezető szakfelügyelője a természettudományi muzeológia terén; 2020. augusztus 19-én Móra Ferenc-díjat vett át; A rovartani kutatások története Magyarországon című könyve Szép Magyar Könyv-díjban részesült a szakkönyvek kategóriában. A díjat a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése adja ki. Ugyanezen könyv Fitz József-könyvdíjban is részesült. A díjat a Magyar Könyvtárosok Egyesülete ítéli oda a könyvtáros szakma által legértékesebbnek, legszebbnek tartott könyveknek.

1.2. Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók és az általuk elvégzett tevékenységek bemutatása, max. 500 karakter:

SM Központi Könyvtár: 1 fő. Dokumentumok visszaosztása, a Bába Károly-gyűjtemény leltározása. SM Néprajztudományi Osztály: 2 fő (részben). Digitalizálás, gyűjteményrendezés. SM Régészeti Osztály: 1 fő. Terepi rajzok digitalizálása, sablonok szerinti elkészítése. SM Történettudományi Osztály: 1 fő. Digitalizálás. SM Informatika: 1 fő. Hardware. Iseum: 2 fő (részben). Ásatási naplók, leltárkönyvek, KE-naplók, datáló leletes listák digitalizálása. Smidt Múzeum: 1 fő. Digitalizálás.

1.3. Az intézmény közzétételi kötelezettségeinek teljesítése érdekében megvalósult feladatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján, max. 500 karakter:

Az intézmény honlapján (www.savariamuseum.hu) szerepeltetjük az alábbi tartalmakat: Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, törzskönyvi kivonat, küldetésnyilatkozata, Vasi Szemle küldetésnyilatkozata, gazdálkodási adatok (elemi költségvetés; éves költségvetési beszámoló), közbeszerzés, szerződések (5 millió forintot elérő vagy azt meghaladó szerződések), közbeszerzési információk, beszámolók, költségvetések, foglalkoztatottak létszámára és személyi juttatására vonatkozó adatok.

1.4. Állami Számvevőszéki ellenőrzés utókövetése, amennyiben releváns: a számvevőszéki javaslatok és az intézkedési terv alapján az elmúlt évről tervezett feladatok megvalósulása, max. 1000 karakter:

2017. június 15-én az Állami Számvevőszék elfogadta a Savaria MHV Múzeum intézkedési tervét az ellenőrzés során talált kifogások megoldására és kiküszöbölésére. Szombathely Megyei Jogú Város Belső Ellenőrzési Irodájának utóellenőrzése 2018. január 8-tól január 31-ig zajlott. Az ebben szereplő megállapításokra a Múzeum 2018. február 14-én reagált, az intézkedési terv elkészítésének a határideje 2018. február 22. Az intézkedési terv nyomán a hiányosságok felszámolása megtörtént, ugyanakkor a város belső ellenőrzés keretében évente ellenőrzi a működés és a keletkezett dokumentumok szabályosságát. Megállapításaik nyomán a hiányosságok korrigálása folyamatos.

A dolgozói létszám táblázatos bemutatása

Dolgozói összlétszám (fő)	94,75
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő)	13
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő)	64,50
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő)	30,25

2. Az intézmény elmúlt évi továbbképzési tervének teljesülése

A képzés jellege	A képzés pontos megnevezése	A képzés szervezője	A képzésen résztvevő munkatársak száma (fő)
Szakirányú szakképzés	Elektronikus tananyagfejlesztés és távoktatás könyvtári környezetben 2020. február 5–20.	Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet	1
Szakirányú szakképzés, nyelvi képzés	Angol szaknyelvi ismeretek könyvtárosoknak 2020. szeptember 24–október 7.	Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet	1
MA képzés	Régészet MA	ELTE BTK	1

A képzés jellege	A képzés pontos megnevezése	A képzés szervezője	A képzésen résztvevő munkatársak száma (fő)
Felsőoktatási alapképzés	Történelem alapszak, levelező képzés	ELTE BTK	1

3. Az intézményi szakmai stratégia elmúlt évi kiemelt céljainak és a megvalósítást szolgáló intézkedéseknek a bemutatása, max. 5000 karakter:

A COVID-19 járvány megelőzése céljából hozott veszélyhelyzeti intézkedések teljesen ártírták az intézmény stratégiai céljait. Az első hullám során kialakítottuk az otthoni munkavégzés feltételrendszerét, a beszámoltatás és számonkérés elektronikus módját. A „home office” üzemmódból következően a fizikai jelenlétet igénylő munkák (raktárrendezés, digitalizálás, revízió) időarányos részét nem sikerült teljesíteni. A KJT kivezetése, a beígért 6 %-os jövedelemkiegészítés elmaradása mentálisan megviselte az intézmény munkavállalóit és nem hatott ösztönzően a munkamorálra, bár ennek senki nem adott hangot. Csak részben sikerült az országos eseményekhez csatlakozni (Az év élőlnyei), számos elmaradt vagy online formában valósult meg (Múzeumok majálisa, Múzeumok Éjszakája, Kulturális Örökség Napja, Kutatók Éjszakája, Allatok Világnapja, Múzeumok Őszi Fesztiválja). Elmaradt a Szent Márton-napi Országos Nagyvásár, illetve a Szent György-napi Kézműves Vásár helyett a TOP-CLLD európai uniós pályázat támogatásával tervezett Tepszi Fesztivált sem tudtuk megrendezni. Főbb megvalósult stratégiai célok: Savaria Múzeum Néprajztudományi Osztály: 2020-ban három súlypontja volt a szakmai munkának: 1. A SIHU123. sz. e-documenta Pannonica projekt szakmai feladatainak időarányos elvégzése, az alap kutatások befejezése és a projekt lezárása. 2. Az „EUREVITA” című projekt az ATHU139. számon nyilvántartott Interreg program: az épített örökséghez kötődő régi kézműves technikák megismertetése, újjáélesztése, kézműves akadémia kialakítása (Berufsförderungsinstitut Burgenland, Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum, Göcseji Múzeum, Sekem Energy GmbH – Sustainable Solutions). A program befejezése 2022. augusztus 31. 3. A gyűjteményrendezéssel egybekötött revízió – teljes körű hiánypótlással Savaria Múzeum Régészeti Osztály: Az osztály munkatársai az ArcheON Interreg projekt keretében 2019 júliusától 2020. december 31-ig régészeti ásatásokat végeztek a határ két oldalán, Burgenlandban és Vas megyében. Az eisenstadti Landesmuseum Burgenland és a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum adja a projekt szakmai háttérét. Mind a két országban a terület turisztikai partnere is részt vesz a projektben. Az osztály munkatársainak leterheltsége miatt tudományos és muzeológiai munkát alig végeztek. Savaria Múzeum Természettudományi Osztály: A teljes körű műtárgyrevízió harmadik évében az ásvány- és kőzetgyűjtemény, az őslattani gyűjtemény, a gerincesgyűjtemény nem folyadékos része, és a recens növénygyűjtemény egyedi részének revíziója került sorra. A gyűjtemények extenzív (gyarapító) fejlesztését gyűjtemények vásárlásával a tárgyévben is tervezzük. Kiemelkedő gyűjteménytest Bába Károly puhatestű-gyűjteménye és szakkönyvtára, amelyet NKA-pályázati összegből vásároltunk meg. A könyvkiadási tervek közül Podlussány A. & Vig K.: A Nyugat-magyarországi-peremvidék ormányosbogáralkatú-faunája című monográfiájának megjelenése 2021-re toldódik. Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: Befejeződött a volt Forradalmi Múzeum gyűjteményének feldolgozása: leltárkönyveinek digitalizációja, a FM Dokumentációs Gyűjtemény papír alapú műtárgyainak revíziója, a FM Fotógyűjteményének digitalizálása, s általuk a kutathatóság lehetővé tétele. KÉPTÉR-Aranykor virtuális kiállítás létrehozása, és az Interreg Border(hi)stories című projekt szakmai munkájában való részvétel. 2020 végén elindult a Helytörténeti Műtárgyraktárak felújítása. A J.P.I. Romkertben 2018-ban megtörtént az aula palatina mozaikjának felvétele és konzerválása. 2020 végéig megtörtént a mozaik restaurálása. A mozaikot a Pásztor utcai raktárbázisban helyeztük el. A Schrammel-gyűjtemény a látogatók előtt várhatóan 2021-ben nyílik meg. A Smidt Múzeum szakmai stratégiájának kiemelt célja 2020-ban is a gyűjtemény rendezése, revíziója, digitalizálása, és az állandó kiállítás naplójának leképezése volt, ami teljesült. A Szombathelyi Képtár részleges felújítása áthúzódik 2021-re, nyitás ekkor várható. A részleges felújítás a szakmai munka hatékonyságát is gátolta. Felállt a Vasi Szemle új szerkesztőbizottsága, és megjelent a 2020-ra tervezett 4 db szám. Az ISEUM közérdekű muzeális gyűjteményé alakítása lezárult.

A kiemelt stratégiai célok megvalósulásának táblázatos bemutatása

Kiemelt stratégiai cél megnevezése	Tárgyi feltételek	Személyi feltételek	A megvalósítás felelőse (név, beosztás)
Savaria Múzeum Központi Könyvtár: állománygyarapítás Bába Károly ajándékba kapott szakkönyvtárával és szeparátumgyűjteményével	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Márfai Márta múzeumi könyvtáros, Zugonics-Pathy Szilvia kulturális közfoglalkoztatott
Szent Márton Intézet: Szent Márton kultusz gondozása az online térben	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Szommer Ildikó intézményvezető
Az ISEUM közérdekű muzeális gyűjteményé alakítása	Nem releváns	Nem releváns	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes, Bíró Szilvia régész
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: a volt Forradalmi Múzeum fotógyűjteményének (5914 db), a dokumentációs gyűjtemény papír alapú műtárgyainak revíziója (13499 db)	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Csiki István történész muzeológus, Mészáros Irén főmuzeológus
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: a volt Forradalmi Múzeum leltárkönyveinek (FM II–XI. tartomány, 8966 db), fotógyűjteményének (2350 db) digitalizálása	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Mészáros Irén főmuzeológus
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: helytörténeti írott dokumentumok gyűjteményének digitalizálása (1110 db)	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: TOP – Szombathelyi CLLD 2020 pályázat: Applikációs rendszer létrehozása	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Mészáros Irén főmuzeológus
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: Interreg Border(hi)stories című projekt megvalósítása	Nem releváns	Rendelkezésre áll	Csiki István történész muzeológus, Ács Zoltán külső munkatárs
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: műtárgyraktár korszerűsítése	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Kiss Ernő Csaba osztályvezető
Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: Knebel beírókönyvek digitalizálása, rendszerezése	Rendelkezésre áll	Rendelkezésre áll	Mészáros Irén főmuzeológus, Angyal Erika Tünde rehabilitációs foglalkoztatott munkatárs

4. A Kultv. 42. § (4) bekezdés b) pont szerinti stratégiai dokumentumok

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	A stratégiaalkotás felelőse (név, beosztás)
Múzeumi küldetésnyilatkozat	igen	2020.06.17.	nem	Csapláros Andrea múzeumigazgató
Stratégiai terv	igen	2020.06.17.	nem	Csapláros Andrea múzeumigazgató
Állományvédelmi terv	igen	2019.01.03.	nem	Kiss Ernő Csaba osztályvezető

Dokumentum	Rendelkezésre áll (igen/nem)	Kelt	Fenntartói jóváhagyás (igen/nem)	A stratégiaalkotás felelőse (név, beosztás)
Gyűjteménygyarapítási és revíziós terv	igen	2018.03.05.	nem	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
Múzeumi digitalizálási stratégia	igen	2017.03.29.	nem	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Kiss Tamás informatikai csoportvezető

A rendelkezésre álló dokumentumokat kérjük feltölteni.

5. Lezárult, illetve folyamatban lévő hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok megvalósítása, a fenntarthatósági hatások bemutatásával, max. 2000 karakter:

Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program – ArcheON. Időtartam: 2016.06.01-től 2021.11.30-ig. Dél-Burgenland és Vas megye területén hat régészeti helyszín feltárása, bemutatása. 2020-ban Sében és Dozmaton zajlott tervásatás anyagának restaurálása és tudományos feldolgozása. Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program – EUREVITA „Fenntartható és határon átnyúló keretfeltételek megteremtése a kulturális örökség és ritka mesterségek megőrzése projekt”. Időtartam: 2020.03.01-től 2022.08.31-ig. Partnerek: Berufsförderungsinstitut Burgenland, Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum, Göcseji Múzeum, Sekem Energy GmbH – Sustainable Solutions. Interreg V-A Szlovénia-Magyarország – e-documenta Pannonica SIHU123. Időtartam: 2017.11.01-től 2020.04.30-ig. A projekt célja a térség kulturális örökségére vonatkozó szakszerű adatok bővítése, elérhetőségük javítása. Interreg Central Europe – NewPilgrimAge. Időtartam: 2007.06.01-től 2020.05.31-ig. Szent Márton örökségének gondozása. NKA Kögyűjtemények Kollégiuma 2020 nyílt pályázat, Virtuális kiállítások és a hozzájuk tartozó digitális – online ismeretadási tartalmak létrehozására: KÉPTEK-Aranykor virtuális kiállítás létrehozása. A virtuális kiállítás 17 pontján fellelhető sokszínű információ – műtárgyleírások, 19. századi történetek, műtárgyfotók, videók, múzeumpedagógiai tartalmak – az 1872-ben rendezett tanácsú városi rangra emelt település hat évtizedes változását mutatja be. TOP – Szombathelyi CLLD 2020 pályázat: applikációs rendszer létrehozása, a Látványtár Történettudományi Osztály gyűjteményét bemutató kiállítási részét érintve. Interreg Border(hi)stories című projekt 2020.12.31-én záruló pályázati része 8 települést (Bucus, Vasfüggöny, Felsőszölnök, Körmend, Rönök, Szentpéterfa, Szombathely, Vaskeresztes) érintett. Guide Now multimédiás tárlatvezető rendszer (pályázati száma: TOP-7.1.1-1101-12) részére tartalom kidolgozása a Vasi Skanzen állandó néprajzi kiállítására.

6. Az intézményi ingatlanok állapotának szöveges bemutatása, max. 1500 karakter:

Savaria Múzeum: a homlokzat felújítása 2016-ban befejeződött. A belső terek felújításra szorulnak, épületgépészeti berendezések, villamos berendezések elavultak. Smidt Múzeum: felújítása 2017-ben fejeződött be, állapota megfelelő. Szombathelyi Képtár: az épület homlokzatának, tetőszigetelésének, villámvédelmének felújítása 2020-ban befejeződött. A belső terek, épületgépészeti berendezések, villamos berendezések felújításra szorulnak. Az épület a felújítás ellenére beázik. Schrammel-gyűjtemény: az épület teljes felújítása befejeződött, átadása még nem történt meg. Iseum: állapota nem megfelelő, a fűtés és a klíma nem működik, a nyílászárók meghibásodnak. A beszerelésekor elavult két gázkazánt cserélni kell. A szentély egyik lifte az elégtelen alapozás miatt leszakadt, és mind a három lifet az alapozásig meg kell vizsgálni. Vasi Skanzen: a fogadóépület, fenntartási épület korszerűtlen, épületgépészete, villamos berendezései elavultak, felújításuk esedékes. Járdányi Paulovics István Romkert: a régi mozaikvédő épületet 2018-ban lebontották, új építése csak pályázati támogatásból lehetséges, a kiállítási épületrész nem látogatható, felújításra szorul. Központi műtárgyraktár (Pásztor u. 2.): a raktárcsarnok-épület állapota megfelelő, a többi épület rendeltetészerű használatra nem alkalmas. Műtárgyraktár (Mátyás K. u. 4.): az épület általános állapota megfelelő, tetőfedése, bádogos szerkezetei felújításra szorulnak. Szántó Piroska Emléklakás: nem üzemel, teljes felújításra szorul.

A legfontosabb megvalósult infrastruktúrális fejlesztési munkák táblázatos bemutatása

Az ingatlan megnevezése, helyszíne	Az elvégzett felújítási munka rövid leírása	A megvalósításhoz tervezett anyagi forrás (Ft)	A megvalósításhoz felhasznált anyagi forrás (Ft)
Savaria Múzeum (Szombathely, Kisfaludy Sándor u. 9.), Történettudományi Osztály, alagsori műtárgyraktár	A raktár falai vízszelvényének megszüntetése, légáteresztő vakolat kialakítása.	4 152 000,- Ft	4 152 000,- Ft
Szombathelyi Képtár (Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12.)	Homlokzat, tetőszigetelés, villámvédelem felújítása, tűzjelző berendezés szerelése	SzMJV Önkormányzata beruházása nincs adat	SzMJV Önkormányzata beruházása nincs adat
Schrammel-gyűjtemény (Éva-malom, Szombathely, Thököly u. 20.)	Teljes felújítás	SzMJV Önkormányzata beruházása nincs adat	SzMJV Önkormányzata beruházása nincs adat

II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés

1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi gyűjteménygyarapítási tevékenységéről, max. 2000 karakter:

Savaria Múzeum, Központi Könyvtár: 80 hazai és 150 külföldi tudományos intézménnyel, múzeummal fenntartott cserekapcsolat. Dr. Bába Károly hagyatékaként a könyvtárba került könyvek és folyóiratok. Savaria Múzeum, Régészeti Osztály: folyamatos gyarapodás (őskori, római kori, népvándorlás kori, középkori és embertani gyűjtemény). A gyarapodás mértékét mindig az adott évben megvalósuló feltárásokon előkerült leletmennyiség és minőség befolyásolja. A gyarapítás a mennyiség és a minőség miatt sokszor csomagolási egységek alapján történik. Savaria Múzeum, Természettudományi Osztály: Dr. Bába Károly puhatestű- (Mollusca) törzsgyűjteménye (12 350 tétel, ismeretlen példányszám) megvásárlása NKA-pályázatból, de Schmidt-féle puhatestű-gyűjtemény (ismeretlen tételszám, ismeretlen példányszám), kapcsolódó iratanyag, szakkönyvtár, levelezés. A további kisebb léptékű gyarapodás ajándékozásból, illetve pályázati támogatásból, elenyésző mértékben vásárlásból valósult meg.

Az elmúlt évi gyűjteménygyarapítás táblázatos bemutatása a szakanyagok megnevezésével

A gyarapítással érintett szakanyag megnevezése	A gyarapítás módja	A gyarapítás egyedileg nyilvántartott műtárgyak esetén (tétel)	A gyarapítás szekrénykataszteri nyilvántartás esetén (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
képzőművészeti	vásárlás	3	-	Cebula Anna igazgató
képzőművészeti	ajándékozás	51	-	Cebula Anna igazgató
régészeti	régészeti feltárás	-	34 doboz/rekesz	Anderkó Krisztián régész
régészeti	régészeti feltárás	-	10 doboz	Kolonits László régész

A gyarapítással érintett szakanyag megnevezése	A gyarapítás módja	A gyarapítás egyedileg nyilvántartott műtárgyak esetén (tétel)	A gyarapítás szekrénykataszteri nyilvántartás esetén (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
régészeti	műszeres leletfelderítés	-	454 doboz	Kolonits László régész
régészeti	régészeti megfigyelés	-	81 doboz	korszakos régészek
régészeti	régészeti feltárás	-	1289 doboz/rekesz	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
régészeti	régészeti feltárás	-	138 doboz	Kiss Péter régész
régészeti	régészeti feltárás	-	6 doboz	Bíró Szilvia régész
régészeti	szakfelügyelet	-	2 doboz	Horváth Bianka régésztechnikus
régészeti	szakfelügyelet	-	1 zacskó	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
történettudományi	vásárlás	1	-	Mészáros Irén főmuzeológus
történettudományi	ajándékozás	4	-	Mészáros Irén főmuzeológus
történettudományi	ajándékozás	10	-	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
természettudományi	vásárlás	12350	-	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
természettudományi	ajándékozás	ismeretlen tételszám	-	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
természettudományi	ajándékozás	ismeretlen tételszám	-	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
természettudományi	ajándékozás	20	-	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
természettudományi	ajándékozás	2	-	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
természettudományi	ajándékozás	1	-	Dankovics Róbert főmuzeológus
néprajzi	ajándékozás	66	-	Horváth Sándor osztályvezető

Az elmúlt évi gyűjteménygyarapítás összefoglaló táblázatos bemutatása

Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének nagysága (m ²)	11 843	
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma (db)	797	
A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozott állomány nagysága 1. összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) 2. a tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	547000	2000
A feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága 1. összesen (db) 2. a tárgyévben (db)	94327 db egyedi,	165000 db kataszteri 633 db
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán a múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	717 tétel, 8 doboz	
A tárgyévben ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	496 db	
A tárgyévben adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	4 db	
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)	50 db	
A gyűjteménygyarapítási tervben meghatározott éves gyarapodás teljesülésének aránya (%)	100	

2. Nyilvántartás

2.1. A muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet előírásainak teljesülése

- Gyűjtemények nyilvántartása (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Gyűjtemény megnevezése	Gyarapodási napló N/H/Sz	Szakleltárkönyv N/H/Sz	Leírókarton N/H/Sz	Szekrény-kataszter N/H/Sz	Duplum-napló N/H/Sz
Képzőművészeti	H	H+Sz	H+Sz	N	N
Régészeti	H	H+Sz	N	N	N
Helytörténeti Műtárgygyűjtemény (H)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Forradalmi Műtárgygyűjtemény (F)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Gyűjtemény írott történeti dokumentumai (HI)	H	N	H	N	N
Helytörténeti Viseletgyűjtemény (HV)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Iparművészeti Gyűjtemény (I)	N	H	H	N	N
Helytörténeti Éremgyűjtemény (HÉ)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Művészeti Gyűjtemény (HM)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Plakátgyűjtemény	H	N	H	N	N
Helytörténeti Papírképek Gyűjteménye (HP)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Knebel Fotógyűjtemény (HK)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Farkas Fotógyűjtemény (TFF)	H	H	H	N	N
Helytörténeti Jákfalvi Fotógyűjtemény (HJ)	H	H	N	N	N
Helytörténeti Fotógyűjtemény (FH)	H	H	N	N	N
Ásvány- és kőzetgyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Famintagyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Gerincesgyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Ősállatgyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Ősnövénygyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Puhatestű-gyűjtemény	H	H+Sz	H	Sz	N
Ízeltlábú-gyűjtemény	H	N	N	H+Sz	N
Mag- és termés-gyűjtemény	H	N	N	H+Sz	N
Préselt növénygyűjtemény	H	N	N	H+Sz	N
Néprajzi	H	N	H	N	N
Jánosháza-gyűjtemény	N	N	N	N	N
Gaál Károly-gyűjtemény	N	H	N	N	N
Történeti gyűjtemény	H	H	H	N	N
Általános gyűjtemény	N	H	H	N	N
Ezüstgyűjtemény	N	H	H	N	N
Fegyvergyűjtemény	N	H	H	N	N
Fényképek, reprodukciók gyűjteménye	N	H	H	N	N
Fotónegatív gyűjtemény	N	H	H	N	N
Iparművészeti gyűjtemény	N	H	H	N	N
Képzőművészeti gyűjtemény	N	H	H	N	N
Könyvgyűjtemény	N	N	H	N	N
Néprajzi gyűjtemény	N	H	H	N	N
Numizmatikai gyűjtemény	N	H	H	N	N
Oklevelek, iratok gyűjteménye	N	H	N	N	N
Régészeti gyűjtemény	N	H	H	N	N
Világháborús emlékek gyűjteménye	N	H	H	N	N

• Segédgyűjtemények (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Segédgyűjtemény megnevezése	Adattári leltárkönyv N/H/Sz	Adattári fénykép-leltárkönyv N/H/Sz	Kiállítási segéd- és technikai eszközök leltárkönyve N/H/Sz
Régészeti adattár	H+Sz	H	N
Helytörténeti adattár	H	N	N

Segédgyűjtemény megnevezése	Adattári leltárkönyv N/H/Sz	Adattári fénykép-leltárkönyv N/H/Sz	Kiállítási segéd- és technikai eszközök leltárkönyve N/H/Sz
Természettudományi adattár	H+Sz	H+Sz	H
Néprajzi adattár	H	N	N
Néprajzi fotótár	N	H	N
Néprajzi diatár	N	H	N
Néprajzi hangtár	N	N	N
Gaál-diatár	N	H	N
Gaál-fotótár	N	H	N
Gaál-hangtár	Sz	N	N
Smidt-adattár	H	N	N

- Külön nyilvántartások (N: nincs, H: hagyományos, Sz: számítógépes)

Az őrzésében lévő, de nem saját gyűjteményeihez tartozó kulturális javakról	N/H/Sz
letéti napló	N
kölcsönvett tárgyak naplója	H
bírálati napló	N
restaurálásra átvett anyagok naplója	N
A gyűjteményeiből, illetve a birtokában lévő egyéb anyagból ideiglenesen kikerült (kiállításra vagy más célra kölcsönadott, vizsgálatra, restaurálásra átadott stb.) kulturális javakról	N/H/Sz
mozgatási napló	H
kölcsönadott tárgyak naplója	H

- Törlés a nyilvántartásból (A tárgyévben kérelmezett törlési engedélyek bemutatása)

Sorszám	Gyűjtemény	Törlés oka	Törölt kulturális javak száma	Miniszteri engedély száma, kelte
1	Nem volt törlés.		0	

2.2. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi nyilvántartási feladatainak elvégzéséről, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra, max. 2000 karakter:

A Régészeti Osztályon mai formájában 2003 óta folyamatosan vezetett gyarapodási naplóba a tárgyévben az intézménybe került régészeti korú tárgyak gyarapítása megtörténik, ám ezt a legritkább esetben követi az anyag szakleltárba történő átkerülése. Ennek oka alapvetően a mosás, restaurálás és a Régészeti Osztály terepi tevékenysége miatti leterheltsége. A szakleltározást tovább nehezíti, hogy nem rendelkezünk megfelelő válogatóhelyiséggel, leltározóprogrammal és a folyamatossághoz személyi bővítésre lenne szükség. Elkészült az Iseum és Iseum-körzet, valamint Sosztarits Ottó régebbi ásatásainak számítógépes dokumentálása (2013-2019), Iseum-körzet ásatási rajzanyagának összevetése a digitális KE adatbázissal és az adatbázis kiegészítése, korrigálása, 406 rajz, ásatási rajzok adatainak gépre vitele: 117 lap, kéziratos ásatási naplók (Képtár, 2013-2014-2015) számítógépre vitele, adatkiegészítés: 70 lap (TA), régészeti jelenségek adatlapjainak számítógépes rögzítése: 2869 rekord, datáló értékű egyedi régészeti leletek adatlapjainak számítógépes rögzítése: 8606 rekord. A Történettudományi Osztályon hagyományos nyilvántartás: 111 tétel/161 db, számítógépes nyilvántartás: 5240 db. A Természettudományi Osztályon elsősorban különböző gyűjteményrészek nyilvántartásának hiányzó részei kerültek pótlásra. A Smidt Múzeumban a műtárgyállomány revíziója, leltározása, a nyilvántartási hiányosságok pótlása és a digitalizálás történt. Jelentős előrelépés történt a MúzeumDigitár felületére feltöltött rekordok számában.

A nyilvántartási feladatok részletes bemutatása

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
Régészeti	Gyarapodási napló vezetése	2006		Köszegi Ádám gyűjteménykezelő
Régészeti	Adattári napló vezetése	173		Németh Boglárka régésztechnikus-adattáros
Régészeti	Leltározás	189		Pap Ildikó Katalin régész
Régészeti	2001-2010-es leletek leltározása	73		Horváth Bianka régésztechnikus
Régészeti	Iseumos kőanyag revíziója, a leltári számok ráírása	247		Horváth Bianka régésztechnikus
Régészeti	A 2013-2020 Iseum-körzet tanácsadás dokumentációjának digitalizálása, rendszerezése	3		Bíró Szilvia régész, Horváth Bianka régésztechnikus
Történettudományi	Helytörténeti Éremgyűjtemény leltározása a MúzeumDigitár felületre	395		Csiki István történész muzeológus
Történettudományi	Helytörténeti Viseletgyűjtemény leltározása a MúzeumDigitár felületre	542		Csiki István történész muzeológus
Történettudományi	Helytörténeti Papírképek gyűjteménye leltározása a MúzeumDigitár felületre	71		Csiki István történész muzeológus

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
Történettudományi	Forradalmi Múzeum Fotógyűjtemény leltározása a MúzeumDigitár felületre	1200		Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Történettudományi	Helytörténet Műtárgyak Gyűjteménye leltározása a MúzeumDigitár felületre	1945		Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Történettudományi	Forradalmi Múzeum Műtárgyak Gyűjteménye leltározás	400		Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Történettudományi	Helytörténet Írott Dokumentumok Gyűjteménye leltározása a MúzeumDigitár felületre	687		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Helytörténet Írott Dokumentumok Gyűjteménye hagyományos leltározás	12		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Helytörténet Műtárgyak Gyűjteménye hagyományos leltározás	30		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Helytörténeti Fotógyűjtemény hagyományos leltározás	3		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Helytörténeti Éremgyűjtemény hagyományos leltározás	17		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Helytörténeti Viseletgyűjtemény hagyományos leltározás	40		Mészáros Irén főmuzeológus
Történettudományi	Knebel negatívgyűjtemény hagyományos leltározás	9		Csiki István történész muzeológus
Természettudományi	A KDS projekt természettudományi részének előkészítése, fotózása, dokumentálása	80		Dankovics Róbert főmuzeológus, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Balogh Lajos főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor
Természettudományi	Hiányzó leírókartonok nyomtatása és elhelyezése	1160		Erdő Ádám természettudományi asszisztens
Természettudományi	Hiányzó képek elkészítése, leírókartonok nyomtatása és elhelyezése	7		Erdő Ádám természettudományi asszisztens
Természettudományi	Piers Vilmos herbáriuma adatbevitelének folytatása a boglárkafélékkel	44		Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Természettudományi	Bába Károly puhatestű-gyűjteménye nyilvántartásba vételének előkészítése	696		Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
Természettudományi	A padlásraktár és a 312-es helyiség galériáján tárolt montírozott műtárgyak pozícionálása a leltárkönyvben	516		Schmidt Ibolya preparátor
Természettudományi	A padlásraktárban és a 312-es helyiség galériáján tárolt, leltári cédula nélküli montírozott műtárgyakra leltári cédula felhelyezése	104		Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor
Természettudományi	A Látványtár madárpreparátumai hiányzó leltári szám-cédulák nyomtatása és elhelyezése a preparátumokon	6		Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Néprajzi	Tárgyi anyag hagyományos leltározás	66		Horváth Sándor főmuzeológus
Néprajzi	Kézirat- és adattári leltározás	8		Illés Péter főmuzeológus
Informatika	Műtárgyak 3D szkennelése	21		Kiss Tamás informatikai csoportvezető
Informatika	Műtárgyak fotózása	134		Kiss Tamás informatikai csoportvezető
Történeti	Hagyományos leltározás: a Smidt Múzeum történeti gyűjteménye felhalmozódott anyagának beletárolása	214		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Történeti	Gyarapodási napló vezetése	10		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Történeti	A történeti, iparművészeti, numizmatikai gyűjtemény már beletárolt műtárgyai leírásának felülvizsgálata, kiegészítése	5925		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Hajas Anikó, Horváth Ervin Gábor, Horváthné Bónya Andrea, Keppel Csilla, Salamon Sándor, Török Szabolcs)
Történeti	A Smidt Múzeum leltárkönyveinek (régészeti gyűjtemény, világháborús emlékek, numizmatikai gyűjtemény) számítógépes adatbevitelének EXCEL-táblázatba	1858		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Horváth Ervin Gábor, Horváthné Bónya Andrea, Salamon Sándor, Szakonyi Klaudia)

A szakanyag megnevezése	A nyilvántartási feladat leírása	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tétel)	Az elmúlt évben feldolgozott anyag mennyisége (tárolási egység)	Felelős (név, beosztás)
Történeti	Numizmatikai gyűjtemény digitális fénykép-dokumentációjának készítése	6243		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Gerencsér Réka, Hajas Anikó, Horváth Ervin Gábor)
Történeti	Műtárgyak és dokumentumok (iparművészeti, képzőművészeti gyűjtemény) leírásainak rögzítése a MúzeumDigitár adatbázisba	3819		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Hajas Anikó, Horváth Ervin Gábor, Szakonyi Klaudia, Szommer Ildikó, Tangl Balázs, Zsebők Györgyi)
Történeti	Digitális műtárgyfényképek hozzárendelése a leltári tételekhez a MúzeumDigitár rendszerben	1835		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Horváth Ervin Gábor, Horváthné Bónya Andrea)
Történeti	Műtárgyak leírásainak ellenőrzése a MúzeumDigitár adatbázisban a tétel online hozzáférhetősége érdekében	265		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Történeti	A Smidt Múzeum állandó kiállítását bemutató tárgyak, dokumentumok leírásait tartalmazó kiállítási napló elkészítése (folyamatban)	2325		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Tangl Balázs)
Történeti	Muzeális könyvek feldolgozása, részletes bibliográfiái leírása	93		Tangl Balázs történész
Történeti	A Smidt Múzeum levéltári anyagának rendezése (a Mátyás király utca 4. sz. alatti raktárpépületben)	5,19 ifm		Tangl Balázs történész
Néprajztudományi	A Smidt Múzeum fából készült műtárgyainak a Pásztor utcai raktárhelyiségből Smidt Múzeumba történő átszállítása	70		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető

2.3. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi revíziós feladatainak megvalósításáról, max. 2000 karakter:

Savaria Múzeum, Régészeti Osztály: A revízió a szabad kapacitás függvénye. A régészeti feladatellátásban prioritást élvez a Kormányhivatal által meghatározott, törvényileg előírt munkák ellátása, amely nemcsak terepi, hanem az utána végzendő dokumentációs kötelezettséget is jelent. Emiatt jelentős elmaradás tapasztalható és csak a Látványtárban kiállított régészeti tárgyak revízióját végeztük el. Megtörtént az Iseum állandó kiállításában szereplő valamennyi műtárgy teljes körű revíziója. A tárgyakról hiányzó leltári számok pótlása megtörtént. A korrekció a leltárkönyvekben, illetve a kiállítási katalógusban átvezetésre került. Az Iseum 1955-63 közötti, valamint 2001-2010 közötti terepi munkáiból származó teljes köplasztikai emléktárgy revíziója megtörtént. Savaria Múzeum Történettudományi Osztály: megtörtént a volt Forradalmi Múzeum leltárkönyveinek digitalizációja, a FM Dokumentációs Gyűjtemény papír alapú műtárgyainak revíziója, a FM Fotógyűjteményének digitalizálása. Savaria Múzeum Természettudományi Osztály: megtörtént az ásvány- és kőzetgyűjtemény, az őslattani gyűjtemény, illetve az ősnövényzeti gyűjtemény első felének revíziója. A Smidt Múzeum gyűjteményének revíziója a 2020-as évben a numizmatikai gyűjtemény papírpénzeinek revíziójával folytatódott. Szombathelyi Képtár: megtörtént a textilgyűjtemény (ipari textil – méteráru rész) revíziója.

A revízió alá vont gyűjtemény megnevezése	A revízió jellege (teljes / szűrőpróbaszerű)	A gyűjtemény összes tétel száma (db)	Szűrőpróbaszerű revízió esetén az átnézett leltárkönyvi tételek száma (db) és aránya a gyűjtemény összes tétel számához viszonyítva (%)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
Textilgyűjtemény ipari textil – méteráru rész	teljes	123 tétel		Cebula Anna igazgató	teljesített
Központi Könyvtár könyv állománya	szűrőpróbaszerű	31434 tétel	490	1,5 Angyal Erika Tünde könyvtári asszisztens	teljesített
Vasi Múzeumi Látványtár régészeti anyag	teljes	985 tétel		korszakos régészek	teljesített
Iseum állandó kiállítás	teljes	1154 tétel		Horváth Bianka régésztechnikus	teljesített
Iseum könyv revíziója	teljes	247 tétel		Horváth Bianka régésztechnikus, Hódi Attila régésztechnikus, gyűjteménykezelő	teljesített
Forradalmi Múzeum Fotógyűjteményének revíziója	szűrőpróbaszerű	14761 tétel	5914	40 Fehérné Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő, Csiki István történész muzeológus	teljesített
Forradalmi Múzeum Dokumentációs Gyűjtemény papír alapú műtárgyainak revíziója	teljes	45029 tétel		Morován Tamásné rehabilitációs foglalkoztatott munkatárs, Mészáros Irén főmuzeológus	teljesített

A revízió alá vont gyűjtemény megnevezése	A revízió jellege (teljes / szűrőpróbaszerű)	A gyűjtemény összes tételszáma (db)	Szűrőpróbaszerű revízió esetén az átnézett leltárkönyvi tételek száma (db) és aránya a gyűjtemény összes tételszámához viszonyítva (%)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
Ásvány- és kőzetgyűjtemény (54.242.1.–2015.57.1.)	teljes	207 tétel		Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Dankovics Róbert főmuzeológus	teljesített
Ősállattani (paleozoológiai) gyűjtemény (54.346.1.–2016.125.1.)	teljes	453 tétel		Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Dankovics Róbert főmuzeológus	teljesített
Ősnövénytan (paleobotanikai) gyűjtemény első fele (55.1.1.–70.6.45.)	teljes	8948 tétel		Balogh Lajos főmuzeológus, Dankovics Róbert főmuzeológus, Schmidt Ibolya preparátor, Zátanyi Kata múzeumpedagógus	teljesített
Az Őrségi Nemzeti Park kőszegi Bechtold István Látogatóközpontjában tartós letétbe helyezett madárpreparátumok. A kölcsönzési szerződés megújítása 2021-ben valósul meg.	teljes	68 tétel		Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	teljesített
Vasi Múzeumi Látványtár, néprajzi anyag	teljes	826 tétel		Horváth Sándor, Pospischil Barnabás múzeumi gyűjteménykezelő	teljesített
Néprajzi törzsgyűjtemény	szűrőpróbaszerű	4788 tétel	435	9 Horváth Sándor, Nagy Endre muzeológus, Pospischil Barnabás múzeumi gyűjteménykezelő	részben teljesített
Smidt Múzeum, Numizmatikai gyűjtemény	teljes	264 tétel		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető	teljesített

A nyilvántartási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

A tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel)	2079
A tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel)	6017
A tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tárolási egység)	8
A tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel)	35770
A tárgyév végén nyilvántartásba vett teljes állomány száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	373508 21

3. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi digitalizálási feladatainak megvalósításáról és illeszkedéséről a digitalizálási stratégiájához, max. 2000 karakter:

Az intézmény meglévő eszközparkja korlátozottan teszi lehetővé a gyűjtemények hatékony és kifogástalan minőségű digitalizálását, mert az eszközpark egyes elemei már elavultak. 2018 decemberében pályázatból vásárolt az intézmény egy A3-as nagyfelbontású szkennert üvegnegatív-leolvasó egységgel, és egy A4-es nagyfelbontású szkennert. Az archiválási problémák csak részben oldódtak meg, mivel a múzeum digitalizált gyűjteménye nem fér el a fájlszerveren, ezért ezek egy része külső merevlemezekre, a munkatársak számítógépén és DVD lemezekre vannak tárolva, amelyeknek kb. 2%-a (20–25 db) tönkrement. 2020-ban részben megoldódott a régi DVD lemezek átírása, valamint a külső merevlemezekre tárolt gyűjtemények felírásra kerültek Blu-ray és M-DISC Blu-ray lemezekre. Az összes tagintézmény összes digitalizált gyűjteményének tárolására 50 TB-os fájlszerverre van szükség. A jelenlegi Windows szerver kapacitása 150 GB, a NAS szerveré 10 TB, ez az intézmény összes dolgozójának csak a mindennapi munkája során készített állományok tárolására elegendő. A gépparknak csak közel 20%-a nevezhető korszerűnek, további 10%-a tíz év feletti, további 30% nyolc év feletti számítógép. A Régészeti Osztály folyamatosan tölt fel rekordokat a MúzeumDigitárba, amelyre a COVID-19 miatti otthoni munkavégzés során megnövekedett mennyiséget sikerült feltölteni. Megkezdődött az Iseum leleteit tartalmazó leltárkönyvek folyamatos gépre vitele az 1959-es évtől. A munka az év végén a 62.9.180 tételig jutott el és 6243 leltárkönyvi tételt tartalmaz. 2020 kiemelt célja a volt Forradalmi Múzeum gyűjteményének feldolgozása: leltárkönyveinek digitalizációja, a FM Dokumentációs Gyűjtemény papír alapú műtárgyainak revíziója, a FM Fotógyűjteményének digitalizálása, s általuk a kutathatóság lehetővé tétele. A Természettudományi Osztály gyűjteményeiből előkészítve 24 178 leltári tétel tömeges exportja a MúzeumDigitár-ba.

A digitalizálási feladatok részletes bemutatása

A digitalizálással érintett gyűjtemény megnevezése	Az elmúlt évben digitalizált anyag mennyisége (tétel) és aránya a teljes gyűjtemény tételszámához képest (%)	Az elmúlt évben digitalizált anyag hazai vagy nemzetközi adatbázisban történő közzététele (tétel)	Felelős (név, beosztás)
Régészeti	8639	3,7	régészek, gyűjteménykezelők
Smidt Múzeum Történeti Gyűjtemény	393	4,1	Szommer Ildikó intézményvezető

A digitalizálással érintett gyűjtemény megnevezése	Az elmúlt évben digitalizált anyag mennyisége (tétel) és aránya a teljes gyűjtemény tételszámahoz képest (%)	Az elmúlt évben digitalizált anyag hazai vagy nemzetközi adatbázisban történő közzététele (tétel)	Felelős (név, beosztás)
Régészet – leltárkönyv	6243	6243	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
Régészet – ásatási dokumentáció	12068		Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
Forradalmi Múzeum leltárkönyveinek digitalizációja FM II- XI. tartomány	8966	20	Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
FM Fotógyűjteményének digitalizálása	2350	16	Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Helytörténeti Írott Dokumentumok Gyűjteményének digitalizálása	1110	63	Fehérmé Simon Éva adatrögzítő, gyűjteménykezelő
Ásványgyűjtemény, Faminta-gyűjtemény (a MúzeumDigitár program adatbázisába) (55.75.1-3. – 2017.11.1-2., 2003.65.1.1-2. – 2019.17.1-4.)	555	100	Erdő Ádám természettudományi asszisztens
Ősnövény-gyűjtemény (66.5.876. – 66.5.1006. = 260 db fénykép)	130	0,6	Erdő Ádám természettudományi asszisztens
A természettudományi gyűjteményekből a MúzeumDigitár-ba tömeges exportra kerülő leltári tételek adatellenőrzése és műtárgyfotó hozzárendelése (24 178 adatellenőrzés, 2991 műtárgyfotó-hozzárendelés).			Dankovics Róbert főmuzeológus
Néprajzi gyűjtemény	350	7,3	4221 Horváth Sándor, Illés Péter főmuzeológus, Nagy Endre muzeológus, Pospischil Barnabás múzeumi gyűjteménykezelő, Flórián Laura pénztáros, Tóth Róbert múzeumpedagógus, Krausz-Boros Patrícia projekt asszisztens
Történeti gyűjtemény, Iparművészeti gyűjtemény, Képzőművészeti gyűjtemény - Műtárgyak és dokumentumok leírásainak rögzítése a MúzeumDigitár adatbázisba	3819	17,55	265 Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Hajas Anikó, Horváth Ervin Gábor, Szakonyi Klaudia, Szommer Ildikó, Tangel Balázs, Zsebők Györgyi)
Történeti gyűjtemény, - Digitális műtárgyfényképek hozzárendelése a leltári tételekhez a MúzeumDigitár rendszerben	1835	8,43	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Horváth Ervin Gábor, Horváthné Bónya Andrea)
Történeti gyűjtemény, Numizmatikai gyűjtemény - Műtárgyak digitális fénykép-dokumentációjának készítése	6243		Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető (Munkatársak: Gerencsér Réka, Hajas Anikó, Horváth Ervin Gábor)

A digitalizálási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

A tárgyévben digitalizált kulturális javak száma (tétel)	51671	
A tárgyévi mennyiséggel együtt a digitalizált kulturális javak száma összesen (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	288875	16
A tárgyévben digitálisan született kulturális javak száma (db)	32345	
Műtárgynyilvántartó adatbázisban kereshető kulturális javak száma összesen (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	514958	29
A műtárgynyilvántartó adatbázis felhasználóinak száma (fő) és a használatok száma (db)	12	95
Az intézményi honlapon hozzáférhető kulturális javak száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	35047	2
Nemzetközi adatbázisban kereshető kulturális javak száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	163252	9,4
Digitális nyilvántartást használó, auditált gyűjtemények száma (db) és aránya az összes gyűjtemény számához képest (%)	0	0

III. Műtárgyvédelem

Összefoglaló az intézmény elmúlt évi megelőző és aktív állományvédelmi feladatainak megvalósításáról, max. 5000 karakter:

A restaurátorok műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2020. évi munkatervében szereplő feladatok teljesültek. A 2020. évben az egyéni munkatervbe tervezett munkákkal az év folyamán megfelelő ütemben haladtak. Az éves tervben szereplő munkákon felül a következő tisztítási, konzerválási és restaurálási feladatok valósultak meg: az Őrségi Vadászati Kiállításra három vadászfegyver tisztítása, konzerválása; sárvári bírósági székek szétszedése, újragasztása, 2 db; műtárgymásolatok készítése árusításra, 6 db; Sé, Kecskés István által felajánlott néprajzi mezőgazdasági eszközök beszállítása a Vasi Skanzenbe; M8 56527 – BUDAVÁRI PROTOKOLL 2019-ben elvégzett kerámia válogatás és restaurálás utólagos táblázatos rendszerbe bevitele; M8 76313 – BUDAVÁRI PROTOKOLL 2019-ben elvégzett kerámia válogatás és restaurálás utólagos táblázatos rendszerbe bevitele; 94143 / Illés Akadémia – BUDAVÁRI PROTOKOLL 2018-ban elvégzett kerámia válogatás és restaurálás utólagos táblázatos rendszerbe bevitele; ISEUM 2007 régészeti gyöngyök és fa gyűrű restaurálása. (konzerválás: 7 db; restaurálás: 2 db). Járdányi Paulovics István Romkert mozaik restaurálásával kapcsolatos közbeszerzési, régészeti szakmai feladatok ellátása (Anderkó Krisztián régész). Továbbra is a Régészeti Osztály végzi a feltárások, megfigyelések során előkerült leletanyagok elsődleges konzerválásához kapcsolódó leletmosási feladatokat. Az Iseum kiállításában és tanulmányi raktárában őrzött leletekre a fűtés sorozatos meghibásodása jelent veszélyt. Műtárgyvédelmi okok miatt kiegészítő fűtés biztosítja a még megfelelő, de nem ideális klímát. Ősz óta digitális műszer áll a kiállító- és raktárter hőmérsékletének és páratartalmának folyamatos mérésére és rögzítésére. A 2001-2010 közötti kutatás leleteinek csak a legértékesebb, leglátványosabb részének restaurálása készült el a 2013-as kiállításnyitásig.

Látványos lemaradás két – meglehetősen sérülékeny és gyorsan pusztuló leletcsoportban mutatkozik: a fémleletek, illetve a freskók, stukkók, belső épületplasztika terén. A fémleletek esetén az eddigi kampányszerű restaurálást tervező műtárgyvédelem kell, hogy felváltsa. Még inkább problematikus a belső terek falképző elemeinek helyzete. Egy késő római mennyezetfreskó restaurálása és rekonstruálása 2016-ban a Szent Márton kiállítás keretein belül készült el, azóta érdemi munka a freskókkal nem folyt. Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása keretében megtörtént a Történettudományi Osztály Savaria Múzeum alagsorában levő műtárgyraktárainak világítástechnikai felújítása, az év végén pedig elindult a Helytörténeti Műtárgyraktárak felújítása. 32 műtárgy esetében került sor tisztításra, restaurálásra. A Természettudományi Osztályon a legfontosabb a 312-es raktárban és a padlásteren lévő rovar- és gerincesgyűjtemény fertőtlenítése, preventív védelme volt gázosítással, 2020. május 7–17. között.

Az állományvédelmi feladatok részletes bemutatása

Állományvédelmi feladat meghatározása	A feladatban érintett műtárgyak száma (db)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
aktív restaurálás	77	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	63	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
tisztítás	123	Edőcs Judit restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	24	Kusztor Gergely restaurátor	Teljesült
tisztítás	110	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	1	Kiss E. Csaba restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	52	Kiss E. Csaba restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	31	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	13	Kiss E. Csaba restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	14	Kusztor Gergely restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	4	Kusztor Gergely restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	17	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	4	Kiss E. Csaba restaurátor	Teljesült
tisztítás	33	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	163	Ferencz Eszter főrestaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	2	Edőcs Judit restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	28	Ferencz Eszter főrestaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	202	Ferencz Eszter főrestaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	2	Udvardi Balázs műtárgyvédelmi munkatárs	Teljesült
aktív restaurálás	7	Udvardi Balázs műtárgyvédelmi munkatárs	Teljesült
aktív restaurálás	7	Udvardi Balázs műtárgyvédelmi munkatárs	Teljesült
konzerválás	15	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
aktív restaurálás	1	Anderkó Krisztián régész	Teljesült
tisztítás	10000	Kőszegi Ádám gyűjteménykezelő	Teljesült
konzerválás	13	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
tisztítás	4	Edőcs Judit restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	5	Gereben Zsófia restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	54	Gereben Zsófia restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	37	Ferencz Eszter főrestaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	9	Gereben Zsófia restaurátor	Teljesült
aktív restaurálás	7	Gereben Zsófia restaurátor	Teljesült
konzerválás	20150	Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
konzerválás	270000	Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
tisztítás	127	Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
aktív restaurálás	334	Schmidt Ibolya preparátor, Major Gyöngyi, Balogh Lajos főmuzeológus	Teljesült
tisztítás	55	Schmidt Ibolya preparátor, Erdő Ádám természettudományi asszisztens	Teljesült
tárolási körülmények meghatározása	3550	Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült

Állományvédelmi feladat meghatározása	A feladatban érintett műtárgyak száma (db)	Felelős (név, beosztás)	A feladat teljesítésének státusza
tárolási körülmények meghatározása	4332	Schmidt Ibolya preparátor, Erdő Ádám természettudományi asszisztens	Teljesült
tárolási körülmények meghatározása	75	Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
tárolási körülmények meghatározása	75	Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Palkó József karbantartó	Teljesült
aktív restaurálás	257	Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
tisztítás	68	Dankovics Róbert főmuzeológus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens, Schmidt Ibolya preparátor	Teljesült
aktív restaurálás	15	Bihari-Bakodi Szilvia restaurátor	Teljesült
konzerválás	5	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok	Teljesült
tisztítás	1000	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető, Horváthné Bónya Andrea, Állományvédelmi és Restaurátor Osztály	Teljesült, folyamatos
tisztítás	1500	Hódi Attila régésztechnikus, gyűjteménykezelő, Kiss E. Csaba restaurátor	Folyamatban

Az állományvédelmi feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma (db)	295150
A tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma (db)	290162
Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma (db)	290182
A tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma (db)	291491
Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)	100

IV. Tudományos kutatás

1. Összefoglaló az intézményben folyó tudományos munka fő irányairól, a tudományos stratégia célkitűzéseinek megvalósulásáról, max. 3000 karakter:

Az intézmény tudományos tevékenységét a veszélyhelyzet miatti mozgási korlátozások, illetve a kutatói étellel, a múzeumi szakmával kapcsolatos negatív történések, tendenciák – megbecsültség hiánya, szabadidő rovására történő kutatás – és a generációváltással, munkaerő-áramlással kapcsolatos szakmai felkészültségi okok nehezítik. A Régészeti Osztály munkatársai a terepi és dokumentációs kötelezettségeinek ellátása miatt tudományos kutatással alig foglalkoztak. Néprajztudományi Osztály: Illés Péter az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj keretében végzi 2 éves kutatását, témája a Paraszti szőlőhegyek változásvizsgálata a Délnyugat-Dunántúlon. Történettudományi Osztály: e-documenta Pannonica projekt: virtuális kiállítások és a hozzjuk tartozó digitális – online ismeretadási tartalmak létrehozására: KÉPTÉR-Aranykor virtuális kiállítás létrehozása. TOP – Szombathelyi CLLD 2020 pályázat: applikációs rendszer létrehozása, a Látványtár Történettudományi Osztály gyűjteményét bemutató kiállítási részéhez. Interreg Border(hi)stories című projekt: 8 településhez tudományos cikkek gyűjtése és recenzójának megírása. Természettudományi Osztály: Vig Károly A rovarvadász kutatások története Magyarországon 2. kötetének írása. Bába Károly puhatestű-gyűjteménye rendezéséhez, raktári rendje kialakításához a Mollusca-taxonómia tanulmányozása. Szent Márton Intézet: Szent Márton kultuszához kapcsolódó várostörténeti adatok, források gyűjtése, továbbá a várostörténeti kutatásokhoz való kapcsolódás. Schönvisner István: Antiquitatum... című 1791-ben megjelent művéhez mutató és lábjegyzetek készítése, a könyvben szereplő római kövek adatainak, az idézetek forrásainak összegyűjtése. Magyar Várostörténeti Atlasz Szombathely kötetének készítése. A JPI Romkert területén lévő 2-3. századi utcák homlokzati rekonstrukcióinak készítése. Leírások és tudósítások Szombathely városáról című Acta Savariensia kötethez anyaggyűjtés. Adatgyűjtés a velemi Szent Vid-hegyen álló középkori vár és templom történetéhez. Anyaggyűjtés a Szent Márton Látogatóközpontban lévő „Batthyány Erzsébet, a Szent Márton-templom mecenása” című kiállítás továbbépítéséhez. Anyaggyűjtés a Szent Márton Látogatóközpontban épülő „Savaria ókeresztény temetője Szent Márton idején” című kiállítás továbbépítéséhez. Adatgyűjtés a Romkertben épülő „A szombathelyi vár története címerekben” című kiállításához. Smidt Múzeum: a virtuális kiállításban és múzeumi applikációban szereplő műtárgyakról háttérkutatás, a múzeum régi és ritka muzeális könyveinek feldolgozása, részletes bibliográfiai leírása, az állandó kiállítás képzőművészeti gyűjteményi anyagának feldolgozása, közreműködés a Savaria Múzeum Vadászat – Közél a természethez című időszakos kiállítás elkészítésében. Közreműködtek a Magyar Nemzeti Múzeum Összetartozás éve kertgaléria kiállítás burgenlandi részének összeállításában.

1. feltöltési lehetőség: A munkatársak publikációs listája, formátum: PDF.

2. feltöltési lehetőség: A tudományos tevékenység részleteinek bemutatása, formátum: PDF.

2. A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai), max. 2000 karakter:

A 2013-ban életbe léptetett rendszer alapján az intézmény kutatói adott kutatási projektekre, illetve konkrét tudományos feladat megvalósítására kapnak kutatónapokat, amelyekről a vállalt eredmény prezentálásával számolnak el. Újabb kutatónapokat csak ezután kaphatnak. Az igények elemzése megállapította, hogy a számonkérés bevezetése nyomán csak tényleges, kézzel fogható eredményt felmutató programra kértek a kollégák kutatónapot, és megszűnt a „diffúz” kutatónapok kivétele, vagyis a rendelkezésre álló személyi erőforrások optimális és ellenőrizhető felhasználása valósult meg. Ezzel párhuzamosan a hatékony tudományos munkavégzés feltételei javultak, illetve a tényleges tudományos teljesítmény lehetőségeinek támogatását teremtettük meg. A bevált rendszeren nem változtattunk 2019-ben sem. A kutatónapokat részben hazai és nemzetközi tudományos programokban való részvételhez, illetve az intézmény kiemelt kutatási témáinak kidolgozásához lehet igénybe venni. Meg kell jegyeznünk, hogy a feszített munkavégzés és a COVID-19 járványhelyzet miatt 2020-ban a munkatársak döntő hányada nem tudott kutatónapot kivenni. Tangl Balázs történész (Smidt Múzeum), 10 nap: ELTE Atelier Európai Historiográfia és Társadalomtörténet doktori programjának keretében disszertáció elkészítése, munkacím: Közös hadsereg és magyar társadalom. Szombathely katonai helyőrsége és katonai kultúrája a dualizmus időszakában (1867-1914). Cebula Anna művészettörténész, igazgató (Szombathelyi Képtár), 3 nap: A Híres szombathelyi nők könyvsorozat Szántó Piroska élettörténetét bemutató kötetének elkészítése.

3. A jelenleg raktáron lévő saját múzeumi kiadványok, valamint a remittenda kezelésére vonatkozó intézkedések táblázatos bemutatása

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Derkovits Gyula 1894-1934	1995	n.a.	186	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A magyar neoavantgard első generációja 1965-72	1998	n.a.	332	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A forradalom polgári arca Vas megyében	1999	n.a.	88	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A Nyugat-magyarországi-peremvidék állattani kutatásának története	2000	n.a.	86	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Az antik háttér – Ókori témák és motívumok az európai és magyar képzőművészetben a 16-19. századból	2001	n.a.	771	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Pecunia Savariae	2001	n.a.	111	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Zománcreklámok (1890-1960) – A Saphier-gyűjteményből	2002	n.a.	289	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Egy európai Bozsokon. Verebi Véghe Gyula munkássága és gyűjteménye	2003	n.a.	372	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Lapidarium (magyar nyelvű)	2003	n.a.	238	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Lapidarium (német nyelvű)	2003	n.a.	746	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Zoological Research in Western Hungary	2003	n.a.	53	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
ΜΩΜΟΣ III. „Fiatal Őskoros Kutatók” III. Összejövételének konferenciakötete	2004	n.a.	28	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A Batthyányak évszázadai	2005	400	278	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szombathelyi Képtár	2005	n.a.	264	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Álomból rémálomba. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	2006	n.a.	121	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Időn túl	2006	n.a.	121	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Kettős kötésben. Marosfalvi Antal festőművész és restaurátor bibliográfiája	2006	n.a.	210	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Kultúra a régióban	2006	n.a.	170	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Salvador Dalí	2006	n.a.	652	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Százszorszépek. Emberábrázolás az óskori Nyugat-Magyarországon	2007	n.a.	187	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Távoli fények – közelítő színek	2007	n.a.	1454	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szent Márton kultuszának közép-európai emlékei	2008	n.a.	389	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A Szent Márton-kutatás legújabb eredményei	2009	n.a.	326	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A vasművéség évezredei a Kárpát-medencében	2009	n.a.	36	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Kincsek Kelet-Szlovákiából	2009	n.a.	260	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
ΜΩΜΟΣ VI. „Fiatal Őskoros Kutatók” VI. Összejövételének konferenciakötete	2009	n.a.	124	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Praenorica – Folia historico-naturalia X.	2008	n.a.	153	Raktári megőrzés
Praenorica – Folia historico-naturalia XI.	2009	n.a.	130	Raktári megőrzés
Praenorica – Folia historico-naturalia XII.	2012	n.a.	172	Raktári megőrzés
Bogarak a pannon régióban	2011	n.a.	51	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Időcsiga. Újabb eredmények Vas megye őskorának kutatásában	2011	n.a.	84	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 31/1.	2007	n.a.	159	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 31/2.	2007	n.a.	159	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 33.	2010	n.a.	106	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 34/1.	2011	n.a.	106	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 34/2.	2011	n.a.	130	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 35.	2012	n.a.	54	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A savariai Isis szentély – kiállítási katalógus	2013	3000	1716	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Ars longa, vita brevis	2013	n.a.	63	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Falu Képek. Fényképek és szóképek a 40 éves Vasi Múzeumfalú tiszteletére	2013	n.a.	248	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Isis savariai otthona (magyar)	2013	5000	1175	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Isis savariai otthona (angol)	2013	2000	1431	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Isis savariai otthona (német)	2013	2000	1646	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Isis temploma Szombathely (kiállításvezető)	2013	5000	2382	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 36.	2013	n.a.	114	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szántó Piroska 1913-1998. A Szombathelyi Képtár gyűjteménye	2013	n.a.	383	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Keserű Ilona és tanítványai: Párhuzamok és találkozások	2014	n.a.	166	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Sütő Éva: Műhelytitkok	2014	500	191	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szemtől szemben. Képek az elhurcolt szombathelyi zsidóság történetéből	2014	500	7	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Vas megye nagylepkéi	2014	400	123	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
5. textilművészeti triennálé	2015	n.a.	88	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A magyar gobelin 100 éve – Ferenczy Noémitől napjainkig	2015	500	246	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 37.	2015	500	66	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
A hadisebesüléstől a gyógyulásig	2016	500	243	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Hadisebesültek görbe tükörben	2016	500	391	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Kora Árpád-kori temető Szombathely-Kisfaludy Sándor utca területén (S-végű karikaékszerek a kora Árpád-kori Nyugat-Dunántúlon)	2016	500	292	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Kortársunk Szent Márton	2016	n.a.	372	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
MűTárgyEsetek I.	2015	500	111	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
MűTárgyEsetek II.	2016	500	251	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 38.	2016	500	100	Kereskedelmi forgalomba nem hozható

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Szent Márton és Pannónia. Kereszténység a római világ határán (vezető)	2016	1500	710	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szent Márton és Pannónia. Kereszténység a római világ határán (katalógus, magyar)	2016	1500	199	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Szent Márton és Pannónia. Kereszténység a római világ határán (katalógus, angol)	2016	148	1	Raktári megőrzés
A kísérleti textil – Velemi Textilkonferencia	2017	500	456	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
A Szombathelyi Képtár miniatűr textilgyűjteménye	2017	500	431	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 39.	2017	500	195	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Tájélfenntartó szőlőhegyi gazdaközösségek	2017	500	92	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
50 év adatbankja a textilbiennálék és textiltriennálék történetéhez (Textilművészeti seregszemlék Szombathelyen 1970-2018)	2018	500	339	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Kassák – A Szombathelyi Képtár gyűjteménye	2018	500	479	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
A rovtartani kutatások története Magyarországon	2019	250	68	Kiadvány értékesítése a múzeumshopban
Művészek, stílusok, események, jelenségek	2020	500	410	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 40.	2018	300	246	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 41.	2019	300	244	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője 42.	2020	300	219	Kereskedelmi forgalomba nem hozható
Vasi Szemle 2017/1.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2017/2.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2017/3.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2017/4.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2017/5.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2017/6.	2017	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2018/1.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2018/2.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2018/3.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2018/4.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2018/5.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron

Kiadvány címe	Kiadás éve	Eredetileg gyártott példányszám (db)	Megmaradt / raktáron lévő példányszám (db)	A remittenda tervezett kezelése
Vasi Szemle 2018/6.	2018	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2019/1.	2019	400	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2019/2.	2019	300	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2019/3.	2019	300	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2019/4.	2019	300	n.a.	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2020/1.	2020	300	126	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2020/2.	2020	300	163	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2020/3.	2020	300	194	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron
Vasi Szemle 2020/4.	2020	300	276	Értékesítés, hasznosítás tisztelet-, ajándék- és cserepéldányként, archiválás raktáron

A tudományos kutatási feladatok összefoglaló táblázatos bemutatása

Kutatási témák száma (db)	20	
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek száma (db) és a résztvevők száma (fő)	6	6
A múzeum által megrendezett, offline megvalósult tudományos konferenciák száma (db)	1	
A múzeum által megrendezett, online megvalósult tudományos konferenciák száma (db)	1	
A múzeum dolgozói által saját és külső konferenciákon tartott előadások száma (db)	17	
A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	2	
A múzeum dolgozói által jegyzett idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	0	
A múzeum dolgozói által jegyzett magyar nyelvű publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	23	
A múzeum dolgozói által jegyzett idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt, db)	1	
Kiállítási forgatókönyvek száma offline megvalósult kiállításokhoz (db)	2	
Kiállítási forgatókönyvek száma online megvalósult kiállításokhoz (db)	3	
A tárgyévben nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok összes példányszáma (db) és a remittenda aránya (%)	1500	5,8

V. Kiállítási tevékenység

1. Összefoglaló az intézményben az elmúlt évben megvalósult kiállításokról, a kiállítások illeszkedéséről az intézmény küldetésnyilatkozatához és kiállítási stratégiájához, max. 6000 karakter:

Állandó kiállítások: A Szombathelyi Képtár, valamint a Schrammel Gyűjteménynek helyet biztosító Éva-malom felújításával párhuzamosan történik az állandó kiállítások tervezése, amelyek megnyitására 2021 júniusában kerül sor. Az Országos Magyar Vadászkamara Vas Megyei Területi Szervezete felkérésére készítettük el az Egy a természettel – Orségi Vadászati Kiállítást Óriszentpéteren. A feladat több részből állt: Gömbös Mátyás gyűjteményét Magyarszombatfáról Óriszentpéterre költöztettük – kiválogattuk a még megmenthető preparátumokat, majd ezek konzerválása, állagmegóvása után kerülhettek az új kiállítótérbe. A hét térrészből álló kiállításban a gyűjteményt az alábbi tematikák köré csoportosítottuk: 1. A gyűjtemény létrehozója és a Széchenyi Zsigmond Vadásztársaság bemutatása, a kiállítás alapcéljának ismertetése; 2. Afrika-terem; 3. Vaddisznó-terem diorámával; 4. „Múzeumpedagógiai helyiség” a „Bánfi-gyűjteménnyel”; 5. Oz- és szarvastrófeák; 6. A gímszarvas – „a szarvasbika, a magyar erdők királya”; 7. Vadászatok emléktárgyai. Egy-egy terem preparátumai mellett vadászkések, lőfegyverek, ruházat és egyéb emléktárgyak, személyes fotók kerültek elhelyezésre. A kiállítás megnyitása: 2020. július 10. Időszaki kiállítások: 1.) Február 20-án megnyílt Gálgy Zoltán művészettörténeti könyvéhez, a Művészek, stílusok, események, jelenségekhez kapcsolódó kiállítás a Savaria Múzeumban. A tárlat a Szombathelyi Képtár képzőművészeti gyűjteményére épült. 2.) A Vasi Skanzenben A pitykétől a bicskáig, a vasi fémművességet bemutató kiállítást szeptember 15-én nyitottuk. A kiállítás a hagyományos fémművesség emlékeiből ad ízelítőt az aranymosástól a vándorköszörűsök és drótosok munkáján át a vashámorok működéséig. A látogatók falusi-paraszti használatra készült tárgyakat ismerhetnek meg: épületszerkezeti elemek, ajtó- és ablakrács, veret, tologár, kilincs-kulcs, tetőnyárs, cégér, kapu, kerítés, fokla-, gyertya-, hamutartó, lámpa, csillár, falikar, fogas, kovácsolt kereszt, fejfa fémszekerénye, vasháromláb, tűzikutya, tűzpiszkáló, hamulapát, nyárs, vaslábos, serpenyő, üst, bogrács, ásó, kapa, kasza, sarló, villa, szalmanyárs, kés, bicska, csengő, harang, kolomp, szög, patkó, szekér-kocsivasalás, pityke, ólomfejű botok, fémberakás tárgyak. A kiállítás emléket állít azoknak a mesterségeknek,

amelyek már szinte kihaltak, vagy csak egy-egy képviselőjük akad. 3.) A Savaria Múzeumban, az Iseum Savariensében és a Smidt Múzeumban a Vadászati Világkiállításához kapcsolódva négy kiállítást nyitottunk volna meg. Partnerünk, a Vas Megyei Vadászokkamara a megváltozott helyzet miatt csak egyre kapott támogatást, így november 27-én, a Kutatók Éjszakáján a Savaria Múzeumban nyitottuk meg a Vadászat – Közel a természethez kiállításunkat (online esemény). A kiállítás látványos válogatás a Föld számos területéről származó vadászati emlékekből, bemutatja a megélhetési és presztízs vadászat módszereit, eszközeit, az ember által végzett szelekció vadállományra gyakorolt hatását. A Diszteremben lévő kiállítás központi eleme két nagy dioráma. A háttérben jellegzetes Vas megyei tájrészlet fényképével kialakított élőképek, a kétdimenziós kép kiterjesztett előterében felépített erdőszélen és réten nagy- és apróvad-preparátumokkal. A két dioráma négy évszakot jelenít meg, az adott vadászati időszakra jellemző fajokkal. Tavasszal erdei szalonka-húzás, nyáron őz, ősszel gím- és dámbikák, télen vaddisznó, róka adja a fő látványelemet. Itt kap helyet a rigászat bemutatása. A diorámák között jelennek meg Magyarország jellemző vadfajainak trófeái. Özagancs-piramis a genetikai változatosság, valamint a mennyiség és a minőség szemléltetéséhez, szarvasagancsok, vaddisznó agyarak, koponyák és mellpreparátumok (gím, dám, muflon, vaddisznó, róka) az eléjtés élményének felidézéséhez. A sportvadászok hazai és egzotikus tájakon terítékre hozott trófeái, agancsok, agyarak, nagyvadak mellpreparátumai, egész alakos élethű preparátumai jelennek meg a „vadászszobában”. Európa hazánkhoz közeli hegyvidékeiről (Alpok, Kárpátok) barna medve, zerge, mormota, havasi hófajd, nyírfajd, siketfajd jelenik meg. Az ezredfordulón többen vadászhattak az Úrálban, amelyből Pődör Miklós hagyatékának felhasználásával mutatunk be néhány trófeát. A modern szafarik trófeái jelennek meg az Afrika-falon (nagy kudu, nyársas antilop, jávorantilop, gnú, varacskosdisznó), elsősorban Pődör Miklós hagyatékából. Szintén helyet kap a fegyverfal (íj, lándzsa, tőr, löfegyver), lőszerek, nyilak, csalisípok, kürtök, csapdák, vadháló. Ide kapcsolódik az ázsiai eredetű, a magyarok által is magas szinten művelt vadászati technika, a solymászat. A Vas megyei és egyben a magyar solymászközösség kiemelkedő alakja volt Bechtold István. Utolsó vadászmadarainak egyike és solymászkellékei jelennek meg a kiállításban. A vadászat és a múzeum kapcsolatának bemutatása két Vas megyei család fennmaradt „trófeáiból”, a Savaria Múzeum Természettudományi Osztálya által őrzött, Chernel István gyűjtötte, vagy a gyűjtemény számára általa megvásárolt montírozott madárpreparátumokból, valamint Almásy György és Almásy László ázsiai és afrikai gyűjtéseiből válogatott, kaffer, vízibak, varacskosdisznó koponya trófeák és fényképek alkotta egységből áll össze. Virtuális kiállítások: A tavasszal a helyi turisztikai szervezetnek köszönhetően minden tagintézményünk állandó és éppen aktuális időszak kiállításáról készült virtuális bemutató, amely honlapunkon megtekinthető. Az idén az NKA-tól nyert támogatásból a virtuális látlat kiegészült fotókkal, videókkal, 3D tárgybemutatóval és múzeumpedagógiai anyagokkal.

A kitöltött 1. mellékletet kérjük PDF formátumban feltölteni.

A kiállítási tevékenység összefoglaló táblázatos bemutatása

Állandó kiállítások száma és összesített látogatószáma (db fő)	14	19523	
Időszaki kiállítások száma és összesített látogatószáma	7	19523	
1. saját épületben (db fő)	0	0	
2. más intézményben (db fő)	0	0	
3. külföldön megrendezett (db fő)	0	0	
Vándorkiállítások száma és látogatószáma	1	280	
1. hazai (db fő)	0	0	
2. külföldön megrendezett (db fő)	0	0	
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	0	0	
Virtuális állandó kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	5	1670	
Virtuális időszaki kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	4	1670	
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	0	0	
A tárgyévben megvalósult állandó és időszaki kiállításokban bemutatott műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	0,004		
A tárgyévben látványtárban, tanulmányi raktárban bemutatott műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1,24		
A tárgyévben az interneten hozzáférhető műtárgyak becsült aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	11,5		
Magyar nyelvű katalógusok, kiállítási vezetők száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	1	500	50
Idegen nyelvű katalógusok, kiállítási vezetők száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	0	0	0
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma (db)	21		

2. Látogatottsági adatok

Összes látogatószám (fő)	19523
ebből: teljes árat fizető látogató	5647
kedvezményes árat fizető diák látogató	7280
kedvezményes árat fizető egyéb látogató	1283
ingyenes látogató	5313
külföldi látogató (becsült százalék)	1,63
Az összes látogatóból az elmaradott térségekkel kapcsolatos programokon résztvevők száma (fő)	0
A virtuális kiállítások és események látogatószáma	40023

3. Nyitvatartás

Elmúlt évi nyitvatartási napok száma: 658
Díjtalan látogatás hétfői napjai: 14

4. Összefoglaló a látogatószám és a múzeumi szolgáltatások minőségének növekedését elősegítő új kezdeményezésekről, a látogatói elégedettség méréséről, max. 2000 karakter:

2020-ban két speciális helyzettel találtuk szembe magunkat: az egyik a múzeum bezárása tavasszal és ősszel, a másik az újranyitás és nyitva tartás bizonytalansága nyáron. A zárás alatt rövid tematikus tárlatvezetéseket, egy-egy rendezvényhez kapcsolódó ismeretterjesztő előadásokat, valamint az elmaradt múzeumpedagógiai foglalkozások helyett 2-6 perces ismeretterjesztő előadásokat és kézműves bemutatókat tartalmazó kisfilmeket készítettünk, amelyeket intézményünk közösségi oldalain osztottunk meg. Az elkészült 98 filmnek többes nézettsége volt, így nemcsak törzsvendégeinkkel, helyi pedagógusokkal tarthattuk a kapcsolatot, hanem új érdeklődőket is elérünk. Filmjeinket operatőr kollégánk vette fel, vágta meg, de más kollégák is kísérleteztek egy-egy rövidebb alkotással. A helyi televízió segítségével leterheltségük miatt, valamint intézményünk pénzügyi nehézségei miatt nem kértük. Ennek ellenére folyamatos megjelenést kaptunk műsoraikban. Az újranyitást két akcióval kezdtük: ez első öt napig (06.23-07.01.) vendégeinknek ingyenes látogatásra volt lehetősége. Ez alatt az öt nap alatt több látogató kereste fel tagintézményeinket, mint egy átlagos év január-február hónapjában összesen. A másik akciónk egy múzeumi piknik volt július 11-én, amelyen szintén a vártnál nagyobb látogatószámot regisztrálhattunk. A nyitás után egy héttel már elindult júliusban két táborunk és a Múzeumbarát Egylet régésztáborra is. A látogatói elégedettséget 2020-ban a közösségi oldalakon megjelenő kommentek, elismerő jelek – tehát az aktivitás mutatja legjobban. A Facebook-on megjelenő anyagaink közül 117 nézettsége 1000 feletti (20409-1005), közülük a legnagyobb aktivitást Kiss Gábor régész Szent Mártonnal kapcsolatos rövid ismeretterjesztése ért el (2353). A közösségi média használatában (honlap, facebook, instagram, youtube, tik-tok) a folyamatos jelenlét, illetve az egyes csatornák speciális használata vált jellemzővé.

5. Összefoglaló az intézmény bevételeiről, a profitnövelést célzó stratégiai intézkedések megvalósulásáról, max. 3000 karakter:

A Covid-19 pandémiás helyzet miatt a múzeum tagintézményei az év zömében zárva tartottak. Alapjában véve csak a nyári időszak volt releváns bevétel szempontjából. Nagy bevételek itt sem születhettek a nagy rendezvények, mint pl. Savaria Karnevál elmaradása miatt. A múzeum stratégiai intézkedése a múzeum iránt érdeklődők megtartása volt. A nyár folyamán a pandémiás helyzet miatt érezhetően több látogató tekintette meg a kiállításainkat. A környező országokból is többen érkeztek 2020 szeptember 1-ig, amikor ismét lezártak a határok és a turizmus ellehetetlenült.

A bevételek táblázatos bemutatása

Jegyár-bevétel (Ft)	6 365 000,- Ft
Intézményi terek bérbeadásának bevétele (Ft)	1 187 000,- Ft
Saját üzemeltetésű múzeumi bolt, kávézó bevétele (Ft)	1 251 000,- Ft
Múzeumpedagógiai foglalkozások bevétele (Ft)	1 421 200,- Ft
Egyéb rendezvények, programok bevétele (Ft)	87 680,- Ft
Évi állami működési támogatás (Ft)	150 760 000,- Ft
Fenntartói támogatás (Ft)	318 795 000,- Ft
Régészeti tevékenységből adódó bevételek (amennyiben releváns, Ft)	58 620 000,- Ft
Egyéb bevételek (amennyiben releváns, Ft)	102 953 000,- Ft

6. Összefoglaló az intézmény fizikai és infokommunikációs akadálymentesítésének aktuális helyzetéről, valamint a fogyatékkal élők fogadása érdekében megvalósított intézkedésekről, max. 2000 karakter:

Az épületen belüli nyomtatott és elektronikus információs eszközök felújítása, adattartalmának frissítése a Savaria Múzeumban, a Smidt Múzeumban a nyertes Kubinyi-pályázattal valósult meg. Jelenleg folyik a Képtár felújítása, amelynek része az információs felületek és adattartalmak frissítése. A Vasi Skanzenben és a Romkertben évek óta probléma az információs felületek pótlása, korszerűsítése, amelyre saját forrás nem áll rendelkezésre, ezért várjuk a pályázati lehetőséget. Az intézményhálózatban a Szombathelyi Képtár, az Iseum Savariense, a Smidt Múzeum, a Vasi Múzeumi Látványtár teljes mértékben, a Romkert, a Skanzen korlátozottan, a Savaria Múzeum nem akadálymentesített mozgáskorlátozottaknak. Ez utóbbiaknál pályázati forrásra várunk az akadálymentesítés megvalósításához. Az akadálymentesítéssel összefügg a fogyatékkal élők fogadása a múzeumban. Középtávú terveink között szerepel azoknak a speciális programoknak a kidolgozása, amelyek ennek a célcsoportnak szólnak. Ezen pontok nem változhatnak, amíg az intézmény finanszírozása nem változik pozitív irányba. Ennek érdekében minden hazai és nemzetközi pályázaton indulunk. 2020 tavaszán a helyi idegenforgalmi szervezet támogatásával elkészült a szabadtéri tárlataink kivételével minden állandó és időszaki kiállításunk virtuális változata, amelyek honlapunkon érhetők el. (http://savariamuseum.hu/Aktualis/3D_setak.html) 2021-ben az NKA-tól nyert támogatásból a virtuális tárlat kiegészül fotókkal, videókkal, 3D tárgybemutatóval és múzeumpedagógiai anyagokkal. A TOP-CLLD pályázaton tárlatvezető applikáció megvásárlására, tartalommal való feltöltésére és működtetésre nyertünk támogatást, így minden tagintézményünkben 2021 második felétől használható lesz.

VI. Közönségkapcsolat, kommunikáció

1. Közönségkapcsolatok

1.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi közművelődési tevékenységéről, a megvalósult programok illeszkedése az intézmény küldetéséhez és stratégiájához, max. 3000 karakter:

Az intézmény közművelődési tevékenysége alapvetően a hagyományos nagyrendezvényekre, az állandó és időszaki kiállításokhoz kapcsolódó ismeretterjesztő előadások-/előadásorozatokra, családi délutánokra épül. Az elmúlt évek statisztikai adatai azt mutatják, hogy a közművelődési rendezvények napján ugrásszerűen nő az intézmény látogatottsága. A másik tapasztalat, hogy minél gazdagabb a rendezvény a társművészetekkel, minél összetettebb a program (előadások, koncert, színház, vizuális látványelem, műhelybemutató, kézműves foglalkozás), annál nagyobb a látogatottság. Ezek 2020-ban főleg az online térben váltak érvényessé. Az elmúlt évek rendezvénygazdagsága után nehéz arról a 2020-as évről írni, amelynek bizonytalansága a közművelődési rendezvények szervezését jelentősen megnehezítette. Az év nagyrendezvényei közül a Múzeumok Éjszakáján csatlakoztunk az országos online rendezvényhez, illetve saját felületeinken látogatóinknak 18.00-tól 23.00 óráig nyújtottunk múzeumi élményeket videókkal, feladatokkal. A hagyományos Szent Márton-napi Országos Nagyvásár a Vasi Skanzenben elmaradt, helyette rövid ismeretterjesztő, kézműves foglalkoztató videókat töltöttünk fel az online térben. A Karácsonyi Vásár múzeumi megvalósítását 2021-re módosítottuk, helyette a múzeum dolgozóival karácsonyi emlékekről, gasztronómiai ötletekről készült filmeket osztottunk meg közösségi oldalainkon. Városunk legnépszerűbb turisztikai eseménye, a Savaria Történelmi Karnevál elmaradt, ezért ennek múzeumi kiegészítő rendezvényei helyett ingyenes tárlatvezetést tartottunk az Iseumban. Az évente ismétlődő rendezvényeink közül Az év élőlényei, valamint hagyományteremtő módon indított új rendezvényünket, a Beporzók napját múzeumi környezetben tartottuk meg. A március 15-i Huszártoborzó, a családi nap a Smidt Múzeumban, A Magyar Régészet Napja elmaradt, online térben valósítottuk meg az Állatok Világnapját és a Kutatók Éjszakáját. Látogatóink legnagyobb sajnálatára a Szombathelyi séták 2020. évi tavaszi sorozatát sem tudtuk megtartani. Az újranyitást július 11-én a Múzeumi piknik – MEGNYITOTTUNK! rendezvényünkkel ünnepeltük meg. Tematikus tárlatvezetéseink közül offline 22 alkalmat sikerült megtartanunk, online, rövidített formában az ősszel 6 alkalommal találkozhattak velünk követőink. Mindannyian reménykedünk abban, hogy mielőbb találkozunk vendégeinkkel múzeumainkban, ám nagyon sok pozitív tapasztalattal járt az online tér meghódítása is, amelynek egyes elemeit a későbbiekben is használni kívánjuk.

A saját szervezésű rendezvények táblázatos bemutatása

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Falu és város (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. január 25.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Horváth Sándor osztályvezető
Nők a romantika korában (Családi délután a Smidt Múzeumban)	2020. január 25.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember, Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Nők a romantika korában. Életmód, divat, kultúrtörténeti érdekességek (Ingyenes tárlatvezetés a Smidt Múzeumban)	2020. január 25.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Szommer Ildikó intézményvezető
Isis, az egyiptomi istennő (Ingyenes tárlatvezetés az Iseumban)	2020. január 25.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Nagy Diána tárlatvezető
Élményeim a Nagy Háborúról 1914-1918. Beszélgetés Horváth Lajos főhadnagy naplójáról	2020. február 22.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Séta az ókori Savariában (ingyenes tárlatvezetés)	2020. február 22.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
Az Év élőlényei 2020-ban (Bemutató előadások és családi délután a Savaria Múzeumban)	2020. február 29.	ismeretterjesztés	természettudomány iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Az Év élőlényei	offline	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
A mi Trójánk: Velem Szent Vid-hegy. Kohászat, kereskedelem és kulturális kapcsolatok a bronzkorban (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. február 29.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Varga Péter tárlatvezető
Híres családok és házaspárok emlékei a Smidt Múzeumban (ingyenes tárlatvezetés)	2020. február 29.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Keleti istenek Pannoniában (Ingyenes tárlatvezetés az Iseumban)	2020. február 29.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Nagy Diána tárlatvezető
Beporzók napja	2020. március 10.	ismeretterjesztés	természettudomány iránt érdeklődők, óvodai és diákcsoportok, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Beporzók napja 2020	offline	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
7 nap, 7 múzeum, 7 próba	2020. május 11-17.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Közösségek Hete	online	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember
Múzeumok Éjszakája	2020. június 27.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Múzeumok Éjszakája	online	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Tündérbert a Vasi Skanzenben (ingyenes tárlatvezetés)	2020. július 4.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, néprajz iránt érdeklődők, természettudomány iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Balogh Lajos főmuzeológus
Múzeumi piknik. MEGNYITOTTUNK!	2020. július 11.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember
A neolitikum kialakulása és régészeti hagyatéka Szombathely környékén (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. július 11.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Varga Péter tárlatvezető
7500 éves utazás a Változó kultúrák a változó tájban c. kiállításban (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. július 11.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Varga Péter tárlatvezető
Szombathelyi cukrászdák és kávéházak emlékei (Ingyenes tárlatvezetés a Smidt Múzeumban)	2020. július 18.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Távoli utakon – az utakhoz köthető vallási emlékek az Iseumban (ingyenes tárlatvezetés)	2020. július 25.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Horváth Bianka régésztechnikus
Vallási és egyházi emlékek a Smidt Múzeumban (ingyenes tárlatvezetés)	2020. augusztus 8.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Tangl Balázs történész
Jöttek-mentek, mint a vasaló – A népvándorláskor a Nyugat-Dunántúlon (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. augusztus 15.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Varga Péter tárlatvezető
Késő római temetkezések Savaria déli városrészében (Ingyenes tárlatvezetés az Iseumban)	2020. augusztus 29.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
Szombathelyi séták – Szombathely ától cettig: A Vasút utca és az Ehen Gyula tér	2020. szeptember 11.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Orbán Róbert
Évmilliók 20 méteren (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. szeptember 19.	ismeretterjesztés	természettudomány iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Kulturális Örökség Napjai	offline	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
A Smidt Múzeum festményei nyomában (ingyenes tárlatvezetés)	2020. szeptember 19.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, képzőművészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Kulturális Örökség Napjai	offline	Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
A római magánvallásosság (Ingyenes tárlatvezetés az Iseumban)	2020. szeptember 19.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Kulturális Örökség	offline	Sosztarits Ottó intézményvezető-helyettes
Vasi hegyközségek (Ingyenes tárlatvezetés a Vasi Skanzenben)	2020. szeptember 19.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, néprajz iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Kulturális Örökség Napjai	offline	Illés Péter főmuzeológus

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalom száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Állatok Világnapja és a Magyar Népmese Napja	2020. október 1-2.	ismeretterjesztés	természettudomány iránt érdeklődők, néprajz iránt érdeklődők, óvodai és diákcsoportok, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Állatok világnapja	online	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember
Az állattartás eszközei (Ingyenes tárlatvezetés a Vasi Skanzenben)	2020. október 3.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, néprajz iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Nagy Endre muzeológus
Szombathelyi séták – Szombathely ától cettig: Végig a Szelestey utcán	2020. október 9.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Orbán Róbert
A városi régészet (Ingyenes tárlatvezetés az Iseumban)	2020. október 10.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Bíró Szilvia régész
Foglaljon helyet! – ismerkedés az űlőbútorok kultúrtörténetével (Családi délután a Smidt Múzeumban)	2020. október 17.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, iparművészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember, Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető
Foglaljon helyet! – ismerkedés az űlőbútorok kultúrtörténetével (Ingyenes tárlatvezetés a Smidt Múzeumban)	2020. október 17.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, iparművészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Szommer Ildikó intézményvezető
Kolónia a „pannonok” földjén – Savaria első 200 éve (Ingyenes tárlatvezetés a Savaria Múzeumban)	2020. október 23.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Varga Péter tárlatvezető
Szombathelyi séták – Szombathely ától cettig: A Wesselényi utca és lakói	2020. november 6.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	offline	Orbán Róbert
Szent Márton-napi Országos Nagyvásár	2020. november 7-8.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, néprajz iránt érdeklődők, gasztronómia iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs
A forradalom és szabadságharc hősei (Smidt Múzeum – online tárlatvezetés)	2020. november 14.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Tangl Balázs történész, Baki Orsolya közművelődési szakember
Temetkezési szokások Savaria földjén az újkőkortól a középkorig (Savaria Múzeum – online tárlatvezetés)	2020. november 21.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Varga Péter tárlatvezető, Baki Orsolya közművelődési szakember
Hulladékcsökkentési Hét 2020	2020. november 21-29.	ismeretterjesztés, kreativitás	óvodai és diákcsoportok, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Európai Hulladékcsökkentési Hét	online	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember
Kutatók Éjszakája	2020. november 27.	ismeretterjesztés, kreativitás	helytörténet iránt érdeklődők, természettudomány iránt érdeklődők, restaurálás iránt érdeklődők, óvodai és diákcsoportok, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	Kutatók Éjszakája	online	Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakember, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs

A rendezvény megnevezése	A rendezvény dátuma (programsorozat esetén az alkalmak száma)	A rendezvény célkitűzése	A rendezvény célcsoportja	Országos rendezvény-sorozat megnevezése, amennyiben ahhoz kapcsolódik	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
A római lakomák maradványai az Iseumban (online tárlatvezetés)	2020. november 28.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Nagy Diána és Katona Ádám tárlatvezetők
„In Hoc Signo Vincas” – Keresztények Savariában a 3-5. században (Savaria Múzeum – online tárlatvezetés)	2020. december 5.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Varga Péter tárlatvezető, Baki Orsolya közművelődési szakember
Karácsonyi hangolódás a múzeummal	2020. december 11-13.	ismeretterjesztés, kreativitás	gasztronómia iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs
Szombathely katonai helyőrsége (Smidt Múzeum – online tárlatvezetés)	2020. december 12.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Tangl Balázs történész, Baki Orsolya közművelődési szakember
Katonák Savariában (Iseum – online tárlatvezetés)	2020. december 19.	ismeretterjesztés	helytörténet iránt érdeklődők, régészet iránt érdeklődők, családok, szociálisan hátrányos helyzetűek	-	online	Katona Ádám tárlatvezető

1.2. Összefoglaló az intézmény önkéntes stratégiájáról, az önkéntesekkel ellátott múzeumi tevékenységek bemutatása, max. 1500 karakter:

Intézményünkben az önkéntesség kevésbé sikeres, mint a fővárosban tapasztalható. Többször számoltunk be arról, hogy azok az önkéntesek, akik nem tagjai valamely civil szervezetnek, csak igen rövid ideig vállaltak önkéntes munkát nálunk. Általában önkéntes munkát nyugdíjasok vállalnának, de résztvételük a napi múzeumi életben szinte minden esetben meghiusult, mivel családi és egészségügyi problémáik miatt csak szórványosan számíthatunk rájuk. Legjellemzőbb, hogy a múzeum mellett tevékenykedő civil szervezetek (Vasi Múzeumbarát Egylet, Smidt Múzeumért Alapítvány) segítségét kérhetjük a Savaria Múzeumban tárlatvezetésnél, nagyrendezvényeinken, illetve egy-egy szabadtéri tagintézményünk őszi, tavaszi kertészeti munkájánál. A járvány miatt ez korlátozódott a tárlatvezetésre, valamint a kézműves foglalkozások segítésére. Az elmúlt években a Vasi Skanzen egy portáját tartották rendben a Vasi Nyugdíjas Egyesület tagjai, ez az idén sajnos csak részben valósult meg. Az önkéntesség leggyakoribb formája a 2020. évet leszámítva a civil szervezetek részvétele egy-egy múzeumi rendezvényen.

A közönségkapcsolati tevékenység táblázatos bemutatása

Offline megvalósult közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	32	1167	
Online megvalósult közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db fő)	13	38353	
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőköt célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	0	0	
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db fő)	0	0	
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db fő)	5	175	
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	0	0	0
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő óra)	0	0	

2. Köznevelési hasznosítás

2.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi múzeumpedagógiai tevékenységéről, az intézményi stratégiához való illeszkedéséről és a kiemelt feladatok bemutatása, max. 3000 karakter:

2020-ban a 2019/20-as múzeumpedagógiai év második felévé kezdjük sorozat- és egyedi foglalkozásokkal. A sorozatból 269 foglalkozást tartottunk meg és 109 maradt el a veszélyhelyzet alatt. A Közösségek Hetén, a Múzeumok Éjszakáján, az Állatok Világnapján, a Szent Márton Vásáron online megjelenési formában jelentkeztünk múzeumpedagógiai feladatokkal. Csatlakoztunk a Mozaik Múzeumtúra és a Felelős Szülők Iskolája közös kezdeményezéséhez, a Digitális Edukációs Múzeumi Órákhoz. Tavasszal, az otthoni munkavégzés során elkészült a 2020/21-es tanév sorozatának terve, kidolgozott foglalkozástervek, a kézműves tevékenység prototípusai, valamint a foglalkozások kisfilmjei, vetítési anyagai. Július 6-tól és 20-tól egyhetes napközis tábor szerveztünk Savaria Kalandtábor címmel 25 fős csoportokkal. Nyáron több Erzsébet-, illetve más szervezésű táborozót fogadtunk. Szeptembertől újraindítottuk tematikus múzeumpedagógiai sorozatunkat „Lételem-élelem” címmel, és vártuk az egyedi foglalkozásainkra, a projektnapjainkra érkező diákokat. Szeptemberben egyre több iskolaigazgató tiltotta a külső foglalkozásokat, rendezvényeken való részvételt Szombathelyen, így a múzeum nyitva tartása alatt kizárólag alapítványi és egyházi iskolák tanulói jutottak el hozzánk. Ennek egyik pozitív hozadéka a Waldorf iskola látogatása, akik csak nagyon ritkán jöttek hozzánk, és főleg a 7., 8. osztályos tanulóikkal. Az elmúlt évekhez képest elenyésző számú csoport jelentkezett. Szeptemberben felmértük, hogy mennyien vennének részt online múzeumpedagógiai foglalkozáson. Az eredményből kiderült, hogy erre nincs szükség, azonban szívesen fogadnának rövidebb ismertetőanyagot vagy kézműves foglalkozást. A feladatunk így erősen körvonalazódott. Az ősszel helytörténethez, tagintézményeink gyűjteményeihez kapcsolódó, alapvetően négy korcsoport (óvodások, kisiskolások, felső tagozatosok, középiskolások) számára készítettünk 2-6 perces videókat. Az ismeretátadás módszerei között a filmrészletek, fotók, rövid ismertető szövegek írásban, felmondással, valamint játékos feladatok, kézműves bemutatók szerepeltek. Az iskolai koordinátorokkal rendszeresen tartottuk a kapcsolatot, de a kisfilmeket nemcsak az iskoláknak, hanem a családoknak is ajánlottuk otthoni felhasználásra. 2020-ban az előző évekhez képest negyedére csökkent a foglalkozások látogatása. A résztvevők 74%-a az év első negyedében járt nálunk, +14% júniusig. A nyáron további 8% látogatást rögzítettünk és szeptembertől decemberig – a korábbi évek leglátogatottabb hónapjaiban csak 4 %-os volt a részvétel.

2.2. A célzottan a külföldi magyaroknak szóló programok bemutatása, valamint a tehetséggondozást, illetve a korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok, együttműködések bemutatása, max. 2000 karakter:

Szombathely 20 km-re fekszik az osztrák-magyar határtól és 40 km-re az első nagyobb osztrák településtől. Jelentősebb magyar nyelvű közösséget, amely magyar hagyományait őrzi, akiknek külön programokat szervezhetnénk, nem találunk. Ettől függetlenül külföldi kiállításlátogatóink 42%-a Ausztriából érkezik. A hazánkban élő nemzetiségiek találkozási pontja évente, a Vasi Skanzen ad helyet. Intézményünk tehetséggondozó műhelye a Vasi Múzeumbogár Klub, ahol hetente péntek délután tartanak kollégáink foglalkozásokat. A klub tagjai jelentik a bázisát a nyaranta megrendezésre kerülő régésztribornak. A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programunk a Vas Megyei Szakképzési Centrum Hefele Menyhért Szakképző Iskola HÍD osztályai számára megtartott múzeumpedagógiai foglalkozások. Tanáraik arról számolnak be, hogy a múzeumi foglalkozások jelentősen javítják a tanuláshoz hozzáállásukat, tudásukat, magatartásukban változás figyelhető meg. 2020-ban elmaradt a Nemzetiségi Nap, a HÍD osztályosok látogatásának, valamint a Bogárklub foglalkozásainak többsége.

2.3. Az iskolai közösségi szolgálati tevékenység, valamint a középiskolás korosztály megszólítását célzó intézkedések bemutatása, max. 2000 karakter:

A közösségi szolgálatot csak alkalmanként, leginkább a hétfői rendezvényeinken tudjuk igénybe venni, egyrészt a diákok hétköznapi elfoglaltsága miatt (az iskolában tartózkodás szinte megegyezik a munkaidővel), másrészt a foglalkoztatás időtartamának korlátai miatt (napi 1-5 óra). Az offline megvalósuló múzeumi rendezvények hiányában 2020-ban nem érkeztek intézményeinkbe közösségi szolgálatot ellátó diákok.

A múzeumpedagógiai kezdeményezések, programsorozatok táblázatos bemutatása

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalomok száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Savaria Múzeum: Vásárfia	BEL-TÉR sorozat/4 alkalom	ismeretterjesztés	óvodai csoportok, 1-2. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Képtár: Képes-lap	BEL-TÉR sorozat/4 alkalom	ismeretterjesztés	óvodai csoportok, 1-2. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Iseum: Archeomanók	BEL-TÉR sorozat/4 alkalom	ismeretterjesztés	óvodai csoportok, 1-2. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Heinz Gyula műhelyében	BEL-TÉR sorozat/4 alkalom	ismeretterjesztés	óvodai csoportok, 1-2. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Szombathely 2050-ben	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Képtár: A mi terünk	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Iseum: (L)ássuk Savariát!	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Cukrászinas kerestetik!	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Skanzen: Falu végén kurta kocsmá	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus
Látványtár: Ace Ventura állatira nyomoz	KÜL-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	3-4. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: A Nyugat királynője, Szombathely	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Képtár: 2020	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Iseum: Savaria underground	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Nem (kávé)babra megy a játék!	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Skanzen: Fogadósne drága lelkem...	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Látványtár: Urbanizálódott állatok mágiája	FŐ-TÉR sorozat/6 alkalom	ismeretterjesztés	5-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Az áso tudománya	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-9. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Kőbe vésett múlt	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-9. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Barakkváros titkai	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-9. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Mátyás király Szombathelyen	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-9. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Nem megy a színusz-tétel, Sándor	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-9. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Képtár: DIY – csináld magad! Avagy: egyedi design a hétköznapokban	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	4-99 éves korig	-	offline	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Képtár: Alkotni jó! Ünnepek és kreativitás	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	4-99 éves korig	-	offline	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Az 1848-49-es szabadságharc emlékei	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	óvodai és diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: A „nagy háború” – élet a fronton és a hátszágban	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	7-12. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Gyűjtéstől egy álom megvalósulásáig – Smidt doktor öröksége	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	3-12. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Iseum: Isis savariai otthonában	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Iseum: Varázslás a varázslatos Egyiptom földjén	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	4-12. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Iseum: Savaria underground	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-12. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Kósi Anita múzeumpedagógus
Látványtár: Azok a csodálatos fák	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	óvodai és diákcsoportok	-	offline	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: Dédszüleink kora és emlékei	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-2. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: Plüssállattól a leírókartonig	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-5. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Skanzen: Útitársam leszel-é?	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-5. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus
Skanzen: Sallangra fel!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus
Skanzen: A falu használlatai	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-8. évfolyamos diákcsoportok	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus
Skanzen: Ráncba szedlek!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	3. évfolyamtól minden érdeklődőnek	-	offline	Tóth Róbert múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: Szent Márton-alakos kályhacsempe a szombathelyi várból	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-8. évfolyam, pedagógusok	-	online	Tóth Kálmán múzeumpedagógus

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Savaria Múzeum: Gondolatok egy elemi iskolai könyvről a magyar nyelv napján	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, pedagógusok	-	online	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Savaria Múzeum: 1956 Szombathelyen	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-12. évfolyam, pedagógusok	-	online	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Készítsünk rókát és sünit őszi levelekből!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-2. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Adventi készülődés Heinz Gyula nyomdokaiba lépve	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-2. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Legyél lakberendező! – Babaszoba	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-4. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Kiskutya fonából	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	5-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Készíts ékszert római mintára!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	5-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Smidt Múzeum: Készíts igazi habos kávé!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	9-12. évfolyam, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Látványtár: Toboz-titok	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-2. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: „Madarat tolláról...”	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-2. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: Csiripelő madarak 1-2.	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	3-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: Erdőjárás 1-3.	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Látványtár: Téli madáretetés	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus
Képtár: Készíts képeslapot a Szombathelyi Képtárról!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-2. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Képtár: Városi botanika – Adventre készülünk!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Képtár: Advent – Készítsünk koszorút növényekből!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	1-8. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Képtár: MOST WANTED! Képtár LEG25	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	3-12. évfolyam, pedagógusok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Iseum: Silvanus egy napja	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-4. évfolyam, pedagógusok	-	online	Kósi Anita múzeumpedagógus

A foglalkozás megnevezése	Egyszeri alkalom vagy sorozat (sorozatnál az alkalmak száma, db)	A foglalkozás célkitűzése	A foglalkozás célcsoportja	Együttműködő intézmény / partner (amennyiben releváns)	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Felelős (név, beosztás)
Iseum: Silvanus színre lép	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	5-12. évfolyam, pedagógusok	-	online	Kósi Anita múzeumpedagógus
Nők a romantika korában (Családi délután a Smidt Múzeumban)	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, családok	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Az Év élőlényei 2020-ban (Bemutató előadások és családi délután a Savaria Múzeumban)	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, családok	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Múzeumi piknik. MEGNYITOTTUNK!	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, családok	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Állatok világnapja: Készíts madáretetőt 1-2.!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zátonyi Kata múzeumpedagógus, Erdő Ádám természettudományi asszisztens
Foglaljon helyet! ismerkedés az ülőbútorok kultúrtörténetével (Családi délután a Smidt Múzeumban)	egyszeri alkalom	ismeretterjesztés	1-12. évfolyam, családok	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Szent Márton-napi Országos Nagyvásár: Libás és tökös pálcika-könyvjelző	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Szent Márton-napi Országos Nagyvásár: Készíts libabábut!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Pungorné Horváth Edina múzeumi kiállításrendező
Szent Márton-napi Országos Nagyvásár: Így készíts töklámpást!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Kékesi Gábor közönségkapcsolati munkatárs
Hulladékcsökkentési Hét: Íbiszmadaras íróeszköz	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Kósi Anita múzeumpedagógus
Hulladékcsökkentési Hét: Papirusztekercs	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Kósi Anita múzeumpedagógus
Hulladékcsökkentési Hét: Lámpás konzervdobozból	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Hulladékcsökkentési Hét: Mackó törölközőből	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Zsebők Györgyi múzeumpedagógus
Kutatók Éjszakája: Készíts vadonjő ajándékcacskót!	egyszeri alkalom	kreativitás fejlesztése	1-12. évfolyam, pedagógusok, családok	-	online	Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
Savaria Kalandtábor	I. turnus: 2020. július 6-10.	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	8-12 éves gyermekek	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Savaria Kalandtábor	II. turnus: 2020. július 20-24.	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	8-12 éves gyermekek	-	offline	Múzeumpedagógiai Csoport
Régész tábor	2020. július 13-17.	ismeretterjesztés, kreativitás fejlesztése	5-9. évfolyamos diákok	A Savaria Múzeum és a Vasi Múzeumbarát Egylet nyári napközis tábora	offline	Tóth Kálmán múzeumpedagógus

A köznevelési tevékenység összefoglaló táblázatos bemutatása

A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások száma, a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra) (db fő db)	195	4519	39
---	-----	------	----

Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db db db)	1	1	50
Célzottan a külföldi magyarok számára szervezett programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	0		0
Iskolai tehetséggondozást segítő programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	9		98
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok száma és a programok résztvevőinek száma (db fő)	0		0
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok száma és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (db fő óra)	0	0	0

3. Oktatási tevékenység

Összefoglaló a felsőoktatási intézményekkel megvalósult együttműködésekről, max. 2000 karakter:

Az ELTE-SEK történelem és vizuális kultúra tanár szakos hallgatóinak a tavaszi és az őszi félévben szerveztünk múzeumpedagógiával kapcsolatos kurzust. A tavaszi kurzus bevezető előadását (2020.02.19.) és egy demonstrált foglalkozást sikerült megvalósítani, összesen csak a bevezető előadást (2020.11.06.) tarthattuk meg (Czenki Zsuzsanna, általános igazgatóhelyettes).

A felsőoktatási és felnőttképzési tevékenység táblázatos bemutatása

Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)		6
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)		1
Az intézmény által nyilvántartott képzési tematikák száma (db)		0
A képzési tematikák közül az EMMI által adott nyilvántartási számmal rendelkező vagy a Pedagógus Akkreditációs rendszerben vagy egyéb jogszabály alapján nyilvántartott képzési tematikák száma (db)		0
Az intézmény felnőttképzési nyilvántartási számmal rendelkezik bejelentésköteles képzési tevékenység folytatásához (igen/nem)		nem
Bejelentésköteles képzési turnusok száma és az összes résztvevő száma (db fő)	0	0
Az intézmény felnőttképzési engedéllyel rendelkezik engedélyköteles felnőttképzési tevékenység folytatásához (igen/nem)		nem
Engedélyköteles képzési turnusok száma és az összes résztvevő száma (db fő) (db fő)	0	0

4. Hozzáférés

4.1. Összefoglaló a kutatószolgálat tevékenységéről, max. 1500 karakter:

Az intézmény kutatószolgálatát a COVID-19 járvány jelentősen befolyásolta, hiszen az intézmény hosszú ideig nem fogadhatott külső kutatót. Elsősorban korábban az intézményben dolgozó tudományos munkatársak, helytörténészek, illetve szakdolgozatot készítő egyetemisták kutattak. Amely kérést lehetett, online módon elégtették ki (adatközlés, fényképek átadása közlésre).

4.2. Összefoglaló a múzeumi könyvtár tevékenységéről, max. 2000 karakter:

A Savaria Múzeum Központi Könyvtára fő tevékenysége a frissen beérkezett dokumentumok folyamatos állományba vétele és a saját kollégáink kiszolgálása. Folyamatos a könyvállomány revíziója. Az állomány Bába Károly szakkönyvtárával, szeparátumaival és iratanyagával bővült. Az ISEUM könyvtára 2021-ben Bereczky Tamás hagyatékával bővült: 603 db kötet, 10 db folyóirat, 196 db különnyomat, 2 db dvd és 113 db mappa irat. Ezen kívül ajándékozás útján került be több kötet a gyűjteménybe. Szombathelyi Képtár: a képzőművészet, iparművészet, irodalom és zene területén országosan és nemzetközileg elismert tehetséges személyek névsorának összeállítása, akiknek 2020-ban van a születési vagy halálozási évfordulójuk. 2019 végén megkezdődött a Szombathelyi Képtár felújítása, emiatt a könyvtár állományát mozgatni kellett. A könyvtárközi kölcsönzés és a folyóiratok érkeztetésének bonyolítása. ARCANUM részére a Szombathelyi Képtárban levő dokumentumok adatainak pontosítása.

Az intézményi hozzáférés táblázatos bemutatása

A kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő db)	26	35
A múzeumi könyvtár könyvtárhasználóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő db)	105	348
Honlap-látogatások száma (db)	268000	

5. Módszertani szolgáltatások

5.1. Összefoglaló a tárgyévben megvalósult módszertani műhelygyakorlatokról, max. 2000 karakter:

Restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve, legalább évente kétszer módszertani műhelygyakorlat szervezése. Különböző műtárgyak helyreállításának bemutatásán keresztül a restaurálás és az azt követő raktározás, illetve kiállítások műtárgyvédelmi javaslatainak ismertetése. Ebben az évben események megvalósulása csak online volt lehetséges. A tapasztalatunk szerint így szélesebb körben jutottak el az információk az oldalunkat felkeresőkhöz.

A módszertani műhelygyakorlatok táblázatos bemutatása

Műhelygyakorlat témaköre	Műhelygyakorlat tematikája	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Időpont	Helyszín (offline megvalósulásnál)	Résztvevők száma (fő)	Felelős (név, beosztás)
múzeumpedagógia	Éves módszertani találkozó pedagógusokkal	offline	2020.09.03.	Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház	23	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Bodorkós Orsolya múzeumpedagógus
múzeumpedagógia	ELTE	offline	2020.02.19.	ELTE-SEK A épület	15	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes

Műhelygyakorlat témaköre	Műhelygyakorlat tematikája	Megvalósulás módja (offline vagy online)	Időpont	Helyszín (offline megvalósulásnál)	Részvevők száma (fő)	Felelős (név, beosztás)
múzeumpedagógia	Vásárfia – Bemutató múzeumpedagógiai, módszertani foglalkozás az ELTE-SEK tanító szakos hallgatóinak	offline	2020.03.04.	Savaria Múzeum	15	Tóth Kálmán múzeumpedagógus
múzeumpedagógia	ELTE	offline	2020.11.06.	ELTE-SEK A épület	15	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes
műtárgyvédelem	Re-Start konferencia	online	2020.10.09.	Magyar Nemzeti Múzeum	100	Edöcs Judit restaurátor
műtárgyvédelem	Restaurálás	online	2020.11.27.	Savaria Múzeum	2059	Kiss E. Csaba restaurátor

5.2. Összefoglaló az állományvédelmi felelős tárgyévben megvalósult munkájáról, helyszíni bejárásairól, max. 2000 karakter:

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum állományvédelmi felelőseinek a minisztérium által küldött lista alapján 34 engedéllyel rendelkező muzeális intézmény helyszínbemjárását kellett elvégezni. Helyszínbemjárást végző állományvédelmi felelősök és restaurátorok: Kiss Ernő Csaba állományvédelmi felelős, fém szakrestaurátor, osztályvezető Edöcs Judit szilikátrestaurátor Ferencz Eszter szilikátrestaurátor Gereben Zsófia papír-, bőrrestaurátor Kusztor Gergely fém-, ötvösrestaurátor Az év során minden helyszíni bejárása megtörtént. Az Állományvédelmi Bizottságtól kölcsönzött digitális mérési adatokat rögzítő műszerek (12 db) az előző évben kihelyezett helyszínekről be lettek gyűjtve, az adatok kinyerése megtörtént. A műszerek újabb helyszíneken kihelyezésre kerültek. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kiállítással kapcsolatos kérdéseiket az aktuális helyszíneken fogalmazzák meg a bejárás során. Számos esetben tapasztalható a pozitív hozzáállás, illetve a minőségi változás a kiállításokkal kapcsolatban.

Az állományvédelmi felelős munkatárs adatai

Az állományvédelmi felelős neve	Elérhetősége (e-mail, telefon)	Legmagasabb iskolai végzettsége	Munkaköre	Múzeumi Állományvédelmi Bizottság továbbképzésén való részvétel (igen/nem)
Kiss Ernő Csaba	restaurator@savariamuseum.hu; +36-20/2608262	felsőfokú fém szakrestaurátor	restaurátor osztályvezető	igen

Az állományvédelmi felelős helyszíni bejárásait bemutató táblázat

A bejárás időpontja	A bejárás helyszíne	A meglátogatott intézmény neve	A megállapítások rövid összefoglalása	A meglátogatott intézményben az intézkedésért felelős kolléga (név, beosztás)
Folyamatos	Szombathely	Savaria Múzeum	Elindult a két történeti raktár állagjavító felújítása pályázat segítségével.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
Folyamatos	Szombathely	Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház	Szépen rendben tartott, gondozott, ellenőrzött kiállítás.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
Folyamatos	Szombathely	Szombathelyi Képtár	A teljes épület, valamint környezetének felújítása és rendbe tétele miatt a múzeum egész évben zárva tartott, nem fogadott látogatókat. Befejtéséhez közeledik a fenntartó által megvásárolt épület átalakítása, amelybe a városnak adományozott Schrammel Gyűjtemény kerül kiállításra. Beüzemelésre került egy Wi-Fi-s adatgyűjtő thermo-hygrométer, ami folyamatosan szolgáltatja az adatokat.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
Folyamatos	Szombathely	Smidt Múzeum	Szépen rendben tartott múzeum, megfelelő műtárgykörnyezeti értékekkel.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok

A bejárás időpontja	A bejárás helyszíne	A meglátogatott intézmény neve	A megállapítások rövid összefoglalása	A meglátogatott intézményben az intézkedésért felelős kolléga (név, beosztás)
Folyamatos	Szombathely	Járdányi Paulovics István Romkert	A nagy aula mozaikjának kiemelése, valamint a hozzá kapcsolódó régészeti feltárások miatt a kiállítóhely egész évben zárva tartott, csak bejelentkezett látogatókat fogadtak.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
Folyamatos	Szombathely	Vasi Skanzen	A műemlék épületek felújítása ebben az évben is folyamatosan történt. A fenntartó részéről évente biztosított keretből, újabb két épület teljes zsúpfedését sikerült felújítani. Két ház teljes tapasztás felújítása elkészült, valamint további két ház tárgyainak megelőző konzerválás utáni újrendezését elvégezték. Ebben az évben a veszélyhelyzet kihirdetése miatt elmaradtak a nagyrendezvények.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.10.01.	Körmend	Dr. Batthyány-Strattmann László Múzeum - területi múzeum	A raktárhelyiségek továbbra sem igen alkalmasak a műtárgyak tárolására. Ezen a helyzeten segíthetett volna egy országos kiemelt kastély felújítási program, de sajnos az épület kikerült a helyreállítási listából. Továbbra is pályázatok segítségével próbálják bővíteni az állandó kiállítást és a műtárgyak tisztítását, konzerválását, restaurálását.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.11.04.	Kőszeg	Kőszegi Városi Múzeum	A kiállítás szépen rendben tartott. A külső raktár kialakítása befejeződött. Az anyag átköltöztetése megtörtént.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.11.04.	Kőszeg	Arany Egyszarvú Patika	Szépen gondozott, rendben tartott kiállítás. A barokk patikabútor bemutató helyiségben légszárító berendezést üzemeltetnek, ami jelen pillanatban elromlott és nem üzemel. A mért értékeket dokumentálják.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.11.04.	Kőszeg	Fekete Szerecseny Patika	A kiállítás felújítását elvégezték, az officina díszítő festését befejezték.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.11.04.	Kőszeg	Kőszegi Várkiállítás	A teljesen új állandó kiállítás műtárgyvédelmi szempontból megfelelő.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.16.	Sárvár	Nádasdy Ferenc Múzeum	Szépen rendben tartott kiállítás gazdag anyaggal. A kiállítóterben és a tetőtéri raktárban kihelyezett thermo-hygro-méterekkel folyamatosan mérik és dokumentálják a műtárgykörnyezeti értékeket. Az alsószobai időszakos kiállítóterben és a raktárban páramentesítőt üzemeltetnek.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.07.17.	Körmend	Határórség Központi Múzeuma	A kiállításban az előző évekhez képest negatív változás nem történt. Folyamatosan bővítik a kiállítást különféle eszközökkel, tárgyakkal. Szépen rendben tartott kiállítóhely, csak bejelentkezett látogatókat fogadnak térítésmentesen.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.17.	Celldömök	Kemenes Vulkanpark	Egy teljesen modern, mind kiállítástechnikailag, mind műszakilag megfelelő környezeti értékeket fenntartó központi gépészettel ellátott kiállítás kevés eredeti tárggyal, azok is többnyire közetek. Érdekes kiállítási megoldások, sok interaktív felület teszi egyre látogatottabbá a megjelenésében is érdeklődésre számot tartó kiállítást, illetve épületet.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.23.	Csempeszkopács	Pungor Zoltán Múzeum	Gondozott, rendben tartott kiállítás. Visszatérő probléma a madárpreparátum vitrin belső penészedése a magas páratartalom miatt, amit eddig még nem sikerült megoldani. Sürgősen meg kell szüntetni, mielőtt visszafordíthatatlan károsodást szenvednek a preparátumok, illetve menthetetlen állapotba kerülnek, ami a pusztulásukat eredményezheti!	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.23.	Hegyhátszentpéter	Tájház	Szépen, példaértékűen rendben tartott szabadtéri néprajzi együttes. Az épületeket folyamatosan karbantartják, szép, gondozott terület várja a látogatókat. Folyamatosan fejlesztik a kiállítást különféle pályázatok keresésével. Sajnos kevés a tájházakra kiírt, illetve pályázható kiírás.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok

A bejárás időpontja	A bejárás helyszíne	A meglátogatott intézmény neve	A megállapítások rövid összefoglalása	A meglátogatott intézményben az intézkedésért felelős kolléga (név, beosztás)
2020.09.03.	Pankasz	Helytörténeti és Néprajzi Gyűjtemény	Továbbra is üzemelnek a helyiségekbe kihelyezett háztartási páramentesítők, ezek az eszközök valamit segítenek, de a kis teljesítményük miatt hosszú távon nem alkalmasak erre a feladatra, ennek ellenére mindenképpen értékelendő a tenni akarás. Elmondásuk szerint rendszeresen szellőztetnek.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.03.	Vasvár	Németh Antal Helytörténeti Gyűjtemény	Szépen rendben tartott kiállítás, a régészeti részen kevés eredeti tárggyal, viszont a domonkos kiállításban csak eredeti tárgyak vannak kitéve (bútorok, könyvek, textilek stb.) A tetőtéri látványraktár kialakítása befejeződött. A hőmérséklet és páraadatok a raktárban mérik, de nem dokumentálják. Elkészült az új tetőtéri raktár és ide szeretnék a látványraktárt átköltöztetni, mert megfelelőbbnek tartják.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.23.	Bérbaltavár	Nagy Gáspár Emlékház	Szépen rendben tartott, gondozott kiállítás, ami Nagy Gáspár szülőházában kapott helyet. Az év folyamán többször szerveznek előadásokat, irodalmi programokat. A téli hónapokban temperáló fűtést alkalmaznak.	Kiss E. Csaba, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.10.21.	Cák	Cáki pincesor	Műemlék pincesor. Rendszeresen ellenőrzött, gondozott, pályázatok segítségével és önerőből folyamatos fejlesztés alatt álló kiállítás. Az épületeket folyamatosan gondozzák. Sikerült a hátralévő pincék zsúpfedését pályázat segítségével újra cserélni. A 8-as számú pince mögött egy régóta kiszáradt és már csonkolt gesztenyefa kivágását sikerült megvalósítani.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.08.17.	Csőnge	Weöres Sándor és Károlyi Amy Irodalmi Emlékház és Helytörténeti Gyűjtemény	Rendszeresen ellenőrzött, gondozott, műtárgyvédelmi szempontból megfelelő kiállítóhely. Statikussal ellenőriztették az év alatt keletkezett repedéseket az épületen, melyek mennyisége aggodalomra adhat okot.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.16.	Egyházashetye	Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum	A helyszínbejárás során sajnos az elmúlt évekhez hasonló állapotokat találtunk. A téli időszakban nincs fűtés az épületben, annak ellenére, hogy egyben van a könyvtárral. Egyébként szépen rendben tartott kiállítás, a szellőztetés is rendszeres, valamint a nedvesedő falakat évente átmeszelik, de végleges megoldás a falak szigetelése lehet. A könyvtári részben kiállított 18-19. századi könyvek visszavételét javasoltuk a nem megfelelő kiállítási körülmények miatt. Most folynak a tárgyalások ez ügyben.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.08.27.	Felsőszölnök	Kühár Emlékház	Szépen rendben tartott kiállítás. A kiállítást hetente takarítják. A műtárgykörnyezeti értékeket folyamatosan mérik és dokumentálják. Az újonnan bekerült tárgyakat külön épületben gyűjtik.	Kiss. E. Csaba restaurátor, M. Kozár Mária néprajzos
	Ják	Jáki Apátsági Múzeum	A minisztérium visszavonta a működési engedélyt. A Savaria Múzeum lebontotta és elszállította a múzeum tulajdonát képező műtárgyakat.	
2020.09.16.	Jánosháza	Ritter Közérdekű Muzeális Kiállítóhely	Szépen gondozott, rendben tartott kiállítás. A téli hónapokban temperáló fűtést alkalmaznak.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.03.	Magyarszombatfa	Fazekasház	Szépen rendben tartott kiállítás, látszik, hogy gondosan, odafigyelve üzemeltetik.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.09.17.	Ostffyasszonyfa	Petőfi Sándor Emlékszoba	Az emlékszoba a Művelődési Házban kapott elhelyezést. Néhány könyvön kívül nincs eredeti tárgy kiállítva. Gondozott, rendben tartott kiállítás.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Kusztor Gergely restaurátorok

A bejárás időpontja	A bejárás helyszíne	A meglátogatott intézmény neve	A megállapítások rövid összefoglalása	A meglátogatott intézményben az intézkedésért felelős kolléga (név, beosztás)
2020.09.03.	Őriszentpéter	Szikszay Edit Helytörténeti Gyűjtemény	Szépen rendben tartott kiállítás. Műtárgykörnyezeti adatok mérésére kihelyezett TFA adatrögzítő Klímalogg Pro.30.3039 típusú digitális hő- és páramérőt begyűjtöttük, az adatokat kiolvastuk és elküldtük az érintett intézménynek.	Kiss E. Csaba, Edöcs Judit, Ferencz Eszter, Gereben Zsófia, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.10.21.	Peresznye	Magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjteménye	Szépen gondozott, rendben tartott kiállítás, amit folyamatosan bővítenek az újonnan beérkező tárgyakkal. Időszaki kiállításokat is rendeznek. Táborokat szerveznek, ezért az épület foglalkoztató termébe néprajzi tárgyakat, eszközöket állítottak ki. A hőmérsékletet és páratartalmat mérik és dokumentálják, de csak a könyvtári részben.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
	Szalafő	Pityerszer Őrségi Népi Múzeumi Gyűjtemény	Nem szerepel a minisztérium által küldött listában. Mivel a kiállított tárgyak 90 %-a a Savaria Múzeum tulajdona, ezért a Néprajztudományi Osztály tart revíziót és ellenőrzést a helyszínen.	
2020.08.27.	Szentgotthárd	Pável Ágoston Szlovén Nemzetiségi Gyűjtemény	A műtárgykörnyezeti értékeket folyamatosan mérik és dokumentálják. Az alagsori raktárak új ablakaira a biztonsági rácsok még nem kerültek fel. A kiállítások rendben tartottak. Rendszeresen takarítják. Időszaki kiállításokat rendeznek. A látványraktárban beüzemelték egy ipari páramentesítőt, mely biztosítani tudja a megfelelő páratartalmat.	Kiss E. Csaba restaurátor, M. Kozár Mária néprajzos
	Szombathely	Egyházmegyei Könyvtár	A hivatalos megkeresésünkre a Püspökség kérésére eltekintettünk a helyszíni bejárástól és a további kapcsolattartástól.	
2020.11.04.	Szombathely	ELTE Gothard Jenő Asztrofizikai Observatóriuma	A kiállítás gondozott, szépen rendben tartott. Az állapotban negatív változás nem történt. Sikertelt egy újabb helyiséggel bővíteni a kiállítást. Itt is két légszűrőt berendezéssel tartják megfelelő szinten a páratartalmat.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok
2020.11.11.	Vasasszonyfa	Avarkori temető bemutató kiállítás	A kiállítás a község területén feltárt avarkori temetőnek állít emléket. A temető feltárásakor előkerült leletek másolatait, korabeli újságcikkeket tekinthetik meg a látogatók, kiegészítve viseleti rekonstrukciók és ásatási rajzokkal. Szépen rendben tartott, gondozott kiállítás.	Kiss E. Csaba, Kusztor Gergely restaurátorok

5.3. A múzeum módszertani szolgáltatásainak tárgyevi összefoglaló táblázatos bemutatása

A szaktanácsadások száma összesen (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési és digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében, db)		5
A módszertani műhelygyakorlatok száma összesen (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési és digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében), offline megvalósult (db) és online megvalósult (db)	4	2
Az állományvédelmi felelős helyszíni bejárásai során meglátogatott muzeális intézmények száma összesen (db) és a helyszíni bejárások száma összesen (db)	34	45

6. Kommunikációs tevékenység, arculattervezés

6.1. Összefoglaló az intézmény elmúlt évi kommunikációs tevékenységéről, kiemelt arculatépítési feladatairól, az intézményi stratégiához való illeszkedés bemutatása, max. 3000 karakter:

A 2020-as esztendőben a Savaria Múzeum kommunikációs tevékenységében az új módszerek, új felületek és a megszokottól eltérő tartalmak felhasználása volt a jellemző. A járvány és az ennek következtében bevezetett korlátozások, az intézmény márciusi bezárása arra készítetett bennünket, hogy új módjait találjuk meg a közönséggel való kapcsolattartásnak. A látogatókkal való személyes találkozásra egész évben alig nyílt mód, de online felületeinken igyekeztünk pótolni a múzeumi élményeket. Ennek legfőbb színtere a Facebook, valamint a múzeum 2020-ban létrehozott YouTube-csatornája volt. Az idei évre is tematikus kiállításorozatot terveztünk, amelynek keretében négy intézményünkben nyílt volna vadászati témájú kiállítás az Országos Magyar Vadászakadémiára Vas Megyei Szervezetével együttműködésben, helyben is készülve a 2021-es budapesti „Egy a természettel” című vadászati és természeti világkiállításra. A sorozatból a járvány miatt csak a Savaria Múzeum nagyszabású tárlata készülhetett el, a megnyitót online, közönség jelenléte nélkül rendeztük, és online felületeinken mindenki számára elérhetővé tettük. Törekedtünk arra, hogy a nagyobb, már bejárható rendezvényeinket megtartsuk, és új alkalmakat is kezdeményeztünk: megrendeztük a Beporzók napját, csatlakoztunk a Közösségek Hetéhez, minden korosztályt megszólítottunk a Múzeumok Éjszakájára összeállított online programsorozattal, minden napon kínáltunk feladatokat az Európai Hulladékcsökkentési Héten, az elmaradt Szent Márton-napi Vásár helyett pedig a digitális térben nyújtottunk kulturális és gasztronómiai élményeket. A jóval kevesebb nyilvános rendezvény ellenére fenntartottuk az intenzív kapcsolatot a sajtóval, lehetőséget adva arra, hogy az intézményben folyó tudományos munkát jobban megismerjék, és programjainkról, megosztott tartalmainkról tájékoztatást kapjanak. A jelentősebb publikációkat és felvételeket intézményünk Facebook-oldalán elérhetővé tettük. Programajánlót a megváltozott körülmények között a szokottnál jóval kevesebbszer küldtünk, és havi programfüzetet is csak az év első három hónapjában adtunk ki. Az év második felében (júliustól decemberig) szinte minden hétvégén tartottunk tematikus tárlatvezetést valamelyik intézményünkben, ezeket az alkalmakat nyomtatott programfüzetben jelentettük meg, 2000 példányban. A sorozat élő rendezvénynek indult, majd a november 11-től életbe lépő újabb korlátozások után online formában folytatódott. Reklámra 2020-ban gyakorlatilag nem költöttünk, részben a rendezvények számának csökkenése, részben forráshiány miatt.

6.2. Összefoglaló az intézmény virtuális térben való megjelenéséről, a honlap és a közösségi platformokon való jelenlét fejlesztésének bemutatása, max. 2000 karakter:

2020-ban minden eddiginél intenzívebben használtuk webes felületeinket. Honlapunkon a rendezvények népszerűsítése helyett a közérdekű információk, a pályázatokhoz kapcsolódó ismeretek és események, valamint az online múzeumpedagógiai tartalmak váltak hangsúlyosabbá. Múzeumi Mozaik elnevezésű blogunk bejegyzéseit gyakoribbá tettük: munkatársaink a hónap műtárgyáról írtak képes bejegyzéseket. 2020-ban elindítottuk a Savaria MHV Múzeum YouTube-csatornáját, amelyen mintegy 100 videót tettünk közzé. Ezek egy része online tárlatvezetés: muzeológus kollégánk 5-10 percben kalauzolja végig a látogatókat egy-egy állandó vagy időszaki kiállítás valamelyik részletében. Képekkel gazdagon illusztrált filmek ezek,

amelyek hamar népszerűvé váltak – leginkább a történeti-régészeti témájúak. A videók között vannak online múzeumpedagógiai tartalmak – ezekkel igyekszünk segítséget adni a pedagógusoknak és a gyerekeknek, egy-egy téma játékos, tevékenységhez kötött vagy vizualitással érthetőbbé tett feldolgozásához. Az így elkészített múzeumpedagógiai tartalmak jelentős része alkotásra is inspirál. Ugyancsak a YouTube-on található meg az online rendezvényeinkhez kapcsolódó ismeretterjesztő vagy szórakoztató kisfilmek, de készültek személyes összeállítások is, pl. kollégáink karácsonyi szokásairól. A Savaria Múzeum és az Iseum után 2020-ban a Smidt Múzeum és a Vasi Múzeum Látványtár is létrehozta saját profilját az Instagramon, sőt, a Savaria Múzeum már a TikTok-on is jelen van. Sokszínűbbé vált a Savaria Múzeum Facebook-oldala, amelynek már több mint 3 ezer követője van. 2020-ban mintegy 400 szöveges, képes, videós bejegyzést osztottunk meg. Minden, a múzeummal és tagintézményeivel kapcsolatos tartalmat közzéteszünk itt, és most már elmondhatjuk, hogy a helytörténet és a tudományok iránt érdeklődő környékbeliek számára ez az oldal megkerülhetlenné vált. Mindemellett továbbra is működik a Szombathelyi Képtár, a Smidt Múzeum, az Iseum Savariense és a Vasi Skanzen saját Facebook-oldala.

6.3. Összefoglaló az intézmény baráti köréről, a hazai és külföldi partnerekkel történő együttműködéseiről, valamint a szponzoráció fejlesztése érdekében megtett lépéseiről, max. 2000 karakter:

A Vasi Múzeumbarát Egylet a 2020. évben 7 nyilvános, ingyenes előadást/pódiumbeszélést, 1 kiállítást, 20 gyalogtúrát, 12 múzeumbogár klubfoglalkozást és 1 honismereti diákábort szervezett. A régésztabor ez évben is a Savaria Múzeummal való együttműködésben valósult meg. Az Egylet természetjáró csoportja Vas, Zala, Veszprém és Győr-Moson-Sopron megyékbe szervezte túráit. A www.muzeumbarat.hu honlapon összesen 62 fényképes és szöveges beharangozó, tudósítás, ismeretterjesztő és egyéb írás jelent meg. A VME és a Savaria MHV Múzeum együttműködési megállapodása keretében, az EMMI támogatásával, 18 megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatására került sor, tárlatvezető, pénztáros, takarító, gondnok, tudományos munkatárs és gyűjteménykezelő munkakörökben. Az e-documenta Pannonica szlovén-magyar projekt egyik partnereként aktív szerepünk van a pályázat előrehaladásának kommunikálásában és a projekt weboldalának népszerűsítésében. 2020 júniusában a Savaria Múzeum volt a központi helyszíne a létrejött adatbázist ismertető webinariumnak. Intézményünk honlapján és Facebook-oldalán rendszeresen hírt adtunk a projekt eseményeiről, és megosztjuk az új weboldal bejegyzéseit. Az osztrák-magyar határregió népi építészeti örökségének megóvása és a hagyományos mesterségek újjáélesztése a célja az Eurevita Pannonia nemzetközi projektnek, amelynek az egyik projektpartnere vagyunk. Intézményünk szervezte a nyitókonferenciát, amelyet a járvány miatt Zoom-on bonyolítottunk le, emellett részt veszünk a projekt eredményeinek kommunikálásában: a projekt Facebook-oldalának kezelésében, amelynek 29 követője van. Ugyancsak osztrák partnerekkel dolgozunk együtt az ArcheON projektben, amely Dél-Burgenland és Vas megye történeti és régészeti kínálatának fejlesztésén, turisztikai hasznosításán dolgozik. Régész kollégáink nyilvános eseményeken és kiadványokban is népszerűsítik a régióban folyó ásatások eredményeit, amelyeket honlapunkon és közösségi oldalainkon mi is propagálunk.

A kommunikációs tevékenység táblázatos bemutatása

TV megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		128
Rádió megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		92
Írott sajtó megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		101
E-sajtó megjelenések (fizetett hirdetések nélkül, db)		303
Fizetett hirdetések száma (becsült érték, db)		2
A hivatalos facebook oldal követőinek száma (fő)		8628
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	Instagram	769
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	Savaria Múzeum Tik-Tok	7
Egyéb múzeumi online platform megnevezése és a követőinek száma (fő)	Savaria MHV Múzeum YouTube	78

VII. Pályázati tevékenység

Összefoglaló az intézmény elmúlt évi pályázati tevékenységéről, max. 3000 karakter:

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum 2020-ban 22 db hazai pályázatot nyújtott be, melyek közül 3 NKA pályázat kapott elutasított státuszt, 1 NKA pályázat pedig a koronavírus okozta korlátozások miatt meghíúsult. 18 pályázat pozitív elbírálást kapott, melyekből a Nemzeti Kulturális Alap pályázatainak összesen nettó 22.115.000 Ft-ot nyert el intézményünk elsősorban közművelődési rendezvények megvalósítására, konferenciák megrendezésére, virtuális kiállítás létrehozására, kiadványok, folyóirat megjelentetésére, valamint műtárgyvásárlásokra. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Kubinyi Agoston Program és Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása pályázati felhívásaira is sikeres pályázatokat nyújtottunk be. A Kubinyi Agoston Program keretéből bruttó 17.365.000 Ft-ot nyertünk, melyből a Savaria Múzeum kótárának állandó kiállítása újulhat meg. A megvalósítás összköltsége az önrésszel együtt: 19.294.444 Ft. A Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása pályázaton pedig az igényelt bruttó 4.970.000 Ft-ot nyertük el, melyből a Savaria Múzeum történettudományi és természettudományi raktárhelyiségeinek felújítása valósítható meg. A TOP-CLLD pályázatok közül a Guide Now applikációs rendszerre benyújtott pályázatunkkal is elnyertük a teljes igényelt összeget, így bruttó 3.000.000 Ft-ból építhetjük ki tagintézményeinkben az állandó kiállításokra épülő applikációs/multimédiás tárlatvezető rendszert. A 2019 szeptemberében benyújtott INTERREG V-A Ausztria-Magyarország Program keretében megvalósuló ATHU139 „EUREVITA PANNONIA” - Fenntartható és határon átnyúló keretfeltételek megteremtése a kulturális örökség és ritka mesterségek megőrzésére az osztrák-magyar határtérségben című projekt is pozitív elbírálást kapott. Az uniós (ERFA) támogatás összege 163.200 €, a saját forrás összege: 9.600 €, a hazai társfinanszírozás összege: 19.200 €. A projekt teljes elszámolható összköltsége: 192.000 €. A koronavírus terjedésének csökkentésére irányuló járványügyi korlátozások a tavaszi hónapoktól kezdve a pályázatokkal kapcsolatos munkafolyamatokat is megnehezítették, illetve számos esetben a már megkezdett projektek átütemezését tették szükségessé. Az NKA projektek döntő többségénél - a járványügyi korlátozások miatt - a megvalósítási és elszámolási határidők módosítására volt szükség. A kérelmek elbírálása folyamatos, néhány pályázat esetében még várjuk a kollégiumi döntést.

A hazai pályázatok táblázatos bemutatása

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
Húsvéthétfő és Vasgyúrók napja című családi nap megvalósítása a Vasi Skanzenben. (106107/01952) NKA - Népművészet kollégiuma	2 557 000,- Ft	600 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Állományvédelmi és restaurálási tevékenységhez szükséges műtárgyvédelmi eszközök beszerzése a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (204105/03570) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	591 000,- Ft	591 000,- Ft	Kiss E. Csaba restaurátor, Péter Bence projekt asszisztens

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
„Szombathelyi természetbúvár” - A korszerű tudásátadás lehetőségeinek megteremtése a Savaria Múzeum természettudományi rendezvényein. (201113/00437) NKA - Ismeretterjesztés és Környezetkultúra kollégiuma (Egyedi pályázat)	1 500 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
Reismannok a 20. században munkacímű fotótörténeti kiállítás előkészítésére a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (103106/02392) NKA - Fotóművészet kollégiuma	1 380 000,- Ft	800 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Belső erők és kölcsönhatások a kortárs múzeumi világban című országos múzeumandragógiai konferencia megrendezése a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (204108/01659) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 735 000,- Ft	1 500 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Vigh Krisztina: Talált világok osztálya c. művének megvásárlása a Szombathelyi Képtár textilgyűjteményébe. (104113/00497) NKA - Iparművészet kollégiuma (Egyedi pályázat)	1 000 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Szombathelyi biennálék és triennálék ötven éve fal- és tértextilekben elbeszélve c. kiállításra és a kapcsolódó katalógus megjelenítésére (II. ütem) (104106/02864) NKA - Iparművészet kollégiuma (Meghívásos pályázat)	3 600 000,- Ft	3 600 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Közel a természethez c. vadászati tematikájú ismeretterjesztő előadásorozat és a kapcsolódó múzeumpedagógiai program a Savaria Múzeumban. (201108/02439) NKA - Ismeretterjesztés és Környezetkultúra kollégiuma	1 000 000,- Ft	800 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
Magyar kortárs iparművészeti alkotások megvásárlása a Szombathelyi Képtár textilgyűjteményébe. (104109/00209) NKA - Iparművészet kollégiuma	8 500 000,- Ft	7 000 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Technológiai eszközfejlesztés a Szombathelyi Képtárban. (104105/00298) NKA - Iparművészet kollégiuma	800 000,- Ft	676 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Két Frida c. képzőművészeti műtárgygyűjtes megvásárlása a Szombathelyi Képtár gyűjteményébe. (105109/00525) NKA - Képzőművészet kollégiuma	2 000 000,- Ft	1 400 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Vig Károly: Rovarász utazók-rovartani felfedezők c. kötet megjelenítésére. (203137/04142) NKA - Könyvkiadás kollégiuma	1 200 000,- Ft	600 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Savaria - A Vas megyei múzeumok értesítője 43. kötetének megjelenítésére. (204188/00662) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 000 000,- Ft	500 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Virtuális kiállítások és a kapcsolódó online-digitális ismeretátadási tartalmak létrehozására a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézményeiben. (204106/02385) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 500 000,- Ft	1 200 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Kiss Tamás informatikai csoportvezető, Péter Bence projekt asszisztens
Iparművészet nem csak a szemnek c. iparművészeti workshop megrendezésére a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (104116/00704) NKA - Iparművészet kollégiuma	933 000,- Ft	700 000,- Ft	Baki Orsolya közművelődési szakember, Péter Bence projekt asszisztens
Pannonia Underground - A földalatti Pannonia. A városi régészet új útjai c. konferenciára és a kapcsolódó konferenciakötetre az Iseum Savariense-ben. (204113/00519) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma (Egyedi pályázat)	3 000 000,- Ft	3 000 000,- Ft	Sosztarits Ottó intézményvezető- helyettes, Bíró Szilvia régész, Péter Bence projekt asszisztens
A városi régészet új útjai c. konferencia megrendezésére az Iseum Savariense-ben. (201108/02346) NKA - Ismeretterjesztés és Környezetkultúra kollégiuma	1 666 000,- Ft	500 000,- Ft	Sosztarits Ottó intézményvezető- helyettes, Bíró Szilvia régész, Péter Bence projekt asszisztens
Podlussány Attila-Vig Károly: A Nyugat-magyarországi peremvidék ormányosalkatúak faunája (Coleoptera, Curculionidae) című könyv megjelenítésére. (203137/03648) NKA - Könyvkiadás kollégiuma	1 000 000,- Ft	500 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
A Szombathelyi Képtár alatti terület kiegészítő-hitelesítő ásátása (örökségvédelmi és régészeti munkák), valamint az Iseum romkert bővítése. (207134/00368) NKA - Örökségvédelem kollégiuma	1 750 000,- Ft	800 000,- Ft (önrész: 342 857,- Ft)	Sosztarits Ottó intézményvezető- helyettes, Péter Bence projekt asszisztens
A Járdányi Paulovics István Romkert mozaikpadlójának és falfestményeinek állagmegóvása. (207136/00289) NKA - Örökségvédelem kollégiuma	7 200 000,- Ft	2 937 000,- Ft (önrész: 326 333,- Ft)	Anderkó Krisztián régész, Péter Bence projekt asszisztens
Új állandó kiállítás létrehozása a Savaria Múzeum Lapidariumában. - II. ütem - EMMI/Kubinyi Ágoston Program 2020.	28 000 000,- Ft	17 365 000,- Ft (önrész: 1 929 444,- Ft)	Csapláros Andrea múzeumigazgató, Anderkó Krisztián régész, Kálmán György műszaki szakalkalmazott, Péter Bence projekt asszisztens

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elnyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
Járászékhely múzeumok szakmai támogatása 2020. A Savaria Múzeum történettudományi és természettudományi raktárhelyiségeinek felújítása.	4 970 000,- Ft	4 970 000,- Ft	Kálmán György műszaki szakalkalmazott, Kiss E. Csaba restaurátor, Péter Bence projekt asszisztens
A Vasi Szemle című nyomtatott sajtótermék 2020. évi 4 lapszámának megjelentetésére. (201101/02882) NKA - Ismeretterjesztés és Környezetkultúra kollégiuma	2 000 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Mayer László főszerkesztő, Péter Bence projekt asszisztens
Dr. Bába Károly puhatestű gyűjteményének (Mollusca) megvásárlása a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum természettudományi gyűjteményébe. (204113/00520) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	700 000,- Ft	700 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Vajda Mária: Ivóvíz-aranyárban c. művének megvásárlása a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum-Szombathelyi Képtár textilgyűjteményébe. (104113/00488) NKA - Iparművészet kollégiuma (Egyedi pályázat)	3 000 000,- Ft	3 000 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Pítýkétől a bicskáig c. szakmai bemutató és konferencia, valamint a Vasgyúrók napja c. családi nap megrendezésére a Vasi Skanzenben. (106107/01822) NKA - Népművészet kollégiuma	4 000 000,- Ft	750 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Magyar kortárs képzőművészeti alkotások megvásárlása a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum-Szombathelyi Képtár számára. (105109/00509) NKA - Képzőművészet kollégiuma	750 000,- Ft	500 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Harsay Ilona: Medáliák c. sorozatának megvásárlása a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum-Szombathelyi Képtár számára. (104109/00202) NKA - Iparművészet kollégiuma	1 920 000,- Ft	1 200 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Savaria - A Vas megyei múzeumok értesítője 42. kötetének megjelentetésére. (204188/00594) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 000 000,- Ft	400 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Poszthabán kerámiák és mázas céhkancsók restaurálására a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (204111/04206) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	780 000,- Ft	300 000,- Ft	Ferencz Eszter főrestaurátor, Péter Bence projekt asszisztens
A Vasi Szemle 2019. évi 4 lapszámának megjelentetésére (201101/02796) NKA - Ismeretterjesztés és Környezetkultúra kollégiuma	1 500 000,- Ft	1 000 000,- Ft	Mayer László főszerkesztő, Péter Bence projekt asszisztens, Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes
Művészek, stílusok, események, jelenségek c. kiállítás megrendezésére és a kapcsolódó kiadvány megjelentetésére. (105106/07700) NKA - Képzőművészet kollégiuma	3 245 000,- Ft	3 245 000,- Ft	Gálig Zoltán művészettörténész, Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Rozner István palearktikus cincér- és egzotikus bogárgyűjteményének megvásárlása a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum számára. (204110/00758) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	900 000,- Ft	450 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
KÉPTÉR - Egy szelet Szombathely c. időszaki kiállítás megrendezésére a Smidt Múzeumban. (204106/02332) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 550 000,- Ft	800 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Hollerné Mecséri Annamária intézményvezető, Péter Bence projekt asszisztens
KÉPTÉR - Falu és város, Szombathely városa és a falvak viszonya c. időszaki kiállítás megrendezésére a Savaria Múzeumban. (204106/02333) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 430 000,- Ft	700 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Horváth Sándor osztályvezető, Péter Bence projekt asszisztens
KÉPTÉR - Sikból tér c. időszaki kiállítás megrendezésére a Savaria Múzeumban. (204106/02334) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	2 000 000,- Ft	1 400 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Mészáros Irén főmuzeológus, Péter Bence projekt asszisztens
KÉPTÉR - Savaria Underground című időszaki kiállítás megrendezésére az Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárházban. (204106/02335) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 710 000,- Ft	1 100 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Sosztaris Ottó intézményvezető-helyettes, Péter Bence projekt asszisztens
50 éves jubileumi kiállítás. A szombathelyi biennálék és triennálék 50 éve fal- és tértextilekben elbeszélve c. kiállítás előkészítésére és a kapcsolódó katalógusra. (104106/02744) NKA - Iparművészet kollégiuma	2 700 000,- Ft	2 500 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
A KÉPTÉR c. időszaki kiállításorozathoz kapcsolódó ismeretterjesztő előadássorozat megrendezésére a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézményeiben. (204108/01601) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	750 000,- Ft	500 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Iparművészet nem csak a szemnek c. iparművészeti workshop megrendezése a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban. (104116/00671) NKA - Iparművészet kollégiuma	550 000,- Ft	400 000,- Ft	Baki Orsolya közművelődési szakember, Péter Bence projekt asszisztens
A Szent Márton-napi országos nagyvásár megrendezésére. (106107/01729) NKA - Népművészet kollégiuma	2 000 000,- Ft	700 000,- Ft	Baki Orsolya és Balaicz-Varga Nárcisz közművelődési szakemberek, Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Cebula Anna iparművészeti szakember részvételére a 16. Iod-z-i textiltriennálén. (104103/00466) NKA - Iparművészet kollégiuma	140 000,- Ft	140 000,- Ft	Cebula Anna igazgató, Péter Bence projekt asszisztens
Vig Károly: A rovarani kutatások története Magyarországon c. kötet megjelentetésére. (203137/02701) NKA - Könyvkiadás kollégiuma	2 549 100,- Ft	1 200 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens

Hazai pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
Savaria - a Vas megyei múzeumok értesítője 41. kötetének megjelentetése. (204188/00530) NKA - Közgyűjtemények kollégiuma	1 000 000,- Ft	400 000,- Ft	Vig Károly tudományos igazgatóhelyettes, Péter Bence projekt asszisztens
Új állandó kiállítás létrehozása a Savaria Múzeum Lapidariumában. - I. ütem - EMMI/Kubinyi Ágoston Program 2019.	30 000 000,- Ft	2 000 000,- Ft (önrész: 222 223,- Ft)	Csapláros Andrea múzeumigazgató, Anderkó Krisztián régész, Kálmán György műszaki szakalkalmazott, Péter Bence projekt asszisztens
Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása 2019. A Savaria Múzeum raktárhelyiségeinek felújítása és állományvédelmi eszközök beszerzése.	3 996 000,- Ft	1 600 000,- Ft	Kiss E. Csaba restaurátor, Péter Bence projekt asszisztens

A Széchenyi 2020 program pályázatainak táblázatos bemutatása

Széchenyi 2020 program keretében megvalósuló pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (Ft)	Elyert támogatás (Ft)	Felelős (név, beosztás)
Guide Now multimédiás tárlatvezető rendszer kiépítése a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézményeiben. (TOP-CLLD-7.1.1-16-H-101-12), Savaria Jövőjéért HACS	3 000 000,- Ft	3 000 000,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Kiss Tamás informatikai csoportvezető, Balaicz-Varga Nárcisz és Baki Orsolya közművelődési szakemberek, Hóbor Hajnalka gazdasági koordinátor, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs, Péter Bence projekt asszisztens
Tepsi fesztivál a Vasi Skanzenben. (TOP-CLLD-7.1.1-16-H-101-6), Savaria Jövőjéért HACS	9 214 660,- Ft	9 214 660,- Ft	Czenki Zsuzsanna általános igazgatóhelyettes, Balaicz-Varga Nárcisz és Baki Orsolya közművelődési szakemberek, Hóbor Hajnalka gazdasági koordinátor, Tanai Ibolya kommunikációs munkatárs, Péter Bence projekt

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok táblázatos bemutatása

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése (megvalósult/folyamatban lévő)	Pályázott összeg (EUR)	Elyert támogatás (EUR)	Felelős (név, beosztás)
ArcheON - Történelmi és régészeti kínálat közös fejlesztése és turisztikai hasznosítása az osztrák-magyar határtérségben. (INTERREG V-A Ausztria-Magyarország Program, ATHU121)	ERFA: 127 500 € nemz. hozzájárulás és önrész: 22 500 €	ERFA: 127 500 € Hazai társfin.: 15 000 €, Saját f.: 7 500 €	Csapláros Andrea múzeumigazgató, Anderkó Krisztián régész, Péter Bence és Krausz-Boros Patrícia projekt asszisztensek
EUREVITA Pannonia - Fenntartható és határon átnyúló keretfeltételek megteremtése a kulturális örökség és ritka mesterségek megőrzésére. (INTERREG V-A Ausztria-Magyarország Program, ATHU139)	ERFA: 204 000 € nemz. hozzájárulás és önrész: 36 000 €	ERFA: 163 200 € Hazai társfin.: 19 200 €, Saját f.: 9 600 €	Csapláros Andrea múzeumigazgató, Nagy Endre muzeológus, Péter Bence és Krausz-Boros Patrícia projekt asszisztensek
INTERREG Border(hi)stories című projekt. A projekt célja az előző évszázad történelmi tényeire vonatkozó ismeretek bővítése a határtérségben. (Vas és Győr-Moson-Sopron megye, valamint Burgenland) – részvétel szakértői közreműködőként			Csiki István történész muzeológus, Acs Zoltán szerződéses munkatárs, Mészáros Irén főmuzeológus

Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum
9700 Szombathely, Kisfaludy Sándor utca 9.
Tel.: (+36) 94 500 720, 313 736
Fax: (+36) 94 509 682
E-mail: igazgatosag@savariamuseum.hu

24-16/2017

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM DIGITALIZÁCIÓS STRATÉGIÁJA

A digitális adatállomány létrehozásának, fejlesztésének, bővítésének célja

Az elmúlt évek során a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum erőfeszítései és eredményei híven tükrözik az intézmény digitalizáció iránti elkötelezettségét.

A 2015-ben megnyert EMMI pályázatnak köszönhetően partnerségi viszony alakult ki a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum és a MúzeumDigitár magyarországi forgalmazója, a PNB-Photo Kft között, akikkel hosszútávon tervezzük az együttműködést.

A digitalizációs folyamat célja az alábbi feladatok megoldása:

- a digitális adatoknak a MúzeumDigitár digitális gyűjteménykezelő és publikációs rendszerben történő tárolása;
- a rendszerhez kapcsolódó alkalmazások használatával a muzeológiai és muzeológusi feladatok megkönnyítése;
- a digitalizált műtárgyállomány weben történő közzététele;
- a kiállítótéri digitális eszközök kiszolgálása: időszaki kiállításokon a kiállítás témájához kapcsolódó gyűjtemények bemutatása egyoldalú (LCD tv, projektoros film, kép, hanganyag vetítése) valamint interaktív (számítógépes kérdezz-felelek alkalmazás) formában;
- múzeumpedagógiai hasznosítás: az időszaki kiállítások alkalmával kihelyezett interaktív alkalmazások.

A digitalizálási munka eddigi eredményei, folytatásának előkészítése, a digitalizálásra kerülő tárgyak kiválasztása

A digitalizációs munkafolyamat egyes lépései:

- a szakszerűtlenül, beazonosítatlanul tárolt adatmennyiség beazonosítása, archiválása;
- a digitális nyilvántartásba bekerült anyag revíziója;
- a hiányzó tárgyfotók elkészítésének tervezése gyűjteményenként;
- a digitalizációs munkához szükséges, ill. a rendelkezésre álló munkaerő és eszközpark felmérése;

- folyamatos tájékoztatás és számítástechnikai továbbképzés a digitalizációban érintett munkatársak részére. A folyamat írásban történő rögzítése, a felelősök kiválasztása;
- digitalizálási, ellenőrzési, feldolgozási, archiválási specifikációk (minőségbiztosítási és technológiai előírások) készítése;
- prioritási sorrend elveinek megfogalmazása, majd ennek alapján sorrend kialakítása, hogy mely gyűjtemények, mely tárgyairól készüljenek a továbbiakban digitális képek, milyen céllal (publikálható vagy gyűjteményi képek) és milyen minőségben;
- a digitalizálás során az alapvető fontossági sorrend felállításának szempontrendszere, amit a rendelkezésre álló munkaerő, előkészítettség, digitalizáló eszközök megléte befolyásol:
 - a legveszélyeztetettebb;
 - a legnagyobb érdeklődésre számot tartó;
 - a legkutatottabb;
 - a legértékesebb dokumentumok;
 - a legkevésbé digitalizált gyűjtemények;
 - közoktatás igényeinek a kiszolgálása;
 - a korábban elpusztult digitális képállomány pótlása;
 - már meglévő vagy fejlesztés alatt álló kiállítótéri alkalmazások kiszolgálása;
 - a múzeumpedagógia céljait szolgáló digitalizáció;
 - raktározást és állapotfelmérést segítő MúzeumDigitár alkalmazás használata során felmerülő digitalizációs igény;
 - kiemelten a MúzeumDigitárban, ill. az Europeana-n webes publikálásra kerülő nagy jelentőségű tárgyakról készítendő fotóigény.

A tartalom kiválasztás elsődleges felhasználási szempontjai:

- a szabadon közzé tehető, adatvédelmi előírások által nem korlátozott, szerzői jogokkal nem terhelt múzeumi tartalmak;
- a tartalomtulajdonosi jogok figyelembe-vételével történő tovább-felhasználáshoz is rendelkezésre áll a hozzájárulás (letöltés, tudományos, oktatási és kereskedelmi célú felhasználás).

A prioritási sorrend szempontrendszerének megfogalmazása során figyelemmel kell lenni azon ajánlásokra, előírásokra, külföldi gyakorlatra, melyek figyelembevételével a digitalizálási, adatolási, publikálási, archiválási munkák folynak.

Digitalizálás lebonyolítása, eszközei, technológiája

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban őrzött kulturális közvagyon tárgyai, jellegükben és sajátosságaikban igen sokfélék, így a digitalizálási eljárások is szükségszerűen különbözőek:

3D-s tárgyak digitalizálása

Az intézmény távoli céljai között szerepel egy 3D szkennel, valamint könyvszkennel vásárlása. Pályázat hiányában erre konkrét intézkedési terv nincs kidolgozva.

2 D-s tárgyak (műtárgyak, festmények, képek) digitalizálása

Alkalmazott eljárás: digitális tükörreflexes fényképezőgép használata. Minőségi követelmények: az eszköz adottságaihoz mért legnagyobb felbontás. Külön nincs egységes méret meghatározva. Az utómunkálatok során egységesítik a paramétereiket.

2 D-s tárgyak (dokumentumok, képeslapok, kinyomtatványok) digitalizálása

Alkalmazott eljárás: A3-as lapszkennerek használata. Minőségi követelmények: a szkennelendő tárgy jellege, mérete, tartalma és a felhasználás célja határozza meg (pl. feliratok olvashatósága, a képen szereplő személyek arcának felismerhetősége, a kép nagyobb, plakát méretű kinyomtatása kiállítás céljából), amelyet az erre a célra kijelölt munkakörrel rendelkező munkatárs dönt el.

Fényképek (papír, negatív, dia) digitalizálása

Alkalmazott eljárás: fotonegatív és dia szkennerek használata.

Minőségi követelmények: a szkennelendő tárgy jellege, mérete, tartalma és a felhasználás célja határozza meg (pl. feliratok olvashatósága, a képen szereplő személyek arcának felismerhetősége, a kép nagyobb, plakát méretű kinyomtatása kiállítás céljából), amelyet az erre a célra kijelölt munkakörrel rendelkező munkatárs dönti el.

Mozgóképek, videók, hangfelvételek digitalizálása

Az alkalmazott eljárás nem kidolgozott. Az intézményen belüli lehetőség megteremtése hosszú távon sem fogalmazódik meg célként. Külső cég bevonása szükséges.

A technológiai elvárások során maximálisan törekedni kell arra, hogy mind a technológia, mind a hardver és szoftver elemek kiválasztása csakis szabványosított megoldások alapján történjen. A digitalizálás outputjaként létrejövő elektronikus dokumentumok szabványos típusai:

- szöveg fájl (txt);
- képfájl (pl. jpg, tiff);
- kétrétegű pdf (pdf);
- video-fájl (pl. MPEG-4);
- hang-fájl (pl. MP3).

Közzététel során megfogalmazódó ajánlások:

- a tartalmak felhasználóbarát, hatékony és gyors megjelenítése, kereshetősége;
- szakmailag támogatott aggregációs portálhoz csatlakozás (tartalmak elérhetőségének növekedése);
- a tartalmak moderálás melletti web2-es, felhasználók általi kiegészítésének, biztosítása; ú.n. crowdsourcing (közösségi közreműködés) megoldások alkalmazása.

A digitalizálás lebonyolítása, megoldhatóság, és technológiai igény szempontjából tehát alapvetően két részre osztható: a Savaria MHV Múzeum saját eszközparkja és emberi erőforrásainak bevonásával elvégezhető feladatok, illetve a külső partner bevonását igénylő digitalizáció.

Törekedni kell arra, hogy mind a technológia, mind az eszközök és a számítástechnikai alkalmazások kiválasztásánál olyan megoldásokat keresésére és alkalmazására, melyek megbízhatóak és költségvonzatuk kedvező.

A tárgyak adatainak rögzítése elektronikus adatbázisban (A 2016. év v égi állapot jellemzése)

Az egyedi nyilvántartású műtárgyak leltári adatainak rögzítése 2016-ig a Régészeti Osztályon és a Természettudományi Osztályon, valamint a Szombathelyi Képtárban Excel táblába, a Néprajztudományi Osztályon és a Történettudományi Osztályon saját fejlesztésű, nem akkreditált Access adatbázisban történt, amelynek konvertálása Excel táblába a további exportálás céljából megoldható informatikai feladat.

A Savaria Múzeumban található digitalizált gyűjtemények anyagát DVD lemezen, míg a tagintézmények (Képtár, Iseum, Smidt Múzeum, valamint a Savaria Múzeum Régészeti osztály gyűjteményét külső merevlemezen tároljuk.

A múzeumi tárgyak leíró adatai és ezek paraméterei gyűjteményenként és a használt leltárkönyv típusa szerint eltéréseket mutatnak.

A már létrehozott és még létrehozandó archívumok nyilvántartási rendszereinek alapja a szabványos leltárkönyvek adatai, valamint a gyűjteménykezelők által szükségesnek vélt adatok, melyeket a leltárkönyv nem tartalmaz.

Ezek az adatok Excel táblázatokban kerültek digitális nyilvántartásba és tárolásra. Ez a formátum megfelelő a Savaria Múzeumban 2016-ban bevezetett MúzeumDigitár múzeumi gyűjteménykezelő és webes publikációs szoftverbe történő tömeges adatimportok lebonyolításához is.

A digitalizált adatmennyiség felhasználása

A digitalizálási és feldolgozási folyamat nem csupán a digitális kép és egyéb fájlok előállításából, hanem a muzeológusi és múzeumi munkát jelentősen segítő mindennaposan használt digitális nyilvántartásra és webes publikálásra szolgáló MúzeumDigitár rendszerbe történő feltöltéséből, igény szerinti egyéb publikálásból, valamint kreatív és egyéb felhasználásából áll.

A felhasználás szabályai

A felhasználási szabályok meghatározásához a digitalizált képi tartalmakat két csoportra bontjuk: nagy felbontású és kis felbontású képek.

A nagy felbontású képeket csak az igazgató írásos engedélyével szabad felhasználni, ezek nyilvános felületen nem érhetőek el. Ez a rendelkezés addig áll fenn, amíg a digitális vagyontulajdonosa (a Magyar Állam) erre vonatkozóan másként nem rendelkezik.

A MúzeumDigitár felületén közzétett kisebb felbontású képeket és leíró adatokat személyes, kutatási célra bárki szabadon felhasználhatja a forrás megjelölésével. Ezek kereskedelmi, sokszorosítási célra nem használhatók.

Közfoglalkoztatottak alkalmazása a MaNDA program keretein belül

Az intézmény gyűjteményi digitalizálását végző alkalmazottjainak száma alacsony, ezért az adatrögzítési, előszkenelési munkák javát közfoglalkoztatottak végzik. A szkennelt képeket a grafikai feladatokat ellátó gyűjteménykezelő véglegesíti, majd a muzeológus ellenőrzi a képekhez rögzített adatok hitelességét, pontosságát, mielőtt az adatbázisba kerül. A digitalizált, ellenőrzött majd utógondozott és véglegesített digitalizált tárgyat külső adathordozóra mentjük.

Nyilvántartás, gyűjteménykezelés

A MúzeumDigitár múzeumi gyűjteménykezelő és publikációs rendszer adatfeltöltése, adatgazdagítása. Ennek során a különböző gyűjtemények leltárkönyvi tételeinek minél nagyobb számú rögzítését és tárgyfotók feltöltését meg kell valósítani. Ez a meglévő adatbázisok exportálása vagy kézi adatbevitel, valamint a tárgyak digitális fotózása /szkennelése révén valósulhat meg. Ezen túl fontos feladat az eddig tömeges importtal bekerülő adatok revíziója és adatgazdagítása is. (A MúzeumDigitár rendszerben megtalálható minden olyan mező, amely a jelenleg forgalomban lévő leltárkönyvekben szerepel. A különböző típusú gyűjtemények leltárkönyvi adatainak szabványos rögzítését beviteli szabályzatokkal támogatja a MúzeumDigitár szupport csapata. A szabványosan bevitt adatokat a leltárkönyv nyomtató modul segítségével ki lehet nyomtatni. Ez a papíralapú dokumentum segít a szabványos adatbevitel ellenőrzésében, valamint hasznos dokumentum lehet offline környezetben végzett munkákhoz.)

A digitális nyilvántartásra szolgáló MúzeumDigitár rendszerbe történő adatfeltöltés alapvetően két módon valósulhat meg:

- az eddig is alkalmazott ún. tömeges migrálás formájában. A folyamat során az elmúlt évek digitalizációs munkájának eredményeként létrejött adatbázis, valamint a hozzájuk tartozó képi állomány (JPG formátum) került a rendszerbe feltöltésre;
- a MúzeumDigitár adatfeltöltésének másik módja a kézi adatbevitel.

Éves digitalizációs terv kidolgozása során meg kell határozni a MúzeumDigitár rendszerbe bevinni kívánt rekordok mennyiségét gyűjteményenként a már bennlevőkön túl a minőségi előírásoknak megfelelően.

Az adatok tömeges migrálása mellett hosszú távon tervezhető a rendszer házon belüli bevezetése. Ez az adatfeltöltéshez hasonlóan egy hosszabb folyamat, hiszen a gyűjteménykezelő rendszer használata egy újfajta munkamódszert is jelent, ami bár lényegesen megkönnyíti az eddigi muzeológusi feladatok ellátását, de nagyban el is tér az eddig megszokott munkamódszerektől. Ennek érdekében továbbképzés szervezése szükséges a MúzeumDigitár haladó és kezdő felhasználói számára. Fontos elmélyíteni a szabványos adatbevitelt és megismerni az adatkinyerési funkciókat.

A MúzeumDigitárban rejlő lehetőségek jobb kihasználása érdekében (digitális tárgykartongyűjtemény létrehozása, raktározási és artinspect restauratori alkalmazás, leltárkönyvnyomtatás) a jövőben szükséges a művelletben résztvevő kollégák folyamatos továbbképzése.

A webes publikálás és annak módjai

A MúzeumDigitár rendszer közvetlenül alkalmas a kiválasztott, digitalizált műtárgyrekordok webes közzétételére. Ez eddig a MúzeumDigitár aggregációs felületén valósult meg, de meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a gyűjteményeink elérhetőségét a saját weblapunkon is biztosítsuk. A MúzeumDigitárban rejlő lehetőségeket jobban kihasználva lehetőség nyílik a jövőben a rendszerből közvetlen az Europeana felületén is publikálni.

A webes publikálásra kerülő tárgyak kiválasztásakor prioritási sorrendet kell felállítani. A publikálást azokkal a tárgyakkal kell kezdeni, amelyek az intézmény gyűjtőkörét és annak sokféleségét leginkább bemutatják, valamint azokat a tárgyakat, amelyek digitalizált rekordjai a Digitális Oktatási Stratégia, a Nemzeti Alaptanterv megvalósítása keretében készülő digitális oktatási segédanyagok számára forrásértékű dokumentumként szolgálhatnak.

A weben publikált rekordok specifikációja

Digitális reprodukció (digitális és szkennelt fotó, vagy egyéb dokumentum): JPEG formátum, hosszabbik oldal minimum 2000 pixel felbontás. Minden rekordhoz legalább egy kép.

A digitalizált tárgyak leíró adatai és ezek paraméterei:

- Múzeum neve
- Gyűjtemény neve
- Leltári szám
- Tárgy címe egyedi
- Tárgy leírása (legalább 2–3 mondat, lehetőleg ne az legyen amit a képen is látni lehet, hanem plusz információ)
- Anyag/Technika
- Méretek
- Készítés helye
- Készítés ideje
- Használat helye
- Használat ideje
- Gyűjtő neve
- Kulcsszavak (minimum 3 db)

Az adatolás természetesen gyűjteményenként kissé eltér a különböző leltárkönyvek sajátos adattartalma miatt.

Kutathatóság segítése

Gyűjteményeink kutathatóságában nagy segítséget nyújt a MúzeumDigitár rendszerben rejlő lehetőség, mely a felhőalapú adattárolásnak köszönhetően a kutatást (megfelelő hozzáférés birtokában) távolról, internetkapcsolat segítségével is lehetővé teszi, az adatbiztonságra vonatkozó előírások betartása mellett.

Digitális adatvagyon hosszú távú megőrzése

A digitális adatvagyon hosszú távú megőrzése céljából ki kell dolgozni a megfelelő szabályozási keretet. Ennek alapelvei és feladatai:

- a gyűjtemény archiválásáért a gyűjteménnyel rendelkező egységek vezetői a felelősök;
- az archiválás külső merevlemezre történik, melyet az adott egységekben a gyűjteményért felelős munkatárs végez el. Alternatív megoldásként az archiválást az informatikai csoport tagjai végzik el;
- a külső merevlemezek biztonsági mentésére, valamint a régi DVD lemezeket tárolt anyagok Blu-Ray lemezre történő átírására ütemtervet kell készíteni;
- a nagy kapacitású (50-100 TB) fájlserver vásárlásához a megnyíló pályázati forrásokat figyelemmel kell kísérni.

Szombathely, 2017. március 29.

6-9/2020/FENNTARTO2020

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Szombathely, 2020. június 17.

Csaplárbs Andrea
múzeumigazgató

Küldetésnyilatkozat

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum küldetésnyilatkozata

Itt múlt jelent jövőt.

Gyűjteményeink – és ami mögöttük van

Alapvető és elsődleges feladatunk a ránk bízott anyagi és szellemi örökség megőrzése. Nemcsak megóvjuk és gyarapítjuk, hanem mindenki számára hozzáférhetővé is tesszük a kulturális és természeti örökségünket képező tárgyakból és a kapcsolódó adatokból álló gyűjteményeinket.

Múzeumaink

Múzeumaink sokkal többek olyan épületeknél, ahol pusztán gyűjteményeket őrzünk, és kiállításokat mutatunk be. Ezek olyan találkozóhelyek, ahol együtt lehetünk barátainkkal, találkozhatunk ismerőseinkkel, a hétköznapiak monotóniájából kiszakadva, élményekben gazdagodva gyarapíthatjuk ismereteinket. Azért dolgozunk, hogy örömmé tegyük mindenki számára az élethosszig tartó tanulást.

Munkatársaink

Munkatársaink büszkék arra, hogy ebben az intézményben dolgozhatnak, ahol speciális tudásuk birtokában örömmel néznek szembe a legnehezebb szakmai kihívásokkal is. Olyan munkahelyet teremtünk, ahol mindenki a legtöbbet adhatja önmagából. Ezért fejlesztjük kollégáinkat oktatással és szerepvállalásuk lehetőségének megteremtésével.

Szövetségeseink

Stratégiai partnereink a helyi, regionális, országos és határon túli közösségek, akikkel közreműködünk tudományos, oktatási, kulturális és turisztikai lehetőségeink feltárásában, hogy hozzájáruljunk mindnyájunk gazdagodásához és céljaink megvalósításához.

Elért eredményeinkkel nemcsak Szombathely és Vas megye, de Magyarország sikereit gyarapítjuk, szűkebb és tágabb otthonunk hírnevét öregbítjük. Célunk, hogy elődeink nyomdokain haladva továbbadjuk intézményünk szellemiségét a múzeumot fenntartó közösségek számára.

Mindenkit arra ösztönzünk, hogy osztozzon velünk küldetésünkben!

2-2/2019/FENNTARTO2019

**Műtárgyvédelmi terv a
Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum
intézményei részére
2019-2023**

Készítés éve: 2019

Tartalom

I. A 2014-2018-as preventív konzerválási terv eredményei	3
<u>Megvalósult feladatok</u>	3
<u>Kiértékelés</u>	4
II. A preventív konzerválás	5
III. A következő öt éves szakasz fő feladatcsoportjai	6
IV. Cselekvési terv	6
<u>1. Savaria Múzeum raktár és kiállítóhelységeinek felújítása</u>	
1. Savaria Múzeum	6
1.1. <u>Történeti raktár – Történettudományi Osztály</u>	6
1.2. <u>Néprajzi raktár – Néprajztudományi Osztály</u>	6
1.3. <u>Természettudományi raktár</u>	7
1.4. <u>Padlástér</u>	7
1.5. <u>Pásztor utcai raktárbázis</u>	7
1.6. <u>Derkovits ház – Textilraktár</u>	7
<u>2. Tagintézmények műtárgyvédelmi feladatainak ütemezése</u>	
2.1. Vasi Skanzen	8
2.1.1. <u>Fenntartási épület</u>	
2.1.2. <u>Malomraktár</u>	
2.2. Smidt Múzeum	8
2.3. Járdányi Paulovics István Romkert	9
2.4. Szombathelyi Képtár	9
2.5. Isecum Savariense Régészeti Műhely és Tárház	9
<u>3. Jogszabályban előírt állományvédelmi feladatok ellátása</u>	9
<u>4. Munkaterv szerinti feladatok ellátása</u>	9
<u>5. Pályázatok folyamatos írása</u>	9
V. Kapacitás terv	10

I. A 2014-2018-as preventív konzerválási terv eredményei

A megelőző műtárgyvédelemre vonatkozó ötéves terv kitűzött feladataiból elsődlegesen a nagyberuházások valósultak meg, ideértve a központi épület felújítását, az egyik tagintézmény új szárnyal való bővítését, illetve új állandó kiállítások építését. Sikerült támogatásokat szerezni olyan tervekhez, melyek hosszú távra biztosíthatják az intézményben őrzött műtárgyak biztonságos és megfelelő körülmények közötti tárolását, egyre nagyobb hangsúlyt fektetve a prevencióra. Pályázatok segítségével olyan modern eszközöket sikerült beszerezni, melyek megkönnyítik a műtárgyvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását, illetve segítségükkel jobb műtárgykörnyezeti értékeket tudunk biztosítani a kiállítási terekben és a raktárakban.

Megvalósult feladatok:

A feladatok megvalósítása az 1997. évi CXL. törvény szellemében történt, mely a muzeális intézményekről kimondja, hogy a kulturális javak megóvása mindenkinek kötelessége, továbbá a (42 §) a múzeum feladata a kulturális javak megőrzése.

1. Savaria Múzeum

Megvalósult a Savaria Múzeum épületének külső homlokzati felújítása, mellyel egy időben a múzeum előtti park is megújult, valamint az épülethez tartozó dolgozói parkoló. Az egész épület körben angolknás kialakítást kapott, kicserélték az összes nyílászárót, valamint nyitottak egy új gazdasági bejáratot is. Az 1908-as eredeti nyomvonalon visszaépítették a kerítést is.

Történeti raktár – Történettudományi Osztály (Savaria Múzeum épületében):

Pályázat segítségével a raktár ablakai **UV szűrő fóliával** lettek ellátva.

Az épület felújítása a belső terek rekonstrukciójára nem vonatkozott. A történeti raktár esetében probléma a régi, vizes, salétromos, pergő vakolat. A probléma megszüntetését célzó javítások felmérése és árajánlat kérése megtörtént. Amennyiben sikerül forrásokat találni, azonnal elvégezhető a belső falazat javítása.

A meglévő ipari páraelszívó mellé üzembe helyeztünk egy **SUP-Air 200-as légtisztító**, levegőfertőtlenítő berendezést.

Digitális páratartalom és hőmérő adatrögzítő került beüzemelésre, melyről az adatok letöltése folyamatos.

Elkezdődött egy átlátható **raktári rend kialakítása pozicionált polcokkal**. Folytatódott a térkép és plakátgyűjtemény éves restaurálási terv alapján történő konzerválása, restaurálása.

Természettudományi raktár (Savaria Múzeum épületében)

Az előző ötéves ciklusban 2016 és 2018-ban is alkalmaztak gázzal történő fertőtlenítést a gyűjteményben lévő preparátumokon (bogárgyűjtemény, gerincesek, herbárium). A **rendszeres rovarkár elleni védekezés** mellett folyamatos a gyűjteményi egység gondozása, ellenőrzése.

Pásztor utcai raktárbázis – Vasi Múzeumi Látványtár (Savaria Múzeum külső egysége)

A bútortároló rendszer megkezdett kiépítése folytatódott további **polcrendszerrel**. Az alapállványokon több szinten tároló tálcák lettek kialakítva. **Digitális páratartalom és**

hőmérő adatrögzítő került beüzemelésre, melyről az adatok letöltése évente egy alkalommal történik (igény esetén akár többször is).

Derkovits-ház (Savaria Múzeum külső egysége, Mátyás király utca)

Befejeződött a Smidt Múzeum raktári anyagának átköltöztetése. Az újonnan kialakított raktári helyiségek és a már meglévő történeti textilraktár ablakai **UV szűrő fóliával** lettek ellátva, pályázati forrásból.

Szombathelyi Képtár (Savaria Múzeum külső egysége)

Az épület műtárgyraktárában **digitális páratartalom és hőmérő adatrögzítő** került beüzemelésre, melyről az adatok letöltése folyamatos.

2. Járdányi Paulovics István Romkert

A régészeti anyag átköltöztetése a Pásztor utcai raktárba, a terveknek megfelelően megtörtént. A kiállítóhely két éve zárva tart a romterületen áthaladó gyalogos és kerékpáros passzázs megépítése, valamint a nagy aula területén lévő mozaik kiemelése és a helyén végzett régészeti feltárások miatt. A **veszélyeztetett mozaik kiemelése megtörtént**. A következő évek feladata a romkert rekonstrukciója, új védőépület kialakítása.

3. Vasi Skanzen:

Az elmúlt időszakban minden évben egy épület zsúpfedésének cseréjéhez szükséges. Zsúpszalma beszerzésére kapott az intézmény támogatást a fenntartótól. Sikertült így több ház **zsúpolását megoldani**, beázásokat megszüntetni. Néhány épület külső, belső felújítását elvégezték.

4. Smidt Múzeum, Szombathely: A múzeum állandó kiállítása az Alfa program segítségével négy év alatt teljesen megújult. 2018-ban egy új szárnyal bővült az intézmény, mely foglalkozási és időszakos kiállítási tereket foglal magába, egy új információs pult és melléképülések kialakításával.

Kiértékelés

A 2014-18 közötti években megvalósult preventív konzerválási feladatok határozottan eredményesnek tekinthetők. Jelentős lépéseket sikerült tenni a műtárgyak hosszú távú, biztonságos, előírásoknak megfelelően kialakított műtárgykörnyezetének biztosítására. Sikertült ezen a területen, elsősorban a különböző pályázatoknak köszönhetően megvalósult nagyberuházások révén, látványos változásokat elindítani. A múzeumi rendszer átszervezése hozzájárult a korszerű, hatékony, látogatóbarát működtetéshez. A műtárgyvédalom fontosságának hangsúlyozására tett törekvések is mind ebbe az irányba hoztak változásokat.

2014-18 között fejlődésnek indult területek

- **Raktárbázis**
- **Új állandó kiállítások**
- **Meglévő raktárhelyiségek tároló, csomagoló eszközeinek folyamatos fejlesztése**
- **Restaurálási, konzerválási, műtárgyvédelmi feladatok hatékonyabb ütemezés**

A **raktárbázison** a bútortároló polcrendszer bővítése és befejezése, hozzájárul a bútoranyag megfelelő tárolásához.

A szemléletváltozásnak köszönhetően, a megépült és tervezett **új állandó kiállítások** nemcsak műtárgyvédelmi szempontból korszerűek, hanem hangsúlyosan interaktívak, igazodnak a látogatók igényeihez.

A **régi, felújításra váró raktárhelységeikben** folyamatosak a körülmények javítását célzó fejlesztések. Korszerű tároló berendezések, csomagolóanyagok ütemezett beszerzésével. A beszerzést minden esetben az adott évben kínálkozó pályázati források határozzák meg.

A műtárgyvédlemben elért eredményeknek köszönhetően hatékonyabbá vált a **restaurálási, konzerválási, műtárgyvédelmi feladatok ütemezése**.

A 2014-18-as évekre tervben felvázolt, és nem megvalósult feladatok, a közben megváltozott helyzet –új raktár kialakítása, módosult raktározási koncepció- valamint forráshiány miatt halasztódtak el.

II. A preventív konzerválás

A preventív konzerválás lényege, hogy a múzeumban lévő műtárgyak számára optimális környezeti feltételeket biztosítsunk mind a kiállító, mind a raktárterekben, ezzel biztosítva a jövő számára a meglétüket. Az ideális feltételek megteremtésével a tisztított, konzervált, restaurált tárgyak élettartama jelentősen növelhető. A múzeum dolgozóinak és a fenntartónak közös céljának kell lennie, a műtárgyak jövőjének biztosítása, amelyek a látogatók, kutatók számára felbecsülhetetlen kulturális értékeket képviselnek. Amennyiben a megfelelő körülményeket nem sikerül biztosítani, a tárgyakat lassú pusztulásra ítéljük, és az utókort fosztjuk meg múltjuk megismerésének lehetőségétől.

Az optimális környezeti tényezők:

<u>Építészeti kialakítások</u>	-szigetelt, száraz falak
<u>Hőmérséklet</u>	-állandó, nem nagy intervallumban ingadozó hőmérséklet
<u>Páratartalom</u>	-állandó, nem nagy intervallumban ingadozó stabil páratartalom -az egyes anyagfajtáknak előírt értékre beállítani (táblázat)
<u>Megvilágítás</u>	-természetes fény lehetőleg teljes kizárása -megfelelő mesterséges megvilágítás
<u>Tároló rendszerek</u>	-a tároló anyaga a műtárgyvédelmi előírásoknak megfelelően (műtárgyakra káros anyag ne szabaduljon fel belőle) -polcrendszer a tárgyak méretéhez igazodik -porosodás nyitott polcrendszer esetében dobozokkal, függönnyel, letakarással megoldott

A műtárgyvédelmet megvalósítók:

<u>Igazgatóság:</u>	-Költségvetési terv készíttetése és kivitelezési tervek készítésére megbízások kiadása
<u>Osztály és intézményvezetők:</u>	- Éves restaurálási igények összeállítása - Az éves tervben meghatározott feladatok elvégzése
<u>Gyűjteménykezelők:</u>	- Műtárgyak rendszeres ellenőrzése

<u>Restaurátorok:</u>	- A tárgyak mozgatásának szervezése - Műtárgyvédelmi terv készítése a kitervezet elkészítése - A szakmai feladatok koordinálása
<u>Műszaki csoport:</u>	- Felmerülő restaurálási feladatok elvégzése - Felmerülő műszaki kivitelezés koordinálása - Kivitelezés lebonyolítása
<u>Gazdasági osztály:</u>	- Költségvetési feladatok, számlázások bonyolítása, pénzkezelés

III. A következő öt éves időszak fő feladatcsoportjai

1. **Savaria Múzeum raktár és kiállítóhelységeinek felújítása**
2. **Tagintézmények műtárgyvédelmi feladatainak ütemezése**
3. **Jogszámban előírt állományvédelmi feladatok ellátása**
4. **Munkaterv szerint ütemezett állományvédelmi és restaurálási feladatok megvalósítása**
5. **Pályázatok folyamatos írása**

IV. Cselekvési terv

1. Savaria Múzeum raktár és kiállítóhelységeinek felújítása

1. A *Savaria Múzeum* épületének külső homlokzati felújítási munkálatai befejeződtek. Teljesen új állandó kiállítás kap helyet az épületben, amelynek Vas megye őskorát és Savaria római korát bemutató szakasza elkészült. A középkori időszak kiállítási egysége 2019-ben fejeződik be.

Feladat:

- külső kivitelezővel történő megvalósítás az elkészült forgatókönyv alapján
- a kiállításra kerülő műtárgyak ellenőrzése, tisztítása esetleges restaurálása

1.1. Történeti raktár – Történettudományi Osztály (Savaria Múzeum épületében)

Vegyes anyag, textil fém, fa, papír, kerámia, üvegnegatívok

Hőmérséklet: min. – max.: 18-24°C

Ingadozás: 6°C

Páratartalom: min. – max.: 30-64 RH %

Ingadozás: 34 RH %!

A legfontosabb feladat a raktár falazatának javítása, salétrommentesítés.

Beszerezni a térkép-, és plakátgyűjtemény elhelyezésére alkalmas fiókos, fém térképtárolókat. Folytatni a gyűjtemény, éves restaurálási terv alapján történő konzerválásának, restaurálásának ütemezését. A pályázati lehetőségeket kihasználva további korszerű tárolók és csomagoló anyagok beszerzésére.

Feladat:

- salétrommentesítés, vakolatjavítás
- fém térképszekrények beszerzése
- pályázatok figyelése
- plakátgyűjtemény, térképek restaurálásának folytatása
- biológiai és rovarkárosítók elleni védelem. Rendszeres ellenőrzés, fertőtlenítés

1.2. Néprajzi raktár – Néprajztudományi Osztály (Savaria Múzeum épületében)

Hőmérséklet: min. – max.: 7-27 °C

Ingadozás: 20 °C

Páratartalom: min. – max.: 50-72 RH %

Ingadozás: 22 RH %!

A raktárrészben található érzékeny műtárgyak átsomagolását, dobozolását a pormentesítés érdekében célszerű lenne elvégezni. A megfelelő mennyiségű korszerű anyagok beszerzéséhez nem elég az önerő, pályázati forrásokat is meg kell célozni.

Feladat:

- csomagolni szükséges tárgyak kijelölése
- csomagolóanyagok beszerzése

1.3. Természettudományi raktár (Savaria Múzeum épületében)

Folytatni a preparátumok rendszeres ellenőrzését és eseti, lokalizált fertőtlenítését. Igény szerint ütemezni a gyűjtemény egészének gázzal történő fertőtlenítését.

Feladat:

- rendszeres ellenőrzés
- lokalizált fertőtlenítés
- ütemezett, gázzal történő fertőtlenítés

1.4. Padlástér (Savaria Múzeum épületében)

Korábbi években, a nem megfelelő körülmények miatt, a padlástérben működő raktárrészeket felszámoltuk. Sajnos a múzeum gyűjteménye olyan mértékben gyarapodott, hogy tárolási hely hiányában, ideiglenesen a trófeagyűjtemény, néprajzi és könyvtári anyag elhelyezését csak itt tudtuk megoldani, sajnos nem optimális feltételekkel. Szükséges biológiai és rovarkárosítók elleni védelem, rendszeres ellenőrzés, fertőtlenítés.

Feladat:

- rendszeres ellenőrzés
- biológiai és rovarkárosítók elleni védelem

1.5. Pásztor utcai raktárbázis – Vasi Múzeumi Látványtár

Raktárbázis: régészeti anyag, bútoranyag

Látványtár: vegyes anyag: fém, fa, papír, kerámia, üveg, textil, preparátumok

Raktárbázis

A bútorok nem végleges helyükre kerültek. Meg kell oldani az elmúlt évben beszerzett és felállított polcrendszerre a meglévő bútorok pozícionált elhelyezését.

Feladat:

- bútorok elhelyezése a tárolórendszeren
- thermo-hygrométerek beszerzése

Hőmérséklet: min. – max.: 19-22°C Látványtár

Ingadozás: 3 °C

Páratartalom: min. – max.: 49-55RH % Látványtár

Ingadozás: 6 RH %

Látványtár

2012 decembere óta működő, modern, állományvédelmi szempontoknak megfelelő, interaktív, nagy területű raktárrész. Műtárgyvédelmi szempontból itt feladat, a rendszeres ellenőrzés, hogy a most majdnem ideális állapotok minél tovább fenntarthatók legyenek.

1.6. Derkovits ház – Textilraktár (Savaria Múzeum külső egysége, Mátyás király utca)
Elkülönített textilanyag

Hőmérséklet: min. – max.: 13-24 °C

Ingadozás: 9 °C

Páratartalom: min. – max.: 45-65 RH %

Ingadozás: 20 RH %!

Az állományvédelmi program segítségével és saját forrásból sikerült egy műtárgyvédelmi szempontból megfelelő textilraktárt kialakítani, működtetni és az évek során tovább bővíteni. A jövőben szükséges a történeti és néprajzi textil gyűjtemény évi legalább egyszeri gázzal történő fertőtlenítésének ütemezése.

Az épület másik szárnyában kialakított raktárrészben, a Smidt Múzeum átköltöztetett anyagának, pozícionált elhelyezésének befejezése.

Feladat:

- biológiai és rovarkárosítók elleni védelem, rendszeres ellenőrzés
- éves fertőtlenítés ütemezése
- raktári rend kialakítása

2. Tagintézmények műtárgyvédelmi feladatainak ütemezése

2.1. Vasi Skanzen

2.1.1. Fenntartási épület

Néprajzi vegyes anyagú tárgyak (fa, textil, bőr stb.)

Hőmérséklet: min. – max.: 11-22°C

Ingadozás: 11°C

Páratartalom: min. – max.: 45-70 RH %

Ingadozás: 25 RH %

Műemlék épületek:

A következő öt évben folytatni kell az épületek zsúpfedésének cseréjét. A tetők javítása, karbantartása folyamatosan történik. Ezzel egy időben ütemezésre kerül a kijelölt házak berendezésének teljes tisztítása, konzerválása és szükséges restaurálása. Elkezdődött a pincesor épületeinek tetőfelújítása, ennek folytatása, valamint az ezzel összefüggő tapasztások és szerkezeti javítások elvégzése.

Szakmai és műtárgyvédelmi szempontokból szükséges lenne a „Nemesbódi” pajta, területen belüli áthelyezése, újraépítése. A megvalósításhoz pályázati forrásokat kell keresni.

Lehetőség szerint folytatni kell az épületekhez tartozó kerítések, kapuk, teleki építmények stb. megújítását, helyreállítását.

Feladat:

- zsúpfedelek cseréje

- a kijelölt épületek felújítása, berendezésének tisztítása, konzerválása
- kerítések, kapuk, telegi építmények karbantartása, helyreállítása

2.1.2. Malomraktár

Az ellenőrzések során talált rovarfertőzött anyag kiemelése és gázosítással történő fertőtlenítése. Raktári körülmények javítása, tárolórendszer korszerűsítése. Új raktári felületek keresése a raktározási férőhely növelése érdekében.

Feladat:

- a szükséges gázosítási feladatok elvégzése
- év közben felmerülő munkálatok ütemezése

2.2. **Smidt Múzeum**

Az alagsori raktárban, a még hátralévő anyag költöztetése. A fegyveranyag gázzal történő fertőtlenítése, új helyre költöztetése. Addig is a pincében lévő raktárterület szárítása egy nagy teljesítményű páraelszívó üzemeltetésével folyamatosan történik. Megoldandó feladat az ott elhelyezett két hintó megfelelő tárolóhelyre történő szállítása, esetleg restaurálása, ami szakember és költségfüggő.

Feladat:

- a maradék tárgyak állapotának felmérése
- a műtárgyak előkészítése (tisztítás, konzerválás, restaurálás)
- szállításhoz, raktározáshoz megfelelő csomagolás
- szállítás megszervezése

2.3. **Járdányi Paulovics István Romkert**

Szabadtéri romterület, jelentős római kori mozaik és falfestmény emlékekkel.

Feladat:

- források keresése a kiemelt nagy jelentőségű mozaik restaurálására
- új védőépület tervezetése, kivitelezése
- új kiállítás forgatókönyvének elkészítése, kiállítás kivitelezése (a kiállítóhely addig is zárva tart)

2.4. **Szombathelyi Képtár**

Az összes kiállítási terület légkondicionált, a legszigorúbb igényeknek megfelelő kiállítások rendezésére alkalmas. Jelenleg fennálló és mielőbb megszüntetendő probléma, az épület beázásának megszüntetése, az elavult fűtő és légkondicionáló rendszer cseréje. A következő években sor kerül az épület felújítására, melyre a pénzügyi források rendelkezésre állnak. Előre láthatóan a múzeum 2019 második felétől zárva lesz a felújítási munkálatok befejezéséig. A fenntartó által megvásárolt Éva malom felújítására, átalakítására szintén rendelkezésre állnak a források és elkészültek a tervek is. A kész épületben kap helyet a Schrammel gyűjtemény.

2.5. **Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház**

2012-ben került átadásra egy európai szintű, modern, állományvédelmi szempontoknak megfelelő, interaktív, nagy területű kiállítóhely, szabadtéri romterülettel. Műtárgyvédelmi szempontból itt feladat, a rendszeres ellenőrzés, hogy a most ideális állapotok minél tovább fenntarthatók legyenek.

3. Jogszabályban előírt állományvédelmi feladatok ellátása

A települési önkormányzatok könyvtári és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatásokról szóló 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelet 5. § (3) bekezdése rögzíti a múzeumokban kinevezett állományvédelmi felelősök kötelezően ellátandó feladatait megyei hatókörben.

- Módszertani műhelygyakorlatok szervezése, évente legalább kétszer
- Helyszínbemjárás a megye engedéllyel rendelkező muzeális intézményeiben, évente legalább egyszer

4. Munkaterv szerinti feladatok ellátása

Az egyéb restaurálási, tisztítási és konzerválási feladatokat, mennyiségre, személyekre és határidőre lebontva az *Állományvédelmi és Restaurátor Osztály* adott *éves terve* tartalmazza. Figyelembe véve a határidőre elvégzendő és szerződésekben rögzített munkákat, (ásatási szerződések, pályázatok, kiállítások stb.)

5. Pályázatok folyamatos írása

A műtárgyvédelemi pályázatokat folyamatosan figyeljük. Valamennyi kiírásra, ami ehhez a témához kapcsolódik, igyekszünk átgondoltan, a kínált lehetőségeket kihasználva minél több pályázatot indítani.

- Kiemelt témák:
- Raktárfelújítás, korszerűsítés
 - Kiállítások felújítása, korszerűsítése
 - Korszerű tároló rendszerek, csomagoló anyagok beszerzése
 - Mérőműszerek, berendezések (pl.: páraelszívó)
 - Kiemelt jelentőségű anyagok restaurálása
 - Nagyszabású állagmegóvási feladatok

V. Kapacitás terv:

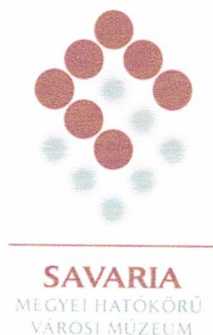
- Költségek:** A feladatok végrehajtásánál a legnagyobb problémát az jelenti, hogy a pályázati kereteken kívül, rendszeres pénzösszeg nem áll rendelkezésre, amiből e tervet maradéktalanul végre lehetne hajtani, ez így volt az előzővel is!
- Munkatársak:** A preventív konzerválás kapcsán számba vehető munkatársak leterheltek. Minden embernek több, kapcsolt feladata van. Ennek ellenére átgondoltan, munkacsoportok szervezésével igyekszünk a feladatokat a nehézkes körülmények ellenére maximálisan ellátni.
- Kellékek:** Értelemszerűen a cselekvési tervben feltüntetett anyagok, kiegészítők, berendezések vásárlása, cseréje. A meglévő eszközpark bővítése és a szükséges felhasználásra kerülő anyagok folyamatos pótlása.

Szombathely, 2019. január 3.

Kiss Ernő Csaba
osztályvezető

Állományvédelmi és Restaurátor Osztály

8-1/2018/ALAPDOK2018

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

REVÍZIÓS TERVE

2018-2024

Szombathely, 2018. március 5.

Csapláros Andrea
múzeumigazgató

**A Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum
revíziós terve a 2018–2024 közötti időszakra**

Időpont	Gyűjteményi egység	A revíziót végző személyek						
<i>Savaria Múzeum, Néprajztudományi Osztály</i>								
	Hangszerek (45 db) Díszítőművészet (118 db) Szakrális (234 db) Szokások (332 db) Viselet (1158 db) Felsőszölnöki szatócsbolt (187 db) Táplálkozás (3644 db) Nicki anyag (703 db)	Horváth Sándor, Pospischil Barnabás, Kiss Ernő Csaba (restaurátor)						
	Pásztorkodás (26 db) Gyűjtögetés (31 db) Vadászat (148 db) Halászat (150 db) Gyerekjátékok (192 db) Kereskedelem (247 db) Világítás (286 db) Szőlészet-borászat (381 db) Egyebek (1000 db) Mesterségek (4286 db)	Illés Péter, Pospischil Barnabás, Kiss Ernő Csaba (restaurátor)						
	Építkezés (202 db) Méhészet (225 db) Egyebek (1962 db) Állattartás (531 db) Közlekedés (553 db) Háziipar (636 db) Földművelés (982 db) Lakberendezés (1208 db)	Nagy Endre, Pospischil Barnabás, Kiss Ernő Csaba (restaurátor)						
<p>2018-tól évente muzeológusonként 1100 műtárgy teljes körű revíziója a feladat. Muzeológusonként összes revízió alá eső műtárgy:</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Horváth Sándor</td> <td>6421db</td> </tr> <tr> <td>Illés Péter</td> <td>6747 db</td> </tr> <tr> <td>Nagy Endre</td> <td>6299 db</td> </tr> </table>			Horváth Sándor	6421db	Illés Péter	6747 db	Nagy Endre	6299 db
Horváth Sándor	6421db							
Illés Péter	6747 db							
Nagy Endre	6299 db							
<i>Savaria Múzeum, Régészeti Osztály</i>								
<p>A Savaria Múzeum 1872-től datálható és 1908-ban múzeumi keretek közé került régészeti gyűjteménye a vidéki múzeumok között az elsők között született meg, ezért a zömmel a 20.</p>								

század derekán alapított hasonló intézményekhez képest nagyobb és sokrétűbb gyűjteménnyel rendelkezik.

A Régészeti Osztály gyűjteményének szakleltárkönyvi nyilvántartásban lévő része korszakonként, illetve adott esetben azon belül is több különálló gyűjteményi egységre oszlik. Az egységek¹ és szakmai felelőseik jelenleg a következők:

Gyűjtemény	Összes tárgy		Felelős	Tárgy
	Tétel	Darab		
Őskor	45 131	91 359	Nagy Marcella, Nagy Gergely	45 678
Római törzs	40 596	75 510	Anderkó Krisztián, dr. Kiss Péter	37 755
Iseum	46 626	51 037	Sosztarits Ottó	51 037
Romkert	75 947	157 222	Tárczy-Mladoniczki Réka	157 222
Népvándorlaskor	1723	3475	Sánta Barbara	3475
Középkor	23 274	47 592	Pap Ildikó Katalin	47 592
Embertan	2636	2636	Kenesei Ágnes	2636
Összesen	235 933	428 831	–	–

A gyűjtemények eltérő nagyságúak és a szakmai felelősök között egyenetlenül oszlik meg a műtárgymennyiség. A legnagyobb teher a római kori gyűjteményt revíziózó szakembergárdára, kiemelten a romkerti gyűjteményre hárul. Az egyes gyűjteményi egységek rendezettsége és a csomagolás módja is nagymértékben eltér. Néhány lelőhelynél a leltárkönyvi leírások teljes mértékben hiányoznak, illetve nem azonosítható be a leírás alapján egyértelműen a tárgy (pl. edény oldaltöredék).

Eltérők az egyes gyűjteményrészek tárolási és hozzáférési körülményei is. A római- és középkori gyűjtemény szerves részét képező kőtár külső, fűtetlen hangárpületben került elhelyezésre, ahol nincs világítás. A többi, nem kiállításban lévő gyűjteményi egység a Pásztor utcai raktárbázis polcrendszerének különböző alegységeiben található, amelyek egy részében szintén nincs világítás illetve – az őskori gyűjteményrész kivételével – a revízió elvégzésére alkalmas asztal sem áll rendelkezésre, ezért azt a közös helyiségekben illetve kutatói szobákban van csak mód elvégezni.

Jelenleg a Régészeti Osztályon kapcsolt munkakörben dolgozik egy régésztechnikus-gyűjteménykezelő, és korszakos muzeológusból is csak két korszakból (őskor, római kor) van egynél több az osztályon. A Pásztor utcai telephelyen egy, a Restaurátor Osztály vezetése alá tartozó középfokú végzettségű restaurátor segíti a munkánkat. A revízió kivitelezésében a körülmények és a személyi állomány szűkössége mellett a legnagyobb problémát az okozza, hogy a Régészeti Osztály dolgozóinak jelenleg legtöbb időt igénylő feladata az építőiparhoz igazodó és ezért nehezen tervezhető, viszont a vállalkozói szerződések miatt azonnal végrehajtandó terepi feladatellátás és annak szintén szerződésekben kötött határidős dokumentációs feladatai.

Mindezek miatt a most záródó revíziós ciklus során a gyűjteményi egységek közül mindössze a népvándorlás kori, embertani és romkerti gyűjtemény revíziója zárult le. Ezért elsőként az egyes gyűjteményi egységek (őskori, római kori és középkori gyűjtemény) revíziójának befejezése képezheti a régészeti terv alapját.

¹ A Régiségtár és a Szombath-gyűjtemény revízióját a korszakos régészek közösen végzik. A góri és a jáki gyűjteményi egység csak külön leltárkönyve alapján válik ki az őskori, ill. középkori gyűjteményből, adataik a fenti táblázatban szerepelnek.

Munkánkat segítjük azzal, hogy a revíziózott dobozokat fizikailag lezárva (átkötve) leplombáljuk, így a revízió megismétlésére nem lesz szükség a legutóbbi revízió óta eltelt időben ki nem nyitott dobozok esetében.

A Régészeti Osztály gyűjteményeinek 7 évre lebontott revíziós terve

Gyűjtemény	Év/tárgy	Év/tárgy	Év/tárgy	Év/tárgy	Év/tárgy	Év/tárgy	Év/tárgy	Összes db
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Óskor	13 051	13 051	13 051	13 051	13 051	13 051	1 3053	91 359
Római törzs	10 787	10 787	10 787	10 787	10 787	10 787	10 788	75 510
Romkert	–	–	–	–	–	78 611	78 611	157 222
Iseum	17 012	17 012	17 013	–	–	–	–	51 037
Népvándorlás	–	–	–	–	–	–	3475	3475
Középkor	6799	6799	6799	6799	6799	6799	6798	47 592
Antropológia	–	–	–	–	–	–	2636	2636
Összesen	47 649	47 649	47 650	30 637	30 637	109 248	115 361	428 831

Savaria Múzeum, Természettudományi Osztály

2018.12.31-ig	Puhatestű (Mollusca)	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
	Gerinces (Vertebrata), folyadékosak	Dankovics Róbert, Vig Károly, Vacskó Veronika,
	Adattár, nyilvántartásban lévő rész	Balogh Lajos, Vig Károly
2019.12.31-ig	Ásvány és kőzet	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
	Ősállattani (paleozoológiai)	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
	Gerinces (Vertebrata), nem folyadékosak	Dankovics Róbert, Vig Károly, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Recens növénytani/botanikai, egyedileg nyilvántartott része	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
2020.12.31-ig	Ősnövénytani/paleobotanikai	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Gerinces (Vertebrata), nem folyadékosak	Dankovics Róbert, Vig Károly, Vacskó Veronika
2021.12.31-ig	Ősnövénytani/paleobotanikai	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Recens növénytani/botanikai, kataszteri nyilvántartású része	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Fotó, nyilvántartásban lévő rész	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika

2022.12.31-ig	Ízeltlábú (Arthropoda)	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Recens növénytani/botanikai, kataszteri nyilvántartású része	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
	Adattár, továbbiak	Balogh Lajos, Vig Károly
	Fotó, továbbiak	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
2023.12.31-ig	Ízeltlábú (Arthropoda)	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika, új munkatárs
	Adattári, továbbiak	Balogh Lajos, Vig Károly, új munkatárs
	Fotó, továbbiak	Vig Károly, Dankovics Róbert, Vacskó Veronika
2024.12.31-ig	Pótlások és a revíziós jelentés elkészítése	Balogh Lajos, Dankovics Róbert, Vig Károly, Vacskó Veronika, új munkatárs
<i>Savaria Múzeum, Történettudományi Osztály</i>		
2018.12.31-ig	Helytörténeti Meghívógyűjtemény (4255 tétel, 5048 db)	Kelbert Krisztina, Mészáros Irén
2019.12.31-ig	Forradalmi Dokumentációs Gyűjtemény (44 446 tétel, 73 048 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2020.12.31-ig	Forradalmi Fotógyűjtemény (14 761 tétel, 14 761 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2021.12.31-ig	Helytörténeti Fotógyűjtemény (33 215 tétel, 33 215 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2021.12.31-ig	Forradalmi Műtárgygyűjtemény (4388 tétel, 4925 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2022.12.31-ig	Helytörténeti Műtárgygyűjtemény (2439 tétel, 2662 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2022.12.31-ig	Helytörténeti Éremgyűjtemény (396 tétel, 404 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2022.12.31-ig	Helytörténeti Iratgyűjtemény (1706 tétel, 3901 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2022.12.31-ig	Helytörténeti Viseletgyűjtemény (732 tétel, 751 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2022.12.31-ig	Helytörténeti Művészeti Gyűjtemény (165 tétel, 165 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2023.12.31-ig	Helytörténeti Plakátgyűjtemény (3399 tétel, 6155 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2023.12.31-ig	Iparművészeti Textilgyűjtemény (538 tétel, 538 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2023.12.31-ig	Knebel Fotógyűjtemény (20237 tétel, 20237 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2023.12.31-ig	Helytörténeti Papírképek Gyűjteménye (3161 tétel, 4933 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné

2024.12.31-ig	Jákfalvy Elemér Fotógyűjtemény (6331 tétel, 6331 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2024.12.31-ig	Farkas Géza Fotógyűjtemény (357 tétel, 57 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2024.12.31-ig	Vadas Ernő Fotógyűjtemény (103 tétel, 103 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
2024.12.31-ig	Helytörténeti Diagyűjtemény (1532 tétel, 1532 db)	Mészáros Irén, Horváth Lászlóné
<i>Smidt Múzeum</i>		
2018.12.31-ig	Állandó kiállításban elhelyezett műtárgyak: Történeti, Ipar- és Képzőművészeti gyűjtemény, világháborús emlékek gyűjteménye Fényképek és reprodukciók gyűjteménye Idő és humán erőforrás függvényében: Történeti gyűjtemény papíralapú műtárgyai	Barta Mariann (2018.5.30-ig), Horváthné Bónya Andrea (2018.6.30-ig), Maróti Eszter (2018.6.30-ig), Varga Eleonóra
2019.12.31-ig	Történeti gyűjtemény	Varga Eleonóra, új munkatárs
2020.12.31-ig	Világháborús emlékek, Adattár, Oklevelek és iratok gyűjteménye	Varga Eleonóra, új munkatárs
2021.12.31-ig	Iparművészeti, Képzőművészeti gyűjtemény	Varga Eleonóra, új munkatárs
2022.12.31-ig	Általános leltárkönyvben nyilvántartott műtárgyak, Fegyvergyűjtemény, Könyvgyűjtemény	Varga Eleonóra, új munkatárs
2023.12.31-ig	Numizmatikai gyűjtemény, Régészeti gyűjtemény, Néprajzi gyűjtemény	Varga Eleonóra, új munkatárs
<i>Szombathelyi Képtár</i>		
2018.12.31-ig	Miniatűrtextilek	Cebula Anna, Kiss Ágnes
	Festmények (1–20 rács)	Gálig Zoltán, Kiss Ágnes
	Grafikák (1–20 fiók)	Gálig Zoltán, Kiss Ágnes
2019.12.31-ig	Alkalmazott textil: méteráru	Cebula Anna, Kiss Ágnes
	Rózsa Anna gyűjtemény	Cebula Anna, Kiss Ágnes
	Festmények (21–40 rács)	Gálig Zoltán, Kiss Ágnes
	Grafikák (21–40 fiók)	Gálig Zoltán utódja, Kiss Ágnes
2020.12.31-ig	Fal- és tértextil, Alkalmazott textil, Zászló (1–24 állvány)	Cebula Anna, Kiss Ágnes
	Festmények (41–50 rács)	Gálig Zoltán utódja, Kiss Ágnes
	Kisplasztikák (1–35 salgó)	Gálig Zoltán utódja, Kiss Ágnes
2021.12.31-ig	Fal- és tértextil, Alkalmazott textil, Zászló (A–H salgó)	Cebula Anna, Kiss Ágnes

	Grafikák (41–70 fiók)	Gálig Zoltán utódja Kiss Ágnes
	Kisplasztikák (36–75 salgó)	Gálig Zoltán utódja, Kiss Ágnes
2023.12.31-ig	Fal- és tértextil, Alkalmazott textil, Zászló (I–X salgó)	Cebula Anna, Kiss Ágnes
	Térben elhelyezett műtárgyak	Gálig Zoltán utódja, Kiss Ágnes

A revízió során:

- a vonatkozó törvényi és szakmai előírásoknak megfelelően kell eljárni.
- A revíziót a gyűjteményért felelős muzeológus
 - a) egy gyűjtemény- és raktárkezelővel,
 - b) egy felsőfokú végzettségű restaurátorral, vagy
 - c) a gyűjtemény szakágának megfelelő, további egy muzeológussal együttesen végzi, vö. 51/2015. (XI. 13.) EMMI rendelet, 3.§ (1).
- a fénykép nélküli vagy csak fekete-fehér fényképpel rögzített műtárgyakról színes fényképet kell készíteni – szükség szerint egy tárgyról több felvételt is.
- a tárgy leírásának hiánya esetén a hiányzó adatokat pótolni kell. Ha a leírókarton hiányzik, akkor az egész kartont kell elkészíteni.
- a revízió kapcsán pontosítani kell a tárgy pozícióját a digitális nyilvántartásban. Szükség szerint a tárgycsoporthoz, illetve az annak többségét tároló egységhez, raktári helyre kell a tárgyat áthelyezni.
- a revízió során össze kell vetni a kézi nyilvántartás adatait a digitális nyilvántartásával és az utóbbit eltérések esetén javítani kell.
- a revízió során a digitális nyilvántartásban – a megjegyzés rovatban – fel kell tüntetni az újraleltározott tárgyak régi leltári számát.
- a gyűjteményből való törlésre csak nagy körültekintéssel lehet javaslatot tenni, ehhez a teljes revíziós csoport közös döntése szükséges.
- minden év végén részjegyzőkönyv készül – a munka összefoglaló beszámolójával.

Szombathely, 2018. március 5.

6-9/2020/FENNTARTO2020

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

STRATÉGIAI TERVE

2020-2025

Szombathely, 2020. június 17.

Csapláros Andrea
múzeumigazgató

Itt múlt jelent jövőt.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum

Stratégiai terve (2020–2025)

1. Helyzetelemzés

Szombathely legjelentősebb muzeális intézményének, a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumnak alapjait 1908-ban, az egykori kultúrpalota megnyitásával tették le. Az eltelt több mint száz év során gyűjteményei, tudományos tevékenysége, tagintézményeinek száma, a városban betöltött szerepe jelentősen megváltozott. Ma az intézmény része a Savaria Múzeum, a Smidt Múzeum, a Szombathelyi Képtár, a Vasi Skanzen, a Járdányi Paulovics István Romkert, a Vasi Skanzen, az Iseum Savariense, a Vasi Múzeumi Látványtár és Régészeti Raktárbázis, a budapesti Szántó Piroska Emléklakás, a Schrammel Gyűjtemény, valamint a Szent Márton Intézet és a Vasi Szemle.

2013-tól a fenntartó Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan részt vállal a múzeum működtetésében, épületeinek felújításában. Ennek keretében valósult meg 2016-ban a Savaria Múzeum, 2018-ban a Smidt Múzeum, 2020-ban a Szombathelyi Képtár épületeinek felújítása.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum öt klasszikus muzeológiai tudományterületen fejt ki gyűjtő és feldolgozó tevékenységet. A régészet, a történeti, a néprajzi, a természettudományos muzeológia, a képző- és iparművészet tagozódása több mint száz éves, amely struktúrát fenn kell tartani. Kívánatos és Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata számára is elemi érdek, hogy az intézmény munkatársai által képviselt szellemi tőke és tapasztalat a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum nagy formátumú intézményében a jövőben is a város érdekeinek megfelelően kamatozzon.

A régészet különböző korszakokkal foglalkozó művelőinek elsődlegesen a kis- és nagyberuházásokhoz kötődő megelőző feltárásokban és értékmentésben kell részt vennie. A természettudomány a biodiverzitás széleskörű bemutatásával és értelmezésével, a környezettudatos életmód, a „zöld életvitel” kialakításában játszott, egyre felértékelődő tevékenységével, a történeti muzeológia a megye- és várostörténet több korszakot átölelő kutatásával, Vas megye főnemesei életmódja, valamint a polgári értékek megismertetésével jár élen. A néprajz és a kulturális antropológia a jól ismert, de valójában még feltáratlan kiségiók, a Kemeneshát, Kőszeg-Hegyalja, Vasi-Hegyhát, a történeti Őrség, a vasi szlovének, horvátok, németek által lakott térségek mikrokatatásában szerepet játszó területek monografikus feldolgozásában érdekelt. A képző- és iparművészet a hagyományos művészeti értékek gyűjtésén, bemutatásán túl a lokalitásban rejlő lehetőségek feltárásával és megőrzésével kell, hogy foglalkozzon. Kiemelt fontosságú a kortárs képzőművészeti alkotások gyűjtése, illetve a textilgyűjtemény fejlesztése. A tudománytörténet művelése is fontos feladata múzeumi életünknek. Tudós elődeink, az egykori középosztály értelmisége példamutató társadalomszervező munkáját újra kell értelmeznünk, hogy a múlt történéseinek tanulságait fel tudjuk használni az intézményi struktúra megújításához, jelenben zajló társadalmi folyamatok megértéséhez és bemutatásához.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum falain belül zajló tudományos munka társadalmi hasznát közvetlen környezetünkben kevesen érzékelik, melynek az a lehetséges magyarázata, hogy a kis példányszámban megjelentetett, sok időt és energiát igénylő módon elkészített, a

szakközönség számára írt dolgozataink és a különböző alkalmakra szervezett konferenciákon tartott előadásaink – kellő motiváltság hiányában – nem jutnak el a társadalom széles rétegeihez, amin feltétlenül változtatni kell. A célirányos kommunikáció a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum és a múzeumot fenntartó város pozitív értékrendjét kell, hogy eljuttassa a város és a megye lakosságához.

Mindebben az intézmény szolgáltató funkciójának erősítése játssza a kulcsszerepet, amely a múzeumban őrzött kulturális elemek minél szélesebb hozzáférhetőségét, „újrahasznosíthatóságát” a digitalizálással teremti meg. A cél az, hogy a nemzeti öntudatra nevelés és a nemzeti alpműveltség elsajátítása során kulturális-szellemi örökségünknek a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban fellelhető adattartalmára is lehessen támaszkodni. Lényeges elem, hogy csak a közvetlen felhasználói igényekre reflektáló digitalizálás segíti elő a közgyűjteményi tartalmak tömeges használatát.

A tudományos tevékenységgel párhuzamosan megújult a Savaria Múzeum és a Szombathelyi Képtár állandó kiállítása, elindultak az országosan is egyedi, éves, tematikus kiállítássorozatok, amelyekre az egyéb ismeretátadási programok épülnek.

Az intézmény helyi társadalmi szerepvállalásában a 2013. évi fenntartó, majd vezetőváltás jelentős megújulást eredményezett. Az új szervezeti, közönségkapcsolati struktúra ugrásszerű növekedést hozott a látogatottságot illetően: növekedett a kiállításlátogatók, a múzeumpedagógiai foglalkozásokon és a közművelődési rendezvényeken résztvevők, ezen belül az aktív munkavállalói réteg múzeumi látogatásának száma.

Az intézmény aktív kapcsolatot tart, közös projektekben vesz részt több országos és európai múzeummal.

2. Alapértékek és célok

Intézményünk az 1997. évi CXL. törvény alapvetését és a muzeális intézményekre vonatkozó szakaszait nemcsak feladatának tartja, hanem céljainak megfogalmazásakor alapértékként is tekinti. A küldetésnyilatkozatban is megfogalmazottak szerint céljaink a következők:

- a múzeum a gyűjteményekre épített **tudományos tevékenység bázisa**, amely magában foglalja a
 - o gyűjteménygondozást, gyarapítást, nyilvántartást, állományvédelmet,
 - o tudományos feldolgozást és publikálást,
 - o a kulturális javak digitalizálását,
 - o a kutatási tevékenység biztosítását,
 - o hazai és nemzetközi kapcsolatok építését, együttműködéseket;
- a múzeum a tartalmas időtöltés, **az ismeretátadás helyszíne**, melynek keretében
 - o állandó és időszakos kiállításokat rendez,
 - o közművelődési és múzeumpedagógiai programokat és kiadványokat biztosít;
 - o szakmai, módszertani műhelyként működik;
- a múzeum a szombathelyi **kulturális turizmus kiemelt helyszíne**.

Céljaink eléréséhez szükséges **infrastruktúra és humánerőforrás fejlesztése** elengedhetetlen.

2.1. Tudományos tevékenység

Jelen helyzet:

- magasan kvalifikált kutatói közösség alakult ki
- a kutatói teljesítmény teljes vertikuma és kapcsolatrendszere rendelkezésre áll
- a kollégák hazai és nemzetközi kutatásokban vesznek részt
- a kollégák részt vesznek a felsőoktatás és a tudományos minősítés munkájában
- külföldi kapcsolatrendszer rendelkezésre áll
- a kollégák hazai (országos és Vas megyei) és külföldi tudományos szervezetekben vezetői és vezetőségi posztokat töltenek be
- magasan kvalifikált, magas nyomdai minőségű évkönyv jelenik meg (*Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője*)
- a természettudomány vonatkozásában folyóirat jelenik meg (*Praenorica Folia historico-naturalia*)
- magas tartalmi színvonalú kiadványok (*Fontes Castriferriensis* sorozat, *Őskorunk* sorozat, katalógusok, ismeretterjesztő és népszerűsítő kiadványok) jelennek meg

Stratégiai célok:

- a *Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője* évenkénti megjelentetése
- a *Praenorica Folia historico-naturalia* rendszeres megjelentetése
- a *Fontes Castriferriensis* és az *Őskorunk* köteteinek rendszeres megjelentetése
- a magasan kvalifikált kollégák megtartása
- a gyűjtemény feldolgozásán alapuló monográfiák, katalógusok megjelentetése
- a megyekutatás és a Savaria-kutatás folytatása, illetve élénkítése

A cél megvalósítása:

- intézményen belüli életpályamodell megfogalmazása
- ösztönző-rendszer kidolgozása a tudományos teljesítmény fokozására
- a gyűjteményi feldolgozás háttérének biztosítása
- a tudományos kutató- és feldolgozó munka, valamint a publikálási lehetőségek biztosítása

2.2. Ismeretátadás

2.2.1. állandó kiállítások

A 2020 és 2025 között a Szombathelyi Képtár, a Savaria Múzeum Kötárának állandó kiállításai napjaink látogatóbarát informatikai elemeivel bővülve újulnak meg. Tervezzük a Savaria Múzeum természettudományi gyűjteményének új állandó kiállítását, valamint a Vasi Skanzen valamennyi épületében a műtárgyak kihelyezésével az enteriőrök látogathatóvá tételét. A J.P.I. Romkert mozaikpadlójának restaurálása után, annak méltó elhelyezése is stratégiai cél. Célunk a helyi identitás erősítése Szombathely és a történelmi Vas megye régészeti, történeti, néprajzi, természettudományos és művészeti értékeinek bemutatásával.

2.2.2. időszakos kiállítás

Célunk az éves tematikus kiállítás-sorozatok valamint a Szombathelyi Képtárban a Textiltriennálé folytatása. A finanszírozás függvényében feladatunk a tematikán kívüli tárlatok egyedi és más muzeális intézménnyel közös megszervezése, vándorkiállítások befogadása. Az időszaki kiállítások a legújabb régészeti feltárások, egyéb gyűjtések során a gyűjteményekbe kerülő új műtárgyakat, a tudományos kutatások eredményeit kívánják bemutatni.

2.2.3. közművelődési és múzeumpedagógiai programok és kiadványok

Az elmúlt évek struktúráját követjük a jövőben a közművelődési és múzeumpedagógiai programok szervezését illetően: egyrészt a hagyományos nagyrendezvényekhez kapcsolódó programok folytatását (Múzeumok Éjszakája, Kutatók Éjszakája, A Magyar Régészet Napja, Múzeumok Majálisa, Húsvéthétfő, Szent Márton-napi Országos Nagyvásár, Karácsonyi Vásár), valamint az állandó- és időszaki kiállításokra épített ismeretterjesztő előadásokat, könyvbemutatókat, közművelődési rendezvényeket jelenti. Több célcsoport számára is érdekességeket kínálnak társművészeti elemekkel bővített közművelődési rendezvények, így azok a résztvevőkhöz is eljut egy-egy kiállításunk üzenete, akik általában nem múzeumlátogatók.

A múzeumpedagógia területén stratégiai cél a szombathelyi oktatási, nevelési intézményekkel kialakított kapcsolat további elmélyítése, valamint olyan pályázati lehetőségek megtalálása, amely során a szombathelyi járásból is eljuthatnának a diákok múzeumainkba.

2.2.4. szakmai, módszertani műhely

A restaurálás és az állományvédelem, a közművelődés és múzeumpedagógia területén kötelező állami feladat a megye szakembereinek segítséget nyújtani intézményünknek. A módszertani, szakmai tanácsadás azonban ebben nem merül ki, hiszen az ELTE-SEK hallgatóinak, a város oktatási intézményei pedagógusai számára is egyedi, kiscsoportos konzultációs alkalmakat teremtünk.

2.3. szombathelyi kulturális turizmus kiemelt helyszíne

Célunk a turizmus szervezeteivel való szoros együttműködés, amely nem merül ki a közös turisztikai csomagok kidolgozásában, hanem egyre erőteljesebben épít a virtuális térben megvalósuló kiállításokra, a távolról elérhető előadásokra és múzeumpedagógiai foglalkozásokra. A kulturális turizmus legjelentősebb helyszínei intézményünkben láthatóak, ezért célunk minden kiállítás feliratozása, a virtuális kiállítások, a kiállításvezető applikációk, a tájékoztató anyagok angol nyelvű fordítása.

2.4. infrastruktúra és humánerőforrás fejlesztése

Az elkövetkező években a feladataink ellátását szolgáló épületek közül a Savaria Múzeum alagsorának felújítása, a falak vizesedésének megszüntetése, a raktárak és a Kötár felújítása szükséges. Meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy az országosan híres természettudományi gyűjteményünket Szombathelyen bemutathassuk, ezért hosszú távon szert kell tenni olyan ingatlanra, ahol a bemutatáson kívül a raktározás és a tudományos munkavégzés is megoldódik. A Vasi Skanzen fogadóépületének felújítása rövid távú cél, hosszú távon új fogadóépületet kell

építeni, amely alkalmas a látogatók méltó fogadására, a múzeumpedagógiai foglalkozások egész évben történő megtartására, a Néprajztudományi Osztály zavartalan működtetésére, időszaki néprajzi kiállítások bemutatására, valamint a néprajzi műtárgyak raktározási gondjainak megoldására.

Kulturális örökségünk védelme és méltó bemutatása érdekében komplex fejlesztés szükséges a J.P.I. Romkertben.

Folyamatosan gondot jelent a gyarapodó műtárgyállomány elhelyezése, a kiállítási installációs elemek, raktározása, ezért a raktári kapacitásunkat középtávon is jelentősen növelni kell.

Épületeink egy része nem akadálymentesített, amelyet az esélyegyenlőség megteremtésének jegyében feltétlenül biztosítani kell a látogatóknak. A tagintézményekben elengedhetetlen a vendégek hosszabb idejű tartózkodásához, a társasági élet megteremtéséhez a múzeumi kávézók legegyszerűbb formájú kialakítása, minimum kávéautomatákkal történő felszerelésével.

A humánerőforrás folyamatos fejlesztése szükséges gyűjteményeink teljes körű feldolgozásához, ezért nemcsak növelni kell a munkatársak számát, hanem lehetőséget kell biztosítani szakmai fejlődésükre is. Rövid távon szükséges a frontszemélyzet nyelvi képzése.

3. SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - gazdag műtárgygyűjtemények - jelentős természettudományos gyűjtemény csak itt van a régióban - mind az öt múzeumi diszciplínát (régészet, képzőművészet, néprajz, történettudomány, természettudomány) tömörítő, magasan képzett tudóskollektíva dolgozik az intézményben - a speciális tudással rendelkező munkatársaink foglalkoztatása lehetővé teszi az összetett tudományos és kulturális feladatok megoldását - rendelkezünk azzal a múzeumpedagógiai eszköztárral, tapasztalattal és tudással, amellyel az élethosszig tartó tanulás hatékonyan megvalósítható - speciális múzeumi környezetet tudunk biztosítani rendezvények és más típusú szolgáltatások számára - az intézmény többszintű szolgáltató helyszín - részben felújított állandó kiállítások - részben felújított épületek - tematikus időszaki kiállítássorozat 	<ul style="list-style-type: none"> - felújításra szoruló épületek, épületrészek - nem minden épület akadálymentes, így az esélyegyenlőség sérül, - raktározási kapacitás elégtelen volta - humánerőforrás utánpótlásának nehézsége - a kiállítások, rendezvények tervezési, előkészítési időszakában finanszírozási bizonytalanság – adott pénzügyi éven túli kötelezettségvállalásra nincs mód, ezért csak az adott évre tudunk tervezni, akkor is csak március (a költségvetés elfogadása) után – így nincs lehetőség szponzorok megtalálására - a kiállítások előkészítésére fordítható idő rövideége - a kiállítások csak megyei vonzerővel bírnak, mivel a jelenlegi kereslet magas technikai elvárásait a fent jelzett okok miatt nem tudjuk teljesíteni - megfizethetetlen, magas marketing költségek miatt a kiállítások és rendezvényekről a tájékoztatás szűk csatornákon jut el az érdeklődők egy részéhez

<ul style="list-style-type: none"> - kiállításokra épített ismeretátadási alkalmak (előadások, könyvbemutatók, konferenciák) - múzeumi nagyrendezvények - kiemelkedő múzeumpedagógiai ajánlat és látogatottság - tagintézmények többségének kedvező elhelyezkedése a városban - elkötelezett humán erőforrás 	<ul style="list-style-type: none"> - pályázatok egyre szűkülő kerete - nem megoldott a múzeumi kávézók, múzeum shopok létesítése, így a látogatási idő rövidül, a bevétel csökken - nem folyamatos és koncepciózus a turisztikával a kapcsolat - a piaci szférától jelentősen elmaradó fizetések
<p>Lehetőségek</p>	<p>Veszélyek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - a potenciális látogatók köre tág a régióban - a kulturális kereslet a városban, megyében az országos átlaghoz képest magasabb - tudatos stratégiai együttműködések lehetősége a város más kulturális intézményeivel és turisztikai szervezetével - a múzeumi terek hasznosítása a konferenciaszervezők részére - együttműködési lehetőség az ELTE-SEK tanszékeivel 	<ul style="list-style-type: none"> - a munkavállalók magasabb bérért a határmenti osztrák településekre, illetve az oktatási szférába távoznak a múzeumból - az alacsony fizetések miatt nem vonzó a múzeumi munkavállalás - a középiskolások, egyetemisták múzeumi érdeklődésének felkeltése nehéz - az alacsony finanszírozás nem teszi lehetővé a kulturális keresletnek megfelelő kiállítások, rendezvények és azok marketing tevékenységének teljes körű megszervezését - nincs lehetőség a hagyományos programok megújítására, igényesebb célközönségnek speciális programok szervezésére

4. Ütemterv

A stratégiai tervnek elméletileg része az elérni kívánt célok ütemterve, ám a jelenlegi helyzetben, amikor mind a finanszírozás, mind a foglalkoztatási, valamint a szervezeti forma változásának lehetősége fennáll, nem megalapozott a feladatoknak még rövid távú ütemezése sem.

5. Jövőkép

A stratégiai célok megvalósítása lehetővé teszi azt, hogy a látogatók és a munkavállalók számára a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum a 21. század elvárásainak megfeleljen. Az 1997. évi CXL. törvénynek megfelelő, magas színvonalú munka első lépcsője az infrastruktúrával és a humán erőforrással kapcsolatos célok megvalósítása. A humán erőforrás megbecsülése vonzóvá teszi a múzeumi munkát, így hosszú távon biztosítottá válna a gyűjteményi, tudományos munka és múzeumi szolgáltatói feladatok ellátása. A raktárkapacitás bővítése, a kiállítóhelyek felújítása, korszerűsítése a gyűjtemény biztonságát és kutathatóságát

szolgálja. A kutató- és a gyűjteményekkel kapcsolatos muzeológiai munka erősíti a kutatóközpontokkal, hazai és külföldi múzeumokkal való együttműködést. Ezzel párhuzamosan az éves finanszírozás, valamint a hosszabb távú pénzügyi tervezés lehetősége megoldja a megalapozott kutatómunkát, az erre épülő kiállítási tevékenységet, valamint a célcsoport-differenciált múzeumi rendezvények szervezését. A múzeumi épületek akadálymentesítése, a kávézók és múzeumshopok kialakítása a vendégek tartózkodási idejét meghosszabbítja, a bevételt növeli. Mindezzel komoly bázist jelentenénk a szombathelyi kulturális turizmus területén is.

A Savaria Múzeum, mint megyei hatókörű városi múzeum működési területe Vas megye teljes területére terjed ki, bár gyűjtőköre számos múzeumi diszciplína esetében ennél jóval szélesebb. Szakmai tevékenységét a múzeumi feladatkör hármas tagozódása alapján végzi: tudományos kutatás, a nemzeti kulturális örökség elemeinek gyűjtése, szakszerű védelme, tárolása, feldolgozása, illetve az előbbi munkafolyamatok során megszerzett adatokra támaszkodva az ismeretek továbbadása a társadalom minél szélesebb rétegei számára. Természetes azonban, hogy az intézmény egyes gyűjteményei (osztályok, táruk) történelmi múltjuk, hagyományaik, egyéni profiljuk, környezetük eltérő mivolta és lehetőségeik következtében a fenti hármas feladat egyes elemeit eltérő súlyozással jelenítik meg.

Szakmai tevékenységünk meghatározó része a nemzeti kulturális örökség elemeinek gyűjtése és védelme. Az intézmény régészeti kutatógárdája képes regionális léptékű szolgáltatások (feltárás, feldolgozás, közzététel, tárolás) ellátására. A természettudomány vonatkozásában alapvető, hogy Nyugat-Magyarországon az egyetlen jelentős természetrajzi gyűjtemény a Savaria Múzeumban található, amely így megkerülhetetlen információbázist jelent az ilyen irányú kutatásokban.

Az ismeretátadás csatornáit nagyfokú sokszínűséggel bírnak, ebből következően az egyes módok sajátosságaiból fakadóan a megszólított célközönség is eltérő. Az évkönyvben és tudományos kiadványokban megjelenő publikációk elsősorban a szakmai közösségnek szólnak, bár az oldottabb és látványos elemeket felvonultató, estenként színes megjelenítés már feltételezi a szélesebb olvasóközönséget. A katalógusok, kisebb vezetők, leporellók elsősorban a múzeumba érkezők széles vertikumát célozzák meg.

A hagyományos megjelenítés mellett a digitális adathordozókon, illetve a világhálón közzétett kiadványaink mindenki számára hozzáférhetőek, az intézményhálózat minden jelentős kiadványa jobbra elérhető elektronikus formában is. A honlap folyamatos megújítása révén a múzeumi kínálat tovább bővül. Meggyőződésünk szerint tovább élénkül az intézmény és a befogadók között zajló kommunikáció, hiszen a közösségi portálokon keresztül azonnali visszajelzés érkezik tevékenységünkkel kapcsolatban.

A markánsan megjelenő múzeumpedagógiai foglalkozások, oktatóprogramok, táborok elsősorban az óvodás és az általános iskolás korosztály számára kínálnak tanulási lehetőséget, de igény szerint az intézmény szakmai stábjára képes bármilyen szintű megkeresést kielégíteni. Tervként fogalmazódott meg az oktatóközponti státusz megszerzése.

A Pásztor utcai raktárbázisban lévő látványraktár lehetőségeket jelent az eddig a közönségtől elzárt műtárgyállomány bemutatására, ezzel az élővilág és az ember által alkotott tárgyi világ sokfélesége kézzel fogható érzékeltetésére. A célközönség ebben az esetben is a tanuló ifjúság. Alapelvünk, hogy először a gyermekek, tanulók kapjanak kedvet a múzeumba-járáshoz, majd ők hozzák szüleiket is.

Kitüntetett szerepet kaphat a Vasi Skanzen, amely bővülő kínálatával (etnobotanika, etnozoológia, életmód-rekonstrukció, hagyományörzés) nemcsak bemutató helye egy letűnő életmódnak és eszközrendszernek, hanem annak „élővé-válását” is megvalósítja. Nevéből fakadóan az egész Vas megye számára kínál bemutatkozási lehetőséget, illetve a gyökerek megtalálásának és az önazonosság felismerésének a színterét.

Kiemelt feladatok:

- a költséghatékony, teljesítményorientált intézményrendszer fenntartása
- a múzeumi feladatkörök (gyűjtés, feldolgozás, megőrzés, megóvás, bemutatás) harmonikus egyensúlyának a fenntartása, a múzeumi szolgáltatások bővítése
- jelentős előrelépés a digitalizálás terén
- a megyekutatás folytatása, kiemelt figyelemmel Savaria–Szombathely múltjának feltárására
- a környezettudatos „zöld” viselkedés fontosságának megjelenítése
- az intézményi honlapnak, más típusú digitális tartalomközvetítésnek a folyamatosan változó igényekhez igazítása

Szombathely, 2020. június 17.

Csapláros Andrea
múzeumigazgató

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum munkatársainak tudományos és ismeretterjesztő irodalmi tevékenysége, előadásai 2020-ban

NÉPRAJZTUDOMÁNY

A gyűjtemények feldolgozásán alapuló saját, tudományos kiadványban megjelent publikációk

- HORVÁTH S. (2020): A trianoni döntés határmenti hatásaiból (Vasi példák alapján). – *Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője* **42**: 127–151.
- HORVÁTH S.: Die Kroaten in Westungarn in 16. und 17. Jahrhundert – Schlaininger Gespräche kötetbe
- HORVÁTH S.: Néprajz a vasi közgyűjteményekben 1988 és 2018 között. Néprajzi Múzeum kiadványa.
- ILLÉS P. (2020): Paraszti szőlőhegyek a Délnyugat-Dunántúlon. Vas, Zala, Nyugat-Somogy. Szombathely, Vasi Múzeumbarát Egylet, 108 pp.

A hazai muzeológia fejlődését segítő, általános elméleti és módszertani összefoglalók, tanulmányok

- ILLÉS P.: A múzeumi gyűjtemény mint terep. – *Tabula Online* **2019**(20) (megjelenés alatt)

Tudományos közlemények, konferencia-összefoglalók

- ILLÉS P. (2020): Az elfeledett vasi népi halászatról. – In: FÜZFA B. – MARKÓ P. (szerk.): „*Szél el ne hordja...*” *Cicelle-konferenciák, 2012–2019*. Szombathely, Savaria University Press, pp. 96–101.

Tudományos ismeretterjesztő munkák

- ILLÉS P. (2019): Gráfik Imre: Építészeti hagyományaink nyomában. Tanulmányok a népi építészet és a településnéprajz köréből, 1974–2018. Budapest, Romanika Kiadó, 2019. 400. p. (Könyvismertetés) – *Vasi Szemle* **73**(3): 375–376.
- ILLÉS P. (2020): Fejős Zoltán: Új helyek, új metaforák. Közelítések a jelenkor múzeumi etnográfijához. *Studia Folkloristica et Ethnographica* 67. Debrecen: Debreceni Egyetem Kiadó Debrecen University Press, 2017. 425 p. (Könyvismertetés) – *Ethnographia* 2020 **131**(1): 191–192.
- ILLÉS P. (2020): Válogatás a magyarországi nemzetiségek néprajzi köteteiből. 9. Köszöntjük a 60 éves dr. Horváth Sándort. Szerk. Székely András Bertalan. Budapest: Magyar Néprajzi Társaság, 2019. 213. p. – *Vasi Szemle* 2020 **74**(1): 119–120.
- HORVÁTH S. (2020): *Nagyhét küszöbén*. Virágvasárnap és az Aranymiatyánk. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. április 3. https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/03/nagyhet_kuszoben
- HORVÁTH S. (2020): „*Fazikat fétoznyiíí!*” Ki volt és mivel foglalkozott a drótostót? – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. április 17. https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/17/fazikat_fotoznyiíí
- HORVÁTH S. (2020): *Boszorkányos nap és tavaszkezdet*. Szent György napja április 24-én. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. április 24. https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/24/boszorkanyos_nap_es_tavaszkezdet

- HORVÁTH S. (2020): *20 éve történt: Májusfa-állítás Nardán.* – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 4.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/04/20_eve_tortent_majusfa-allitas_nardan
- HORVÁTH S. (2020): „Íme az Isten báránya...” Pápai viaszmedál 1714-ből. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. július 29.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/07/29/ime_az_isten_baranya
- ILLÉS P. (2020): *Fülöp és Jakab napja.* Május 1-jei néphagyományok. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 1.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/01/fulop_es_jakab_napja
- ILLÉS P. (2020): *Esküvői emlék.* – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. június 19.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/06/19/eskuvoi_emlek
- ILLÉS P. (2020): *Hogyan lett a tejből vaj? A vajköpülő.* – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2021. január 12.
https://savariamuseum.blog.hu/2021/01/12/hogyan_lett_a_tejbol_vaj
- NAGY E. (2020): *Így tartalékoltak dédszüleink. A hústartó lésza.* – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. április 6.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/06/igy_tartalekoltak_dedszuleink
- NAGY E. (2020): „Hess légy, ne szállj rám...” Légyhajtó (pásztorlegyező) Győrvárról. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. július 8.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/07/08/hess_legy_ne_szallj_ram
- VÖRÖS N. (2020): *Hattyúfióka a Vasi Skanzenben.* Sikeresen költött a bütykös hattyúpár a Csónakázó-tavon. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 25.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/25/hattyufioka_a_vasi_skanzenben

Konferencia-szereplések, tudományos előadások

- ILLÉS P.: Van-e jövője a múltnak? – a rönkhúzás farsangi szokásának funkcióváltozásai a magyar-osztrák-szlovén hármashatár térségében. „Ördög ünnepe” – *Farsangi hagyományok és továbbélésük a 21. században* c. tudományos konferencia. Thúry György Múzeum, Nagykanizsa, 2020. február 20.
- ILLÉS P.: Előadás tartása a „Muzeológusoknak szóló workshopok – történet- és néprajztudomány: Közelítések – mikrotörténelem, közelmúlt, jelenkor, és mindezek lenyomata” című workshop szekción, valamint közreműködés a workshop kerekasztal-beszélgetésén. Majális Másképp – *Múzeumi ReStart* c. konferencia, a Pulszky Társaság és a Magyar Nemzeti Múzeum Webináriuma. 2020. október 9.
- ILLÉS P.: Referátum a Terepen téma koncepciójáról (előadás tartása). *Útközben / En Route.* Nemzetközi konferencia a Néprajzi Múzeum új állandó kiállításairól. A budapesti Néprajzi Múzeum Webináriuma. 2020. november 18.

RÉGÉSZET

A gyűjtemények feldolgozásán alapuló saját, tudományos kiadványban megjelent publikációk

- KOLONITS L. (2020): A Gáta-Wieselburg-kultúra két sírja a Kozár-Borzó patak partjáról. (Szombathely – Zanat, Vas megye) *Savaria a Vas megyei Múzeumok Értesítője* **42**: 89-108.

SÁNTA B. (2020): Kora császárkori hamvasztásos sír Csepregről – *Savaria a Vas megyei Múzeumok Értesítője* 42: 109–123.

Tudományos közlemények, konferencia-összefoglalók

BÍRÓ SZ. (2020): „Kronológiai és topográfiai megfigyelések Arrabona táborában és vicusában” – In: Nemes G. (Szerk.): Tomka 80. Ünnepi kötet Tomka Péter köszöntésére. Győr, 2020, 73-86.

HORVÁTH B.: „Az arrabonai vicus piacterének periodizációja”. MA diplomamunka, ELTE BTK, Régészettudományi Intézet, 2020.

Tudományos ismeretterjesztő munkák

KISS P. (2020): *Törékeny szépség*. Római kori díszített üvegpalack a Kr. u. 2. századból. In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. március 31. https://savariamuseum.blog.hu/2020/03/31/torekeny_szepseg_344

KOLONITS L. (2020): *Egy bronzkori korsó Móra Ferenc ásatásáról*. Lajkó Orsi (1974-2019), a szegedi Móra Ferenc Múzeum régészeti osztályvezetője emlékére. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. február 3. https://savariamuseum.blog.hu/2020/02/03/egy_bronzkori_korso_mora_ferenc_asatasa_rol

PAP I. K. (2020): *Fokossal vágják fejbe, de túlélte*. Fiatal férfi koponyája a vasvári domonkos kolostor temetőjéből. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. április 27. https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/27/fokossal_vagtak_fejbe_de_tulelte

SOSZTARITS O. (2020): *Vizesárok és faerődítmény védte a középkori várost*. Szombathely 17. századi palánkjá – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. március 2. https://savariamuseum.blog.hu/2020/03/02/vizesarok_es_faeroditmeny_vedte_a_keso_kozepkori_varost

SOSZTARITS O. (2020): *Egy római kori házi szentély szobrai*. A nagydémi lararium. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. november 12. https://savariamuseum.blog.hu/2020/11/12/egy_romai_kori_hazi_szentely_szobrai

HÓDI A. (2020): *Csontvázas férfisír az Iseumból*. In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. május 16. https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/16/csontvazas_ferfisir_az_iseumbol

HÓDI A. (2020): *Római kori katonai övcsat Savaria déli külvárosából*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. december 18. https://savariamuseum.blog.hu/2020/12/18/romai_kori_katonai_ovcsat_savaria_deli_kulvarosabol

HORVÁTH B. (2020): *Silvanus feliratos gyűrűk*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. június 11. https://savariamuseum.blog.hu/2020/06/11/silvanus_feliratos_gyuruk

HORVÁTH B. (2020): *Olíwabogyós amphora*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*; nem került fel a honlapra

BÍRÓ SZ. (2020): *Hamvasztásos sír Savariából*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. szeptember 18. https://savariamuseum.blog.hu/2020/09/18/hamvasztasos_sir_savariabol

Hódi Attila, Kiss Tamás és Nagy Diána: „Iseum anno” címmel 6 db fotósorozat létrehozása digitális tartalomként, képaláírások készítése (a 6. rész nem került fel a honlapra):

http://iseum.savariamuseum.hu/SZOVEG404/SZOVEG414/Iseum_Anno_1.html

http://iseum.savariamuseum.hu/SZOVEG404/SZOVEG414/Iseum_Anno_2.html

http://iseum.savariamuseum.hu/SZOVEG404/SZOVEG414/Iseum_Anno_3.html

http://iseum.savariamuseum.hu/SZOVEG404/SZOVEG414/Iseum_Anno_4.html

http://iseum.savariamuseum.hu/SZOVEG404/SZOVEG414/Iseum_Anno_5.html

Konferencia-szereplések, tudományos előadások

BÍRÓ SZ.: „Háztartásrégészet”-workshop. Online konferencia az ELTE Régészeti Tanszék szervezésében 2020. november 6.

PAP I.K.: A jáki Szent György templom történetének ismeretlen fejezetei – a 2019. évi régészeti, építészeti és restaurátori kutatások eredményei – című konferencián. 2020. február 17. A Premontrei Gimnázium díszterme.

GALLINA ZS., GULYÁS GY., KOLONITS L. & BÉKÉSI Á.: Sorsod Borsod. Szkíta települések ÉK-Magyarországon. Kelet népe – Nyugat határán. A szkíták nyomában c. konferencián.

Kiadványszerkesztés

ANDERKÓ K.: INTERREG V-A Ausztria - Magyarország Programban (ArcheON) népszerűsítő kiadványok (cím nélkül) korrektúrája - laikus felnőtt és középiskolás (

TERMÉSZETTUDOMÁNY

A gyűjtemények feldolgozásán alapuló saját, tudományos kiadványban megjelenő publikációk

BALOGH L. (2020): Nagy János Sándor (1889–1964) jánosházai paptanár herbárium. (The herbarium of Fr. Sándor János Nagy (1889–1964), priest and teacher.) – *Savaria a Vas megyei Múzeumok Értesítője* **42**: 7–21.

http://www.savariamuseum.hu/Digitalizalt_kiadvanyok/Savaria_evkonyv.html

Tudományos közlemények, konferencia-összefoglalók

BALOGH L. (2020): A száz éve született Jeanplong József (1919–2006) munkásságának nyugat-magyarországi gyümölcsei. In: Az MBT Botanikai Szakosztályának 1496. szakülése, Magyar Természettudományi Múzeum, Semsey Andor terem, Budapest, 2019. okt. 28. – *Botanikai Közlemények* **107**(1): 115–116.

<http://www.botkozlem.elte.hu/hu/tart/2020t/09%20Szakulesek%20107%201.pdf>

VIG K. (2020): A nagypolitika árnyékában: erdélyi és felvidéki rovarászportrék. – In: KUBASSEK J. (szerk.): *Trianon – a geográfia tükrében, a história mérlegén*. Erd, Magyar Földrajzi Múzeum, pp. 60–64.

VIG K. (2020): Impériumváltás előtt és után Romániában. Erdélyi rovarászportrék. – *Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője* **42**: 23–86.

Tudományos ismeretterjesztő munkák

- BALOGH L. (2019): A szerkesztőség levelesládájából [olvasói levél]. – *Magyar Orvosi Nyelv*, **19**(1): 2 (aug.). [Egy a j és ly betűk helyes alkalmazását segítő módszerről, állat- és növénynevek példáival.] <http://www.orvosinyelv.hu> [a 2019-es beszámoló után jelent meg]
- BALOGH L. (2020): Japán komló [Perint-parton]; Japán komló-szőnyeg Sárváron, a Rába partján (2 kép), Szombathelyen; Cseh óriáskeserűfű jelzőtábla csövében, Szombathely, Kispityer Vendéglő, 1990; Vadcsicsóka [a Rába partján Magyarlaknál]; Vadcsicsóka [a Rába partján Nádasdnál] (2 kép); Indiai szamóca [a Gyöngyös partján Szombathelyen, MSH mögött]. In: NÁDAI Magda: Idegenhonos lágyszárú özöngyomok megismerése és visszaszoríthatósága. – Szerző kiadása, [Budapest], (160 pp.) pp. 7, 11, 12, 17, 79, 81, 82, 100. (megjelent fényképek)
- MERKL O. & DEDÁK D. (szerk.), MERKL O., PAULOVKIN A., PUSKÁS G., SZÉL GY., TÓTH B., VÁSÁRHELYI T. & VIG K. (szerző) (2020): *Tíz év rovarai*. – Budapest, Magyar Rovartani Társaság, 104 pp.
- BALOGH L. (2020): *Virágpompa 1923-ból*. Bókoló lednekfűt herbáriumi lapja. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. május 26. https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/26/viragpompa_1923-bol
- BALOGH L. (2020): *Legöregebb szőlőnk sarja*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. október 29. https://savariamuseum.blog.hu/2020/10/29/legoregebb_szolonk_sarja
- DANKOVICS R. (2020): *A falfutó, avagy a hajnalmadár*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. április 21. https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/21/a_falfuto_avagy_a_hajnalmadar
- ERDŐ Á. (2020): *Téli „madármenza” a múzeum parkjában*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. november 26. https://savariamuseum.blog.hu/2020/11/26/teli_madarmenza_a_muzeum_parkjaban
- VIG K. (2020): *Bogarak a befőttesüvegben I–II*. In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. május 7. és 13. https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/07/bogarak_a_befottesuevegben, https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/13/bogarak_a_befottes_uevegben_ii
- VIG K. (2020): *Markazitgömböc a Hévízi-forrásbarlangból*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. október 19. https://savariamuseum.blog.hu/2020/10/19/markazitgomboc_a_hevizi-forrasbarlangbol
- VIG K. (2020): *Hársbérlok*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. december 1. <https://savariamuseum.blog.hu/2020/12/01/harsberlok>

Konferencia-szereplések, tudományos előadások

- DANKOVICS R.: A kereszt vipera – az év hullője. – *Az év élőlényei, ásványa és ősmaradványa 2020-ban*. – MTA VATT–Savaria Múzeum, Szombathely, 2020. febr. 29. (20 perc)
- ERDŐ Á. (2020): India madárszentélye: Keoladeo Nemzeti Park. – *XXXVII. Természettudományos Muzeológus Találkozó*, Tata, Kuny Domokos Múzeum, 2020. szept. 9–11. (30 perc)
- VIG K. (2020): A múzeumi gyűjteményekről – a növényvédős szemével. – *XXX. Keszthelyi Növényvédelmi Fórum, Keszthely, Pannon Egyetem Georgikon Kar*. 2020. jan. 15–17. Plenáris előadás (30 perc)

- VIG K. (2020): A 2020. év rovara a tavaszi álganéjtúró. De miért pont ő? – *XLII. Magyar Rovarászati Napok, Budaörs, 2020. febr. 21–22.* (15 perc)
- VIG K. (2020): A 2020. év rovara a tavaszi álganéjtúró. De miért pont ő? – *Az év élőlényei, ásványa és ősmaradványa 2020-ban.* – MTA VATT–Savaria Múzeum, Szombathely, 2020. febr. 29. (20 perc)
- VIG K. (2020): A nagypolitika árnyékában: erdélyi és felvidéki rovarászpórtrek. – *Trianon – a geográfia tükrében, a história mérlegén.* Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 2020. szept. 8. (15 perc)
- VIG K. (2020): Bocsánat, Ön karrierista? – *XXXVII. Természettudományos Muzeológus Találkozó,* Tata, Kuny Domokos Múzeum, 2020. szept. 9–11. (30 perc)
- VIG K. (2020): Elszaporodó és eltűnő rovarfajok. –In: *A jövő kihívása: elegendő élelmiszer egy fenntartható környezetben.* A Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottság online előadóülése Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében 2020. nov. 24-én a természettudományok területén. (35 perc)
https://www.youtube.com/watch?v=H3tpYXn_xLs

Lektorálások, bírálatok

- Velekei Bernadett: Potenciálisan inváziós fásszárú fajok terjedésének vizsgálata dunántúli botanikus kertekben és arborétumokban című kéziratának lektorálása a *Botanikai Közlemények* számára. (BALOGH L.)
- Ismeretlen szerző: Tölgyekhez kötődő taplógombák bogárközösségének vizsgálata című kézírata lektorálása az *Erdészeti Lapok* szerkesztőbizottsága felkérésére. A kézirat cikkpályázatra érkezett be. (VIG K.)

TÖRTÉNETTUDOMÁNY

Konferencia-szereplések, tudományos előadások

- HOLLERNÉ MECSÉRI A. (2020): *Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Vas megyei eseményei és emlékei.* Körmend, Polgármesteri Hivatal, 2020. március 2. A Csaba József Honismereti Egyesület által szervezett Várostartörténeti Akadémia sorozat része.
- TANGL B. (2020): *A szombathelyi huszárlaktanya története a dualizmus korában.* Szombathely, Berzsényi Dániel Könyvtár, 2020. február 26. A Berzsényi Dániel Könyvtár helytörténeti klubja és a Vasi Múzeumbarát Egylet szervezésében, Helyek-Épületek-Építészek sorozat része.
- TANGL B. (2020): „*Vérlázító és hallatlan katonai botrányokról*” – *Civil-katonai konfliktusok a századfordulós Szombathelyen.* Szombathely, Savaria Múzeum, 2020. július 11. A Múzeumi piknik rendezvényen.
- TANGL B. (2020): *Katonai kultúra a századfordulós Szombathelyen.* Pécs, 2020. augusztus 29. A Hajnal István Kör Határ, határhelyzet, határátlépés című konferenciáján a doktori szekcióban.

Ismeretterjesztő írások

- HOLLERNÉ MECSÉRI A. (2020): *Szikrázó tehetségek.* A római olimpia gyufásdoboz-sorozata. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja,* 2020. szeptember 28. https://savariamuseum.blog.hu/2020/09/28/szikrazo_tehetsegek

- TANGL B. (2020): *Az első magyar városmonográfia*. Schönvisner István: Antiquitatum et historiae Sabariensis, 1791. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. január 16.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/01/16/az_elso_magyar_varosmonografia
- TANGL B. (2020): *Nézzünk be a páncélszekrénybe!* Kossuth-bankók a Smidt Múzeumban. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. március 27.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/03/27/nezzunk_be_a_pancelszekrenybe
- TANGL B. (2020): *Uralkodói emlékérmek*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. augusztus 13.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/08/13/uralkodoi_emlekermek
- TANGL B. (2020): *Az aradi vértanúk bitófáinak darabjai*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. október 6.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/10/06/az_aradi_vertanuk_bitofainak_darabjai
- CSIKI I. (2020): *Cserkészbot 1933-ból*. A Gödöllői Cserkész Világdzsembori emlékére. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 22.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/22/cserkeszbot_1933-bol
- CSIKI I. (2020): *Nem! Nem! Soha!* Trianoni békediktátum és propaganda egy plakát kapcsán. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. június 2.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/06/02/nem_nem_soha_829
- MÉSZÁROS I. (2020): *Zrínyi Miklós, „hazánk egyedül magyar oltalma”*. 400 éve született a költő és hadvezér – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 3.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/03/zrinyi_miklos_hazank_egyedul_magyar_oltalma
- MÉSZÁROS I. (2020): *„Tempus fugit”*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2020. május 19.
https://savariamuseum.blog.hu/2020/05/19/tempus_fugit
- MÉSZÁROS I. (2020): *A rézmetszés hazai virtuóza készítette a szombathelyi egyházmegye első térképét*. – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatóköri Városi Múzeum blogja*, 2021. január 5.
https://savariamuseum.blog.hu/2021/01/05/a_rezmetszes_hazai_virtuoza_keszitette_a_szombathelyi_egyhazmegye_elso_terkepet

SZENT MÁRTON INTÉZET

Tudományos közlemények, konferencia-összefoglalók

- KISS G.: Középkori utak Szombathely környékén. In: Előadások Vas megye történetéről. MNL VaML, Szombathely, 2020. (*Archivum Comitatus Castriferrei* 9.) (megjelenés alatt)
- KISS G.: Bariska István: Kőszeg várostörténeti atlasz. Ismertetés. *VHHK* (megjelenés alatt)
- KISS G.: Szily János szombathelyi püspök savariai lelőhelyű római érmeinek sorsa. *Lapok Szombathely történetéből*. (megjelenés alatt)
- KISS G.: A Járdányi Paulovics István Romkert lelőhelyes római érmei. *Lapok Szombathely történetéből*. (megjelenés alatt)

Tudományos ismeretterjesztő munkák

- SZOMMER I. (2020): *Legenda és valóság?* Szent Márton születéséről – In: *Múzeumi*

Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja, 2020. április 14.

https://savariamuseum.blog.hu/2020/04/14/savaria_szentjei

SZOMMER I.: *Szent Márton nyomában 2.* Virtuális látogatásra invitáljuk Szent Márton városába! – In: *Múzeumi Mozaik – a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum blogja*, 2020. szeptember 1.

https://savariamuseum.blog.hu/2020/09/01/szent_marton_nyomaban_228

ÁLLOMÁNYVÉDELMI ÉS RESTAURÁTOR OSZTÁLY

FÓRIZS I., FERENCZ E. & ILON G. (2020): A Mesteri-Intapusztai Árpád-kori temető gyöngyeinek archeometriai vizsgálata I. – *Archeometriai Műhely* **XVII**(2): 129-156.

Kiállítás címe <i>(Az időtartamukat vagy helyszínüket tekintve eltérő kiállításokat kérjük, egyesével, külön sorban szerepeltessék, még ha a témájukban azonos kiállításokról is van szó!)</i>	Kiállítás kurátora	Kiállítás megnyitó dátuma	Kiállítás zárás dátuma	A kiállítás látogatószáma (beszámoló esetén, fő)	Kiállítás időtartama szerinti felosztás <i>(Kérjük, x-szel jelölni!)</i>				Helyszín szerinti felosztás <i>(Kérjük x-szel jelölni!)</i>			
					Állandó kiállítás	Időszaki saját tervezésű kiállítás	Hazai rendezésű befogadott időszaki kiállítás	Nemzetközi rendezésű befogadott időszaki kiállítás	külső helyszín, hazai	külső helyszín, külföld	saját épület	virtuális
Változó kultúrák a változó tájban (Savaria Múzeum)		2015. október 1.		4204	X						X	X
SAVARIA – római város a Borostyánkő úton (Kr.u. 1-4. század) (Savaria Múzeum)		2017. szeptember 21.		4204	X						X	X
Vas megye és Sabaria/Szombathely városa a népvándorlás- és középkorban (Savaria Múzeum)		2019. június 22.		4204	X						X	X
Jáki apostolszobrok (Savaria Múzeum)				- *	X						X	
Római kőtár (Savaria Múzeum)				4204	X						X	X
Szombathelyi Képtár				- **	X						X	
Isis savariai otthona (Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház)		2013. március 5.		4627	X						X	
A múzeumalapító emlékezete (Smidt Múzeum)				4056	X						X	X
Smidt Lajos régiségtára (Smidt Múzeum)				4056	X						X	X
Hadtörténeti kiállítás (Smidt Múzeum)				4056	X						X	X
Régi és ritka könyvek (Smidt Múzeum)				4056	X						X	X
„Ars longa, vita brevis” – barokk, empire, biedermeier szobabelsők, Órakiállítás (Smidt Múzeum)				4056	X						X	X

Járdányi Paulovics István Romkert				225	X						X	
Vasi Múzeumi Látványtár				218	X						X	X
Vasi Skanzen				4864	X						X	X
KÉPTÉR/Egy szelet Szombathely (Smidt Múzeum)	Dr. Holler né Mecséri Anna mária	2019. június 22.		4056		X					X	X
KÉPTÉR/Savaria underground (Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház)	Sosza rits Ottó	2019. augusztus 22.		4627		X					X	X
KÉPTÉR/Aranykor (Savaria Múzeum)	Mészáros Irén	2019. szeptember 27.	2020. augusztus 31.	3585		X					X	X
KÉPTÉR/Falu és város. Szombathely városa és a falvak viszonya (Savaria Múzeum)	Dr. Horváth Sándor	2019. október 17.		4204		X					X	X
Művészek, stílusok, események, jelenségek (Savaria Múzeum)	Dr. Gálig Zoltán	2020. február 20.		4204		X					X	
Egy a természettel – Őrségi Vadászati Kiállítás (Őriszentpéter)	Dankovics Róbert	2020. július 10.		2864	X				X			
Pitykétől a bicskáig. Fémművesség a vasi hagyományos közösségek életében (Vasi Skanzen)	Dr. Horváth Sándor	2020. szeptember 15.	2021. november 7.	757		X					X	
Vadászat – Közel a természethez (Savaria Múzeum)	Dankovics Róber, Dr. Vig	2020. november 27.***	2021. december 31.			X					X	

	Károly											
--	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* 2020-ban a KÉPTÉR/Aranykor és a Vadászat – Közel a természethez című időszaki kiállítások miatt nem volt látható.

** 2020-ban a Szombathelyi Képtár felújítási munkálatok miatt zárva tartott.

*** Offline megnyitó 2021-ben.

6-9/2020/FENNTARTO2020

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM
GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
2020 – 2025

Szombathely, 2020. május 31.

Csapláros Andrea
múzeumigazgató

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA 2020 – 2025

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézményei öt klasszikus muzeológiai tudományterületen fejtenek ki gyűjtő és feldolgozó tevékenységet:

1. régészet
2. történettudomány (ide soroljuk az iparművészetet és az irodalmi muzeológiát)
3. néprajztudomány
4. természettudomány
5. képzőművészet

Az öt múzeumi diszciplína helyzete, adottsága, feladata, ebből következően gyűjtési koncepciója lényegesen eltér egymástól, így célszerű azokat külön tárgyalni. Ugyanakkor szakítani kell azzal a korábbi szemlélettel, amely különálló intézményeket vizsgált, illetve ezen intézmények gyűjteményfejlesztését tárgyalta: jelen koncepció a múzeumi szervezet egészét tekinti alapnak, és figyelembe veszi az egyes tagintézmények kutatói ellátottságát, ami megszabja a gyűjtési irányokat.

A korábbi intézményi „autonómiák” megszűnésével napjainkra egységes fejlesztési irányelv határozza meg az egyes intézmények gyűjtési profilját, specializálódását. Igen fontos hangsúlyozni, hogy a gyűjteményi felajánlások és vásárlások az e célra kijelölt gyűjteményi egységhez kötődjenek, még akkor is, ha a másik intézménynek tesznek vásárlási vagy ajándékozási ajánlatot.

Az európai integráció mindennapjaiban ki kell mondani, hogy számos múzeumi diszciplína esetében a történeti Vas megye határa, speciális esetben a világ valamennyi országa kell, hogy szerepelje a gyűjteményfejlesztési koncepció földrajzi-területi alapjaként. Természetesen mindez az osztrák és szlovén kollégákkal szoros együttműködésben történhet. Ezen államháttáron átnyúló gyűjtésekre közös projekteket lehet és kell kidolgozni. (Pl.: a Rába kultúráközvetítő „szerepe” a paleolitikumtól napjainkig, az ércek jelentősége a régióban, mint interdiszciplináris kutatás, a Savariába érkező utak, a jáki műhely hatása a történeti Vas megyében, eltűnő népi tudás, kismesterségek.) A természettudomány vonatkozásában ez mindenképpen állatföldrajzi, illetve növényföldrajzi értelemben behatárolható területet jelent, ugyanakkor a szakterület speciális volta miatt egyes taxonok esetében ezt a Kárpát-medence egészére (esetenként a palearktikumra egészére) kell kiterjeszteni. Figyelembe kell venni, a „történeti Vas megye régióban” a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum a legnagyobb és legkorosabb, legrutinásabb gyűjteménnyel és a legnagyobb személyi állománnyal rendelkező muzeális intézmény.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban újra létre kell hozni a szerzeményezési bizottságot, amely jogosult az ajándékozási, vételi ajánlatokat elbírálni, illetve javaslatot tenni egyes műtárgyak megvételére. Szükséges műtárgyvásárlási keret biztosítása, mert a pályázati folyamat lassú mivolta számos műtárgy megvásárlását lehetetlenné teszi. A műgyűjtők leginkább csere útján válnak meg tárgyaiktól, a múzeumi anyag revíziója nyomán képet kaptunk a gyűjtemény teljes műtárgyállományáról, így a duplikátumokat (a megfelelő selejtezési procedura után) fel lehet használni csereanyagként.

A gyűjteményfejlesztésünknel elsősorban a megyei szintű tematikus bemutatáshoz szükséges gyűjtéseket kell előtérbe helyeznünk. E tevékenységek alapvető háttereként meg kell teremteni a feltételrendszert is, azaz pl. megfelelő munkaszobákat, eszközöket, s nem utolsósorban valódi műtárgyvédelemre alkalmas raktárakat kell építeni!

A gyűjteményfejlesztésnél – de a múzeumi munka más területein is – szeretnénk sokkal szorosabb együttműködést kialakítani a megye bizonyos intézményeivel, elsősorban az ELTE Savaria Egyetemi Központtal. A gyűjteményfejlesztésnél figyelembe kell venni az egyetem természettudományi tanszékein készülő diplomamunkák készítésekor a kutatás során gyűjtött anyagokat, amiket a Savaria Múzeum Természettudományi Osztályán lehetne elhelyezni.

1. RÉGÉSZET

A múzeumi szervezet jogelődjét képező Vas megyei Régészeti-Egylet a Régészeti Osztály természetes előzményeként a legrégebbi és folyamatos gyűjtést, gyűjteménygyarapítást jelenti.

A korábbi feltárási gyakorlattól gyökeresen különböző, mégis általános aspektust jelent a hatályos törvény szerinti „eleve elrendelés”, amely szerint a leletmentő feltárásokat (pl. próba-feltárás, megelőző feltárás) rövid határidőn belül el kell végezni. Ez egyfajta szabályozatlan gyűjteménygyarapodást jelent, ami legkevesébé sem tekinthető fejlesztésnek, bár – feldolgozott – eredményeivel természetesen előbbre viszi a tudományt, a régió történetéről gyarapodnak ismereteink. Nevezhetjük ezt a régészeti **extenzív gyűjteményfejlesztés** egyik pillérének.

A fejlesztés ilyen módjának másik szeletét, célterületét képezik azok a területek, amelyek kutatására ez ideig – objektív és szubjektív okok miatt – kevesebb figyelmet szentelt a kutatás. Ezek stratégiai fontosságú, tudatosan, súlyozottan kutatókísérleti területek. Kiemelten fehér foltok számít az Őrség, s szinte fél évszázada alig kutatott – a korábban kedvező eredményekkel kecsegtető és európai hírű régió – a Kemeneshát, közelében a Sághegygel és a Marcal-medence nyugati teraszaival. Utóbbi a korai vasi régészeti kutatás harmadik jelentős centruma volt a velemi Szent Videt és Savaria – Szombathelyt követően.

A tematikus fejlesztésnek legalább két – korábban már kutatott, de mára részben elhagyott – fejezetére ugyancsak nagy hangsúlyt kell fektetnünk. Az egyik: a vasfeldolgozással kapcsolatos munkálatok, a másik: a „határ megye” szerepkör vizsgálata a korai gyepüktől (pl. bronzkori gátai kultúrától) a korai magyar határvédelmen át a törökkori várakig. Új elemként programunkba fel kell vennünk az olyan tematikus fehér foltok eltüntetését, mint amilyenek ma az avar- és Árpád-kori falvak kutatatlansága. (Előbbiből a mai megye területén egyet sem ástunk meg, utóbbiból az első településkomplexum vizsgálatára csak 2003-ban került sor Celldömölk–Vulkán fürdő területén.)

Az „elhagyott” várprogram is új lendületű kutatásra érdemes. Csak a mai Vas megye területén mintegy 25–50 várat kellene felmérni. Ezt csak a szakirányú oktatási intézménnyel együttműködve tudjuk megvalósítani.

Ma már ugyancsak megkövetelt kutatási irányt jelent – s jól kapcsolódik más muzeológiai alaptevékenységeinkhez – a környezetrégészeti aspektus. Itt az első komoly lépéseket megtettük pl. a palinológiai, archaeobotanika, archaeometriai vizsgálatok (kerámia, kormeghatározás) tárgykörében a kora rézkortól a késő középkorig.

A gyűjtemény **intenzív fejlesztésének** alappilléret – az újonnan beérkező információk (pl. nem csak hagyományos és hétköznapi értelemben vett múzeumi műtárgyak, de a jelenségek információ tartalmára is gondolva) mennyiségén túl – a meglévő gyűjteménytestek jelentik. Itt fontos lesz (lenne):

- a még mindig publikálatlan, nemzetközi hírű anyagok közzététele (pl. velemi Miske-gyűjtemény /1896-1929/, sághegyi Lázár-gyűjtemény), még akkor is, ha pl. az utóbbi nem a mi gyűjteményünkben található. A velemi Bándi-ásatások (1973–1986) anyagának közlése, a góri feltárás (1988–1993) monografikus feldolgozása, az Iseum és Romkert teljes leletanyagának közlése, a város római kori temetőinek és ókeresztény emlékeinek közreadása, a megye avar corpusának elkészítése, jelentős középkori kályhacsempe anyagunk publikálása.
- kis lépésekben elvégezhető a megye – idővel a történeti! – régészeti topográfiájának összeállítása és megjelentetése. Ennek részét képezhetné – talán külön kezelve és feldolgozva is – Savaria alig ismert territórium adatainak feldolgozása.

2. TÖRTÉNETTUDOMÁNY

A megyei múzeumi szervezet számos tagintézményénél dolgozik szakirányú kutató, így az egyes intézmények gyűjtési körét megfelelően el kell határolni, megelőzendő a felesleges duplikátumok gyűjteménybe kerülését.

2.1. Savaria Múzeum, Történettudományi Osztály

Gyűjtési területe Szombathely megyei jogú város területe, illetve bizonyos tárgycsoportok esetében a történelmi Vas megye. Gyűjti a vasi – és ezen belül szombathelyi – jeles emberekhez kötődő anyagokat, speciális gyűjtőköre a vasi sporttörténet.

A 19–21. századi városi életmód – társadalmi rétegek szerinti – bemutatásához szinte alig van műtárgyunk. E témához való tárgygyűjtés kiemelt feladata az osztálynak.

A nagy irodalmi hagyományokkal rendelkező Vas megyében rendkívül fontos lenne egy irodalmi muzeológusi státusz megteremtése.

2.2. Smidt Múzeum

Speciális muzeális gyűjtemény, melynek gyűjtőkörét az alapító okirat tartalma határozza meg. A következő öt esztendőben a gyűjtemény további feldolgozása, digitalizálása és publikálása az elsődleges feladata.

3. NÉPRAJZTUDOMÁNY

A Savaria Múzeum Néprajztudományi Osztálya a történeti Vas megye tárgyi- és szellemi népi kultúrájának, valamint a társadalomnéprajznak elsődleges őrző és feldolgozó helyszíne.

1. A gyűjtemény története

A Savaria Múzeum néprajzi gyűjteményének megalapozása 1899. október 29-ával kezdődött, amikor megalakították a Vasvármegyei Kultur-Egyesületet. De már korábban, az 1872. január 7-én megalakított Vasmegyei Régészeti Egylet tagjai is foglalkoztak néprajzi tárgyak gyűjtés-

ével: többek között a megszűnt céhek anyagának összegyűjtését is felvállalta e kultúregylet. (A céhes tárgyak utóbb többségében a történelmi osztály gyűjteményébe kerültek.)

A múzeum fotótára is a régészeti egylet működésével alakult ki: Knebel Ferenc már 1884-ben fényképek készítésével támogatta az egyletet. A Vasvármegyei Múzeum néprajzi tárának majdnem minden fényképe megsemmisült a második világháborúban.

1937. november 13-án kezdték újrakatalogizálni az anyagot. Addig egyszerű, gyarapítási naplóként működő leltárkönyvet vezettek. Ettől kezdve pedig növekvő számsoros leltári számot adtak a tárgyakkal.

A Gaál-gyűjtemény első része 1988-ban érkezett Szombathelyre: a gyűjteményben jelenleg több ezer fotó, dia, sok száz órányi gyűjtött anyag hangszalagon, több ezer lapos cédu-laanyag, a burgenlandi magyarokkal kapcsolatos történelmi források másolatai, sok száz kötet szakkönyv – ez a Savarai Múzeum könyvtárában – és több tucatnyi néprajzi tárgy várja a kutatókat. Gaál Károly elsősorban a 60-as években gyűjtött a burgenlandi magyarok, horvátok és németek között, javarészt a történelmi Vas megye részén.

Műtárgyraktározás terén a kevés és részben rossz a minőségű raktár mellé a szakminisztérium által meghirdetett raktározási pályázattal 2007-ben elkészült a múzeumi szervezet központi textilraktára, amelyben helyet kaptak a tisztított, restaurált néprajzi textíliák.

Sem Kárpáti Kelemen időszakából, sem az őt követőktől, sem a Pável Ágoston által fémjelzett korszakból nem rendelkezünk leírókartonokkal. Pávelnek már a növedéki naplón kívül nem volt érdemi írott dokumentációja.

1967-ben dr. Barabás Jenő, Bárdosi János és dr. Tóth János elkészítették a skanzen programtervét, s ennek nyomán elkezdtek az épületek megszerzését, lebontását, beszállítását, konzerválását és újraépítését. A Vasi Múzeumfalú (ma: Vasi Skanzen) 1973. augusztus 20-án nyitotta meg kapuját a nagyközönség előtt. A nyitáskor 28 objektum állt a szabadtéri néprajzi múzeumban.

A skanzen-program szerves folytatása a helyben megőrzött épületekkel való törődés: 1970-ben ennek első állomásaként megvásárolták a szalafői Pityerszer tíz műemléképületét. A Pityerszer *in situ* bemutatásának kialakítása mellett a magyarszombatfai fazekasház muzeális bemutatás is megvalósult: 1974. augusztus 30-án nyitották meg.

1974 májusában megvásároltak hat cáki pincét, hogy helyben megőrizve újabb szabadtéri néprajzi kiállítás nyilhasson 1977 májusában.

A Vasi Skanzen legfőbb gondja az 199-es évek második felére – anyagiak híján – az át-fogó felújítás hiánya volt, amely évek óta elmaradt.

A Vasi Skanzen építésének kezdetétől ide, valamint a többi szabadtéri néprajzi kiállítás-hoz is célirányos gyűjtések zajlottak a 80-as évek közepéig, hogy az egyes lakóházakat be lehessen rendezni. Utána a fejlesztés megtorpant, azóta a szabadtéri kiállítás berendezéséhez való gyűjtések sporadikusak lettek. Visszafogottabb műtárgygyarapítás jellemezte az osztályt. Ennek oka főként a raktározási nehézség, a másik a gyűjteménygyarapítása fordítható csekély összeg volt.

2. A gyűjtemény méretei, súlypontjai

1908. október 11-én nyitották meg a szombathelyi múzeumot: a néprajzi tár közel 3200 darabból álló gyűjtemény volt. 1945-ben pedig 4580 darab. A második világháború alatt a néprajzi gyűjteményt is kár érte. 71 darab került a listába, a gyűjtemény 5,28%-a, ugyanakkor kár érte a nem leltározott anyagot is, amit viszont Pável Ágoston felbecsülhetetlennek minősített. A háborús károk egy másik megállapítás szerint az állomány 34%-át, 1554 db tárgyat érintettek. A két számadat közötti eltérés jelentős, de ennek okát nem ismerjük.

A megyei múzeumi szervezet kialakításakor, 1961. november 28-án 6785 darabos a néprajzi gyűjtemény. 1964-ben már 8914 tárgya volt a gyűjteménynek.

Bárdosi János különösen a kézműves műhelyek berendezésével gyarapította jelentős számú tárggyal a néprajzi gyűjteményt. 1963-ban kékfestőműhellyel, 1964-ben kovácsműhellyel, 1966 és 1970 között kötélverő műhellyel, takácsműhely, kádárműhellyel.

Bárdosi János – 1958-tól 1983-ig – elsősorban a kisiparok, a táplálkozás, a földművelés, a lakáskultúra és a kerámia tárgycsoportjait gazdagította gyűjtéseivel.

Elődei kiegyenlítettebb arányokat tartottak a néprajz területeinek tárgyi dokumentálásával.

A gyűjtemény jelenlegi arányai:

Tárgycsoport	Műtárgy /darab/
Pásztorkodás	26
Gyűjtögetés	31
Hangszerek	45
Díszítőművészet	118
Vadászat	148
Halászat	150
Felsőszölnöki szatócsbolt	184
Gyerekjátékok	192
Építkezés	202
Méhészet	225
Szakrális	234
Kereskedelem	247
Világítás	286
Szokások	332
Szőlészet-borászat	381
Gaál-gyűjtemény	530
Állattartás	531
Közlekedés	553
Háziipar	636
Nicki fogadó/kocsmá	703
Jánosházi gyűjtemény	726
Földművelés	982
Egyebek	1109
Viselet	1158
Lakberendezés	1208
Táplálkozás	3644
Mesterségek	4286
Összesen	19467

A gyűjteményben ezer feletti tárgy van a viseletből, a lakberendezésből, a táplálkozásból és a mesterségekből. Ötszáznál több tárgy van a Gaál-gyűjteményben, az állattartásból, a közlekedésből, a háziiparból, a nicki kocsmá/fogadó–mészárszék–kocsmáros lakása tárgyai-ból, a jánosházi gyűjteményben, valamint a földművelésből; a tematikusan be nem sorolt tárgyakból 1109 van.

Külön gyűjtemény alkot a Gaál-gyűjtemény, valamint a jánosházi gyűjtemény. Előbbiben 530 darab műtárgy található, utóbbiban 726 darab (néprajzi).

A segédgyűjtemények méretei: fotótár 67749 db, diatár 5331 db, hangtár 13379 perc, adattár 2382 tétel, Gaál-adattár 245 tétel, videofelvétel 90 perc.

A gyűjteményt megalapozó több mint háromezer tárgy között sok különleges, archaikus darab is található. Ez, valamint a népművészeti, népi díszítőművészeti tárgycsoport – különösen a spanyolozott darabok – kiemelkedően jelentős részei a gyűjteménynek. Ugyancsak karakteres elemei a népi építészet emlékei, ezek alapvetően a Vasi Skanzenbe lettek áttelepítve.

3. Gyűjtési stratégia

A gyarapítás elveinek kidolgozásához szükséges a gyűjteményi egységek adott szempontrendszer szerinti minősítése: ki kellett dolgozni egy áttekintő, átfogó értékelést. Ehhez a 2000-es évek elején már kipróbált számszerűsítéssel célszerű eljutni: táblázatba foglalva értékeljük a gyűjteményi egységeket a következő szempontok alapján:

1. Tudományos értéke
2. Együttes része
3. Proveniencia
4. Történeti jelentősége
5. Kiállíthatósága/kiállítandósága
6. Múzeumpedagógiai felhasználhatóság
7. Vasi, illetve helyi vonatkozás
8. Megőrzési költség: raktározás
9. Megőrzési költség: restaurálás
10. Bekerülés költség / vételár
11. Saját szakember megléte
12. Dokumentálható analógia
13. Társintézmények gyűjtőkörei

Az egyes kérdésekre 0-tól 5 pontig terjedő minősítő pontszám adható; minél pozitívabb a kérdés szempontjából, annál több pontot ér.

Emellett a gyűjteményi egységeket (a meglévőket és a hiányzó/ka/t) négy szintű minősítésbe kell sorolni:

- a) fejlesztendő,
- b) fejleszthető,
- c) zárt,
- d) hiányzó, de kialakítandó.

A munkák súlypontját az állandó (szabadtéri) néprajzi kiállításához igazodva kell kialakítani.

3.1. Fejlesztendő

3.1.1. A Vasi Skanzen a második ütem programterve szerint fejlesztendő. Be kell fejezni a szőlőhegyet: befejezendő a vaskeresztesi pince építése és még egy pincét fel kell építeni. Emellett a pincéket be kell rendezni, illetőleg látogatói funkciókkal kell ellátni. Depóban van a csehimindszenti fogadó/kocsmá a mészárszékkal és a kocsmáros lakásával; berendezhető a begyűjtött nicki fogadó/kocsmá, mészárszék és kocsmáros lakásának tárgyaival és néhány

más kiegészítő darabbal. Legalább boltot, bíróságát és iskolát kellene begyűjteni, hogy ezekből felépülhessen a Vasi Skanzen faluközpontja; a bolthoz megvannak a tárgyak, de a másik kettő enteriőrjéhez gyűjteni szükséges. A jellegzetes falusi értelmiségi (a pap és a kántortanító) életmódját és a helyi közösségbeli személyiségét reprezentáló tárgy a Savarai Múzeum Néprajztudományi és Történettudományi Osztályán együttesen is csak nagyon kevés van.

3.1.2. A Vasi Skanzen meglévő látogatói területe szintén fejlesztendő; új tartalmak, új megközelítések révén plasztikusabb, sokoldalúbb prezentáció valósulhat meg. Az alsósági és a sótonyi ház esetében gyűjtéssel – és mint minden más múzeumi szakmai feladatnál: tudományos kutatással és elemzéssel – bemutatjuk, hogy miként változott a világ a konkrét, a szabadtéri néprajzi múzeumi bemutatáshoz áttelepített házak eredeti környezete, helye, a ház egykori lakóinak és lokális közösségüknek az élete. Lehetőség szerint az eredeti lakók életkörülményeiről, világáról is gyűjtenünk kell, hiszen ezzel kapcsolatban az egyetlen néprajzos muzeológus nem tudott már gyűjteni. Új megközelítés valósítható meg, ha sikerül gyűjtenünk a második világháborút követő németek kitelepítéséről, valamint a helyükre betelepített felvidéki magyarokról. Ezt a már berendezett német (pornóapáti) ház átrendezésével és a vaskezesi pince felépítése után annak ehhez kapcsolódó berendezésével valósítható meg.

3.1.3. Fejlesztendő a Vasi Skanzen állandó kiállításának leendő temetője, a sírjelek sokféleségét még gazdagítani kell a gyűjteményben.

3.1.4. Fejlesztendő a textilgyűjtemény, mert kevés az anyag, ráadásul a korai gyűjteményi rész elpusztult vagy elkallódott a második világháború idején.

3.1.5. Fejlesztendő a fazekasság/kályhásság anyaga: a szakma tárgyai és a késztermékek, noha van belőlük, de egykor a megye területén nagyon jelentős volt e tevékenység.

3.1.6. Fejlesztendő a családi fényképekből összeállítandó archív felvételek digitalizált gyűjteménye. Ez a munka elkezdődött, de a megye minden részéből, lehetőleg minél több településről kell gyűjtenünk adatolt családi fényképeket. (Amit eredeti képként odaadnak, azt persze – a digitalizálás mellett – el kell fogadni.)

3.2. Fejleszthető

Fejleszthető a népművészeti tárgyak köre; ennek nagy hagyománya volt a régiókban és ezek a darabok a paraszti tárgyalkotás csúcsát jelentik. Zárt gyűjteményi egységnek pillanatnyilag nem kell tekinteni egyik egységet sem.

3.3. Hiányzó, de kialakítandó

Hiányzó, de kialakítandó az utolsó évtizedek tárgyi világa. Annak ellenére, hogy ez még képlekeny terület, jól megfontolva, a helyi kutatók egymással konzultálva, esetenként más kutatók véleményét is kikérve szükséges feladat. Sporadikusan már bekerült néhány tárgy, de ezekkel nem lehetne a 21. századi Vas megyéről beszélni egy néprajzi kiállításon. Ráadásul azt az alapelvet követjük, hogy a néprajz jelenkutatás (is). Tehát a 21. századdal kapcsolatban is van feladata a közösséget kutató, elemző társadalomtudománynak, amelyet néprajznak nevezünk.

A gyűjtemény tárgyainak vasiaknak kell lenniük: ez jelenti a mai Vas megye határain belüli településeket, de jelenti a történeti megye határain belülieket is. Kívánatos Szombathely néprajzi kutatását rendszeresebbé tenni. Már eddig is számos esetben gyűjtöttünk Szombathelyen élő családoktól tárgyakat, amelyek azonban rendszerint valamelyik vasi faluhoz kötődnek. Ezek a város és a vidék kapcsolatának bizonyos szegmensére engednek bepillantani. A városi

néprajzi, a városantropológia szempontjai, módszertana alapján azonban ennél e lehetőségnél nem szabad megállni.

4. A kutatás súlypontjai

A tudományos kutatás elsősorban a szabadtéri néprajzi múzeumi bemutatás, a Vasi Skanzen állandó és időszakos kiállításainak a megalapozását, háttérrelését szolgálja. A meglévő épületeknél, objektumoknál feltárandó a vasi malmok története és élete, a haranglábak, harangtoronyok története, a harangozók életmódja és harangozás sajátosságai; a meglévő házakban élők egykori családtörténetei és a házakhoz kötődő lokális közösségek élete; az áttelepített házak helyén zajló utóélet, mai életmód.

A Vasi Skanzen további fejlesztéséhez a falusi értelmiség (papok, kántortanítók életmódja), a szatócsboltok, kereskedések története és az ezzel foglalkozók életmódja (ez jelentős mértékben a vidéki zsidóság életmódját jelentette), a falusi közigazgatás rendje, a falusi „bírók” és más közösségi tisztviselők és alkalmazottak életmódja, a falusi iskolák története tárandó fel első sorban.

A Vasi Skanzenben az élő környezet szakmailag hiteles bemutatásához nagy szükség van a népi kert- és növénykultúra gyűjtésére, kutatására. Adatközlők segítségével sajnos már csak a második világháború tájéka lehet a legrégebb korszaka az emlékezet révén való feltárásnak. Írott források pedig csak gyéren adódnak.

A kutatást a terepi munkánál a filmes rögzítés, a videofelvétel rendszeresebbé tételével kell művelni, amennyiben gazdagabb, elmélyültebb beszélgetés folytatható az adatközlővel. A néprajzi munkánál már évszázados gyakorlatot, a történészeknél „oral history”-nak nevezett típusú gyűjtés rögzített preferálására kell törekedni.

A terepi munkánál hangsúlyt kell fektetni az archív felvételek gyűjtésére és – legalább a digitális gyarapítására.

A terepi munka mellett a levéltári kutatás még jelentősebb előtérbe állításával kell az ilyen típusú kutatómunkát még nagyobb mértékben alkalmazni: akár a terepi munka mellé, annak kiegészítéséhez, akár a történeti néprajz módszertana szerint.

5. A gyűjtemény gondozása, feltárása

A múzeumok hazai és nemzetközi szintű feladat-meghatározásával harmonizálva kell végezni a gyűjtemény gondozását, illetve szervezni annak használatát.

A gyűjtemény gyarapításának módszerébe be kell építeni a gyűjtési stratégiánál vázolt értékelési rendszert.

A gyűjtemény gyarapításánál a fenti szempontrendszer szerint az érintett muzeológus által leadott minősítés fényében szerzeményezési bizottság dönt a fejlesztés szükségességéről.

A gyűjtemény teljes digitalizálása – digitális fényképek készítése a tárgyakról, valamint teljes körű számítógépes nyilvántartás elkészítése – segíti a gyűjteményi anyag alaposabb szakmai tisztázását, de könnyíti a tárgyak kölcsönzésének lebonyolítását is.

A folyamatos revíziós tevékenység egyrészt lehetővé teszi a bizonytalan régi tárgyak beazonosítását, besorolását, másrészt alapot nyújt egyes szükséges selejtezésekre.

A műtárgyak raktározását és bemutatását a szakemberek a restaurátor szempontok szerint alakítják ki. A raktározás folyamatos optimalizálása szükségszerű.

Letétbe csak különleges tárgy-együttest vagy egyedi darabot fogad a gyűjtemény. Ezt az intézmény szakembere akkor kezdeményezi, ha nagyon nagy szükség lenne az adott tárgy vagy tárgyak bemutatására, mert hatalmas hiánypótlást jelentene.

4. TERMÉSZETTUDOMÁNY

A természettudományi gyűjtemények fejlesztése — általános gondolatok

Vas megyében elsősorban a Savaria Múzeumban, a Természettudományi Osztályon található természettudományos gyűjtemény, természetrajzi muzeológusok csak itt dolgoznak.

A Természettudományi Osztály gyűjteményei számos szakterületet fognak át, ezért előbb általános ismérveket kell megfogalmazni a gyűjtemény fejlesztéséhez.

A természettudományi (és más egyéb jellegű) gyűjtemények, a felhalmozott szakirodalommal és a gyűjteményben dolgozó munkatársak ismereteivel hatalmas **információbázisnak** tekinthetők.

A múzeumok természetéből fakad, hogy gyűjteményeik egyre gyarapodnak, így a gyűjtési, konzerválási, felhasználási kritériumok fejlődésével párhuzamosan a gyűjtemények fenntartási, kutatási költségei is egyre nőnek. (Ezt még senki sem vizsgálta a költségvetés tervezésekor!) Ebből az is következik, hogy a gyűjtemények fenntartása terhétől mentes intézetek számos kutatói feladatot elvisznek előlünk. Azaz a verseny egyenlőtlen, hiszen számunkra az első és legfontosabb feladat a kulturális örökség elemeinek megőrzése! Jól példázza ezt a felelősséget, hogy számos élőlény nyugat-magyarországi előfordulásának bizonyítékát a mi múzeumunk őrzi.

A világ számos országa elfogadta az 1993-as Riói Találkozó (UNCED) egyik legfontosabb eredményének tekinthető nemzetközi egyezményt a biodiverzitás védelméről és megismeréséről. Ennek következtében joggal várhatnánk, hogy a természettudományos gyűjtemények rohamléptekben fejlődésnek indultak, az ilyen gyűjteményekben dolgozók létszáma ugrásszerűen megnőtt. Sajnos ennek inkább az ellenkezője tapasztalható külföldön és hazánkban is. Napjaink legfenyegetőbb globális problémája, a bioszféra krízis kapcsán szinte kizárólag a természettudományi gyűjtemények szolgáltatnak fauna- és flóratörténeti adatokat. Nem véletlen, hogy a Magyar Tudományos Akadémia keretein belül megindult stratégiai kutatások indoklásában kiemelt helyen szerepel hazánk élővilágának megismerése, s ezen belül az élő és konzervált (=múzeumi) gyűjtemények feldolgozása, a legkülönbélebb módszerekkel. (Sajnos a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum esetében még álmodozni sem lehet új vizsgálati módszerek bevezetéséről, hiszen a jelenlegi műszerpark is elavult!)

A természettudományi gyűjtemények speciális vonása, hogy az élővilág és az élettelen természet hatalmas diverzitása következtében világunk olyan szférájáról őriznek információt, amelynek sokfélesége minden emberi produktum változatosságát felülmúlja! Milyen feladatok rendelkeznek a természettudományos muzeológiai gyűjteményekhez?

1. **Identifikáció.** Ezen információbázis legfontosabb területe az identifikáció, azaz annak a ténynek a felismerése és rögzítése, hogy a határozási folyamat megbízhatóan határozott példányokat (un. összehasonlító gyűjteményt) igényel. Jó példa erre a PRENOR területén megjelenő, hazánkra élővilágára nézve új fajok identifikálásához nyújtott segítség.
2. **Bizonyító példányok őrzése és dokumentálása.** Mivel a gyűjteményben a fajokat esetenként több száz példány is képviseli, lehetőség nyílik az intraspecifikus variabilitás vizsgálatára. Ugyanígy egyes taxonok földrajzi elterjedése is vizsgálható, ennek határfoka annál jobb, minél egyenletesebb egy terület kutatottsága. Sajnos még Vas megye számos területe is teljesen ismeretlen (pl. Kemeneshát, Vasi-Hegyhat) [Ez egy-

ben kijelöli a gyűjtemény extenzív fejlesztésének földrajzi irányultságát is! Lásd később!]. A múzeum olyan élőhelyekről is őrizhet anyagot, amelyek azóta degradálódtak, visszafordíthatatlanul tönkrementek (pl bozsoki Alsó-rét). Új dimenziót adhat ennek a kérdéskörnek az időjárás periodikus váltakozása, a klíma nedvesebbé és hűvösebbé fordulásával a dealpin, alpin elemek megjelenésének detektálása, vagy fordított klimatikus folyamatoknál ezek visszaszorulásának nyomon követése és bizonyító példányok gyűjteménybe helyezésével történő dokumentálása! Csak a múzeumi példányok adatainak elemzésével követhető nyomon egyes behurcolt fajok hazai térhódítása.

- 3. Oktatás, ismeretterjesztés.** A gyűjtemény beépülhet az oktatásba. Itt kell további kapcsolódási pontot találni az ELTE Savaria Egyetemi Központ állattani, növénytani, földrajzi tanszékei felé, akik a gyűjteményeinket felhasználhatnák rendszertani tárgyak oktatása során. (Az egyetem gyűjteményei messze nem reprezentálják úgy hazánk élővilágát, mint a múzeumi.) A gyűjtemények fontossága az ismeretterjesztésben is hangsúlyos, hiszen egész más találkozni egy hús-vér-toll élőlényvel, még ha preparátum is, mint egy virtuálisan megjelenített képpel.

Lényeges megjegyezni, hogy a gyűjtemények öntörvényűen, egyes gyűjtők, kutatók, múzeumigazgatók egyéniségének, kutatási területének, lehetőségeinek megfelelően fejlődtek. A jogelőd Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága esetében Kőszegen és Szombathelyen képződtek jelentős természettudományi gyűjtemények. A Savaria Múzeum esetében Horváth Ernő tevékenysége révén hatalmas, mind a mai napig javarészt azonosítatlan ősnövény-anyag gyűlt össze. Érdemes megjegyezni, hogy a gyűjtemény Közép-Európa legnagyobb pannon korú kollektója! Sajnos, Horváth Ernő nem gondoskodott (nem tudott gondoskodni) megfelelő utódról, így a gyűjtemény napjainkban gazdátlan, fejlesztése csak intenzív módon, külső kutatók bevonásával lehetséges (lásd később). Az Alpokalja Természeti Képe, illetve az Őrség Természeti Képe programok során begyűjtött botanikai és zoológiai anyag a legteljesebb reprezentációja a régióban előforduló fajoknak.

A Savaria Múzeumban dolgozó levélbogár-specialista révén érthető, hogy a bogárgyűjteménynek ez a legdinamikusabban fejlődő része. A levélbogár-gyűjtemény ma a Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteménye után az ország második legnagyobb kollektója és Közép-Európában is jelentősnek számít. Kérdés, hogy 25 év múlva mi lesz a gyűjtemény sorsa, megvalósul-e valamilyen kontinuitás. A botanikai gyűjtemények nagy múltra tekintenek vissza, jelenleg is dolgozik botanikus a múzeumban, így a gyűjtemények sorsa rövid távon nem ad okot aggodalomra. A jelentős, tudománytörténeti szempontból értékes példányokat tartalmazó gerinces gyűjtemény rövid távú sorsa is megnyugtató.

A legtöbb gyűjtemény (így a mi gyűjteményünk is!) azonban csak mozaikos képet mutat egy földrajzi terület élő és élettelen természeti értékeiről. Sajnos, mind ez ideig nem készült kutatási koncepció Nyugat-Magyarország átfogó természetrajzi vizsgálatára, illetve ha készülné is, megvalósulása anyagi források hiányában kérdéses.

A gyűjteményfejlesztés extenzív és intenzív módjai

Extenzív gyűjteményfejlesztés alatt a gyűjtemény példányszámának növelését értjük. Ennek természetes korlátai vannak, a gyűjtött anyag minden szelekciót nélkülöző preparálása, majd gyűjteménybe helyezése időt, helyet, munkaerőt rabló módon súlyos ballasztanyagot eredményezhet anélkül, hogy a gyűjtemény információtartalma arányosan növekedne (lásd az ősnövény gyűjteményt). Ezért Nyugat-Magyarországról, illetve egyes csoportok esetében a Kárpát-medencéből, ahonnan sok szempontból kielégítő törzsanyag már rendelkezésre áll, a kö-

vetkező szempontok szerint érdemes a gyűjteményt extenzív módon gyarapítani (az élővilágra koncentrálni):

- 1.) **A ritkaságok.** Bár egy-egy faj ritka mivoltának megítélése számos szubjektív elemet tartalmaz, azonban a legkülönbözőbb specialisták jobbra ugyanazon fajokat tekintik ritkának. Végigtekintve a gyűjteményen, megállapítható, hogy ritka fajok elsősorban az ízeltlábúak és a gombák között vannak. (A ritka gerinces fajok természetvédelmi oltalmat élveznek, így ezek gyűjteménybe kerülése más módon valósulhat meg.) A ritka fajokból minden példányt, egyedet érdemes gyűjteménybe helyezni. Természetesen bekövetkezhet olyan anomália, hogy a gyűjtemény ritka fajokból több példányt tartalmaz, mint annak gyakori elterjedésű rokonából. *Alapelvként kell szem előtt tartanunk, hogy egy múzeumi gyűjteményben a fajok példányokkal reprezentált gyakorisága nem tükrözi, nem tükrözheti a fajok természetes előfordulási gyakoriságát.* Ezért kérdéses, hogy olyan taxonok (ásvány-, kőzetféléseget, paleobotanikai anyag) esetében szabad-e gyűjtéseket végezni, ahol nincs megfelelő szakemberünk, hiszen így megeshet, hogy közönséges fajok, féleségek tömegét gyűjtjük be. Egy közönséges faj példányának preparálása, előkészítése ugyanannyi energiát, munkaidőt vesz igénybe, mint egy új faj holotípusának a preparálása!
- 2.) **Bizonyító példányok.** Nyugat-Magyarország élővilágának feltárása során gyűjtött példányok, egyedek esetében még a közönséges fajokból is célszerű eltenni néhány példányt, különösen akkor, ha adataik publikálásra kerültek. Csak ezek alapján lehet ugyanis eldönteni, hogy a meghatározás az adott időben helyes volt-e. Hogy ez mennyire fontos, jól leszűrhető például a Kőszegi-hegységben 1936–37-ben végzett gyűjtések anyagán: például a gyilkosfűrkészek (Braconidae) esetében az egykori azonosítások jelentős része tévesnek bizonyult, csak a megőrzött példányok újbóli identifikálása adott lehetőséget a revízióra. A napjainkban kapott faunakép jelentősen eltér az 1937-ben publikált faunaképtől! Számos faj esetében gyakori eset (pl. gerincesek, lepkék, növények, védett fajok) hogy a kutatók csak feljegyzéseket készítenek a terepen a megfigyelt fajok előfordulásáról, itt azonban a méretből fakadó biztos azonosítást teszi ezt lehetővé. Ilyen taxonok esetében a bizonyító példányok begyűjtésétől el lehet, esetenként el kell tekinteni. (Természetesen ehhez megbízható szakember kell, aki a terepen is biztosan azonosít!) Számos ízeltlábú taxon azonban csak mikroszkóppal azonosítható, itt a gyűjtés elkerülhetetlen. Más kérdés, hogy az identifikáció után a gyűjteménybe a közönséges fajok példányaiból már csak kevesebb kerül. Ugyanakkor egy ellenpélda érzékelteti, hogy mennyire körültekintőnek kell lenni a közönségesnek ítélt fajok esetében is. A *Cryptocephalus hypochaeridis* nevű levélbogárfaj gyakori, közönséges a Kárpát-medencében. A legújabb vizsgálatok mutatták ki, hogy valójában három, egymáshoz igen közeli fajt rejt a korábban egy fajnak gondolt taxon. A három faj akár csak múlt századi elterjedésére is a múzeumi gyűjtemények vizsgálata szolgáltat adatokat.
- 3.) Azon taxonoknál, amelyekről ismereteink hiányosak, illetve a terepen egyetlen szakember sem tudja megfelelően szelektálni a begyűjtött anyagot, célszerű minden példányt eltenni. Vállalni kell olyan példányok tömeges preparálását és gyűjteménybe helyezését (állagmegőrzését), illetve ennek költségeit, melyek majdan, akár évtizedek múltán végrehajtott azonosítás során selejtezésre kerülnek. A múzeumi gyűjtemények, különösen a rovargyűjtemények gyarapításánál paradoxonnak tűnik, de a feladat mindig az, hogyan szabaduljunk meg a terepen begyűjtött anyag 90%-tól!

- 4.) Azon területekről érdemes gyűjteni, amelyekről korábban nem származtak példányok:

Intenzív gyűjteményfejlesztés. Ez alatt azt a tevékenységet kell érteni, amelynek során a gyűjtemény feldolgozottsága növekedik: más szóval úgy nő információtartalma, hogy a példányszáma nem emelkedik. Ennek megfelelően a meghatározatlan anyagok identifikációjára nagy hangsúlyt kell fektetni. Amit tud, azt a muzeológus maga határozza meg, amit, nem, azt elküldi megfelelő specialistának. Ez megköveteli a szakirodalom folyamatos figyelését, új specialisták megjelenésének nyomon követését. (Ez a pont kapcsolódik a revíziós folyamat-hoz!)

Intenzíven fejleszthető a gyűjtemény más gyűjteményekkel történő csere során, ilyenkor azonban el kell dönteni, milyen földrajzi területekre érdemes a cserét kiterjeszteni.

Az extenzív és intenzív gyűjteményfejlesztést ötvözi, amikor feldolgozott gyűjteményt vásárolunk meg, hiszen ennek rendezettsége magas, információtartalma könnyebben hozzáférhető és feltehetően rendelkezik a fentebb felsorolt ismérvekkel. A vásárlás eldöntésekor számos tényezőt kell figyelembe venni:

- milyen taxonokat tartalmaz a gyűjtemény
- milyen földrajzi területet fog át a gyűjtemény
- típuspéldányok vannak-e gyűjteményben
- a gyűjtő kapcsolódik-e a múzeumhoz.

A gyűjtemény információtartalmát leggyorsabban és leghatékonyabban számítógépes adatbázis kifejlesztésével és feltöltésével lehet hozzáférhetővé tenni. Mivel ez csak a közelmúltban indult meg, ezért a lehetséges módozatok a következők:

Maximális program: minden példány adatának rögzítése.

Minimális program: az azonosított példányok adatának rögzítése és az azonosítatlan anyag összesítése. Most indult el az európai természettudományos gyűjtemények meta-adatbázisának feltöltése. Sajnos, a hazai múzeumokban használt hagyományos adatrögzítési mód (leltárkönyv, leírókarton) és az elektronikus (számítógépes) adatnyilvántartás számos kerülőút, zsákutca után talán elindult abba az irányba, hogy a hazai adatbázisok valamilyen szinten nemzetközi adatbázisokhoz is csatlakozhatnak.

A természettudományi gyűjtemények fejlesztése — konkrétumok

1.) Recens és fosszilis, szubfosszilis botanikai gyűjtemény:

a.) Vas megye flórája (*Flora Comitatus Castriferensis*): a Nyugat-magyarországi-peremvidék középső része, vagyis Vas megye és a közvetlenül kapcsolódó területek térsége flórájának a herbáriumi gyűjteményünkben való reprezentáltsága teljessé tétele irányában megvalósuló gyűjtőmunka.

b.) Behurcolt növények gyűjteménye (*Herbarium Adventivum*): az elsősorban a nyugat-magyarországi térségből származó behurcolt és özönnövényeket tartalmazó gyűjtemény folyamatos bővítése. (A herbáriumi példányok lehetőséget jelentenek a kérdéses taxon elterjedése vizsgálatára.)

c.) Kerti növények gyűjteménye (*Herbarium Hortense*): a fenti térség kerti kultúráját, dísznövényeit képviselő anyag bővítése.

d.) Magashegyvidéki növénygyűjtemény (*Herbarium Alpinum*): az elsősorban az európai magashegyvidékek növényvilágát képviselő gyűjtemény eseti bővítése.

e.) Ősnövénygyűjtemény: Továbbfejlesztése nincs tervben (a nagyon kevés hazai ősnövénytanos szakember miatt a meglévő ősnövénygyűjtemény feldolgozása is nehézségekbe ütközik).

- 2.) Gerinces állatok gyűjteménye:** főleg a természetvédelmi hatóságok által elkobzott, illetve elhullott és beszolgáltatott, ajándékozott példányokkal gyarapodik a gyűjtemény. Védett faj begyűjtéséhez, preparálásához és tartásához engedély kell! Ugyanakkor oktatási, kiállítási célra fel kell állítani a még gyakori, közönséges fajok példányaiból, a fajon belüli variabilitás dokumentálására, pl. a színváltozatokból is gyűjteményt, ezt szisztematikus terepi gyűjtőmunkával lehet elérni. Kapcsolatot kell kiépíteni a szomszédos nemzeti parkokkal, hogy a területükön elkobzott, beszolgáltatott példányok is a régió egyetlen természettudományi gyűjteményébe kerülhessenek. Hasonló okokból kell a kistestű magyar háziállat fajtákból (baromfiak, galambok, nyulak stb.) is bemutató gyűjteményt felállítani. Jelentős a különféle adatrögzítő eljárások használata (fénykép, video), illetve a terepi megfigyelések alapján történő adatgyűjtés.
- 3.) Gerinctelen állatok gyűjteménye:** a gyűjtemény fejlesztésére a fenti, általánosságokban megfogalmazottak érvényesek, specifikálni a taxonok szerteágazó jellege miatt lehetetlen. Nagy hangsúlyt kell fektetni a gyűjtemények intenzív fejlesztésére.
- 4.) Ásvány- és kőzet gyűjtemény:** specialista hiányában extenzív gyarapítása nincs tervben, a meglévő gyűjtemény feldolgozása csak külső szakember igénybevételevel lehetséges.
- 5.) Természettudományos könyvek:** jelenleg a természettudományi tartalmú könyvek és folyóiratokat a Természettudományi Osztály kezeli és gyarapítja. A szakterület speciális jellege miatt javasolt a korábbi gyakorlat megtartása.

Az ősnövény-, illetve az ásvány-és kőzettani gyűjtemény jövőbeni sorsával kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy a gyűjtemény jelentősége indokolja egy ilyen szakirányban képzett muzeológus alkalmazását, aki a feldolgozást, selejtezést és a jövőbeni gyarapítást elvégezheti!

5. KÉPZŐMŰVÉSZET

Textilgyűjtemény

A Szombathelyi Képtár gondozza Magyarország legnagyobb és legjelentősebb magyar kortárs textilgyűjteményét. A miniatúrtextil-gyűjtemény egyedülálló a világon, mivel közel 50 év alkotásai találhatóak meg benne több, mint 40 országból a Föld öt kontinenséről. Éppen ezért a Szombathelyi Képtár textilgyűjteményének gyarapodási koncepciója két szálon fut.

A gyűjteményt egyrészt bővíteni kell a magyar textilművészek által alkotott művekkel, kiemelten a hagyományos technikát alkalmazó szövött falikárpit kategóriát.

Törekedni kell ugyanakkor a szintén fal-és tértextil kategóriába tartozó kísérleti, progresszív munkákkal gyarapítani a gyűjteményt, nagy hangsúlyt fektetve a szombathelyi és a lódz-i triennálén díjazott alkotásokra.

A jelenleg kis darabszámú ipari textil kategóriába tartozó ruha-, viselet- és divatgyűjteményt is szükséges fejleszteni, hogy ebben a kategóriában is jelentőssé tegyünk az intézmény kollekciónak. A gyarapítás – saját forrás hiányában – jobbra pályázati forrásokból és ajándékozás útján lehetséges.

A másik terület a nemzetközi anyag bővítése, mely most több mint 1000 darab miniatúr-textilt számlál. A háromévente megrendezett seregszemlének a legjobb, legelőre mutatóbb munkáiból szoktunk válogatni és a művészek nagylelkűségének köszönhetően ajándékozás alapján tudjuk gyarapítani ezt a gyűjteményi egységet.

Történeti és kortárs képzőművészet

A kortárs képzőművészeti alkotások beszerzése jobbára csak pályázatok segítségével lehetséges, az ajándékozás elenyésző mértékű.

Ebben a tekintetben az élvonalbeli alkotóktól kell műveket vásárolni. Ezen belül a fiatalabb és közép-korosztály alkotóira kell fókuszálni, azokra a művészekre, akik valami lényegeset, aktuálisat mondanak el a korról, aktuális problémákat dolgoznak fel, de nemzetközi szinten is érdekesek. A másik csoport a Szombathelyen és Vas megyében élő művészek közül azok, akik úgy képviselik a korszerű tendenciákat, hogy egyrészt személyeset fejeznek ki, másrészt utalnak a helyi kötődésre.

A történeti gyűjteményt olyan alkotásokkal szükséges kiegészíteni, amelyek illeszkednek az eredeti koncepcióhoz (pl. Derkovits Gyula életmű), illetve amelyek szélesebb spektrumon helyezkednek el, mint pl. a Gresham-kör tagjai, vagy Bernáth Aurél, Szőnyi István, Egry József, Csók István és Vaszary János alkotásai.

A beszerzések tekintetében figyelemmel kell kísérni a felbukkanó hagyatékokat is.

Szombathely, 2020. május 31.

